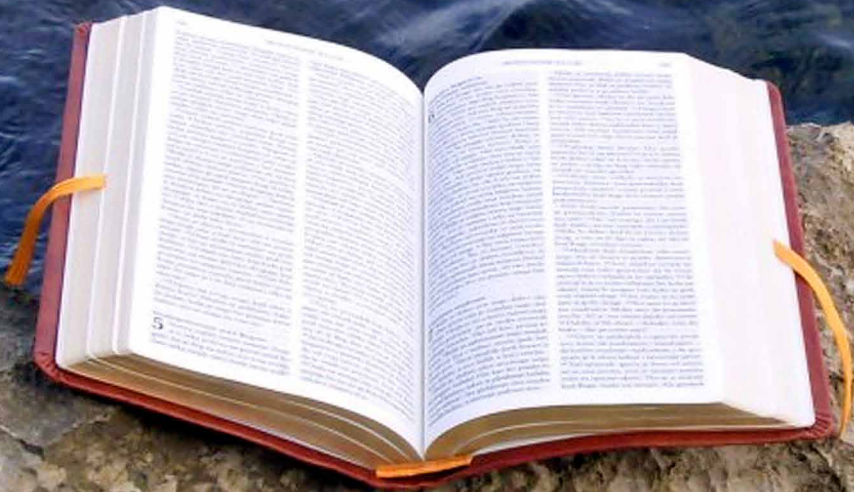

NAŠA DRUŽBA

VJESNIK DRUŽBE SESTARA PRESVETOG SRCA ISUSOVA

ISSN 1331-8276 • 1/2016 • GODINA XLIX. • BROJ 113

“Tko je od Boga, riječi Božje sluša.”

Isus

„Svi smo pozvani živjeti beskonačnu Božju ljubav prema svakomu od nas, kao nutarnje putovanje obraćenja koje nas potiče da se otvorimo onima koji trpe i koji su gladni pravednosti i mira.“

mons. Olivier Schmitthaeusler

NAŠA DRUŽBA

VJESNIK DRUŽBE SESTARA PRESVETOG SRCA ISUSOVA

GODINA LXIX., br. 1 (113), 2016.

SADRŽAJ

RIJEČ VRHOVNE GLAVARICE

Srce Isusovo, smiluj nam se!..... 3

DOKUMENTI

Zajednička izjava pape Franje i patrijarha Kirila..... 4

„Amoris Laetitia“ 7

Posvećene osobe na tragovima Ljepote 11

Poruka Vijeća HBK i HKVRPP..... 12

Priopćenje s 52. plenarnoga zasjedanja HBK 13

JUBILEJ MILOSRĐA

Djela milosrđa u jubilejskom hodu..... 16

Milosrdni ručak..... 16

Svetac ispred nas..... 19

Hodočašće sv. Leopoldu Bogdanu Mandiću u Dubravu 19

STRANICE SLUŽBENICE BOŽJE MARIJE KRUCIFIKSE

Darujem ti svoje srce, o ljubljeni Pastiru 21

Posjet sestrama Presvetog Srca Isusova 22

Tridesetodnevni hod s Majkom Utemeljiteljicom..... 22

Dan službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić..... 24

DOGAĐAJI U DRUŽBI I CRKVI

Posvećeni život u jedinstvu..... 25

Završetak Godine posvećenog života u zagrebačkoj prvostolnici..... 30

Svijećnica u riječkoj katedrali..... 31

Susret redovnika i redovnica Krčke biskupije prigodom

zatvaranja Godine posvećenog života 33

Novi vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj 35

Ne bojte se istinom istupati protiv harange na Alojzija Stepinca! 36

Poruke iz maloga riječkog „Nazareta“ 38

Proslava svetkovine Blagovijesti na Drenovi 39

Novi gospičko-senjski biskup 40

Proslavljen blagdan sv. Josipa Radnika u Otočcu..... 41

Hodočasnički dan redovnica, redovnika i osoba posvećenog života grada Rijeke i okolice..... 42

ODJECI APOSTOLATA

Hvaljen budi 44

Duhovna obnova „Ljubav te zove“ 45

Trogodišnjica osnutka riječkog Hospicija 46

„Lucijina priča“ 47

Odlazak na likovnu radionicu LI-RA 47

Jako dobro prihvaćena tema olimpijade „Brak i obitelj u Božjem naumu“ 48

U mreži milosrđa..... 49

Obilježavanje Dana ružičastih majica..... 49

Proljetni šahovski turnir.....	50
„Nije dobro da čovjek bude sam“	51
Poziv na milosrđe.....	52
Juniorski susret u Đakovu	53
Posjet Domu za nezbrinutu djecu „Ivana Brlić Mažuranić“	53
Susret s roditeljima prvopričesnika.....	54
Studenti teologije u Dječjem vrtiću „Nazaret“	54
Molitva za duhovna zvanja u Senju	55
Održana 41. regionalna domijada.....	56
Prijateljski šahovski susret.....	58
Projekcija filma „Val“	58
2. mjesto u šahu na 41. državnoj domijadi.....	58
Proslava mature u Domu	59
Proslavljen Duhovski utorek.....	61
Sestre Presvetog Srca Isusova u Slatini	62

TRAJNA FORMACIJA

Živjeti u „pokretu milosrđa“	63
Ovogodišnji seminari za sestre	64
Prve ovogodišnje duhovne vježbe u Lovranu.....	66
Proplamsaji novosti, globalna ravnodušnost ili „ulupljena“ osoba	67
Svibanjske duhovne vježbe.....	69

POTICAJNA RAZMIŠLJANJA I DUHOVNI ZAPISI

Veza savršenstva	70
Tri sina.....	71
Isusov govor u hodu prema cvjetnoj Galileji	72
U nadi Uskrsa.....	73
U skrovištu Srca.....	74
Zagledani u Nebo.....	75

SLUŽBENE OBAVIJESTI	76
----------------------------------	----

PREMINULE POVJERAVAMO BOŽJEM MILOSRĐU

s. Eugenija Marija Vračić.....	78
Tihi primjer	79
Peter Söhngen	80
Matija Badrov, rođ. Pervan.....	81

PRILOG: Milosrđe među sestrama.....	83
--	----

SLIKE NA OVITKU:

Naslovnica i četvrta stranica: “Riječ u tišini” i “U molitvi” (Lovran, 2016); Foto: s. Tajana Hrvatin;
Druga i treća stranica: Sestre na ovogodišnjim formativnim susretima u Rijeci, na Drenovi i u Zagrebu. Foto: Arhiv Družbe.

IZDAJU: Sestre Presvetog Srca Isusova, Cvetkov trg 5, 51 000 Rijeka; Tel.: (051) 254-266; E-adresa: sestre-presv-srca-isusova@ri.t-com.hr; Mrežna stranica: www.sestre-scj.hr * **UREĐUJU:** s. Robertina Medven, s. Marijana Mohorić, s. Lidija Turić, s. Silvana Fužinato i s. Tajana Hrvatin * **LEKTURA I KOREKTURA:** s. Robertina Medven i s. Lidija Turić * **ODGOVARA:** vrhovna glavarica s. Nives Stubičar, Cvetkov trg 5, 51 000 Rijeka; Tel.: (051) 652-190, Faks: (051) 254-422 * **PRIPREMA I TISAK:** Tiskara Šuljić * **IZLAZI:** Povremeno.
Svoje priloge možete slati na e-adresu: nasa.druzba.scj@gmail.com

Srce Isusovo, smiluj nam se!

Ovaj zaziv često molimo i razmatramo u mjesecu lipnju kada na poseban način častimo Srce Isusovo. Na ovo, *smiluj nam se, smiluj mi se!* u Godini milosrđa češće mislimo, tome se nadamo svaki dan, posebno na prelasku u vječnost.

U Bibliji imamo obilje prekrasnih slika i uspo-redbi koje prikazuju Boga i njegovu ljubav, a crkveno učiteljstvo nas uči da možemo biti sigurni kako je Božje Srce uvijek otvoreno za sve koji mu se s povjerenjem obrate u nekoj poteškoći ili zamole oprostnje. *Milosrđe će biti uvijek veće od svakoga grijeha, i nitko neće moći postaviti granicu ljubavi Boga koji oprašta* (Papa Franjo, *Lice milosrđa*, br. 3.). Problem nastaje kada mi

mislimo da nam to milosrđe nije potrebno ili ga nismo vrijedni. Znamo: milost, milosrđe nezasluženi je Božji dar, dar Očeva milosrdnog Srca i zato uvijek do njega možemo moleći: *Oče, sagriješih! Smiluj mi se!*

Veličinu poniznosti, ljubavi i pouzdanja u Božje milosrđe mogli smo promatrati u krhkom neraspadnutom tijelu sv. Leopolda Bogdana Mandića koje je nekoliko dana boravilo u Zagrebu. Poznata je njegova rečenica: *Nema čovjeka u kojemu bi bilo toliko blata, a da se u njemu ne bi našao barem jedan trunak zlata*. Ta misao i nama može pomoći da jedni prema drugima budemo *milosrdni kao što je Otac* (Lk 6, 36).

Službenica Božja Majka Marija Krucifiksa u svom životu i radu ugledala se u Boga koji je milosrdni Otac i svoje sestre poticala je na milosrdno djelovanje prema najpotrebnijima. O tome svjedoči i njezina misao: *Koliko smo više mi same milosrdne, to će obilnije po nama padati rosa Božje providnosti*.

Kontemplirajući Božju ljubav koja se očitovala kao milosrđe u Isusovu životu, smrti, uskrsnuću i trajnoj prisutnosti među nama u euharistiji, želim i molim svim sestrama naše Družbe, čitateljima i prijateljima trajnu zaštitu Božjega Srca čestitajući svima svetkovinu Presvetog Srca Isusova.

s. Nives Stubičar,
vrhovna glavarica

Zajednička izjava pape Franje i patrijarha Kirila

Opširan sažetak

„Voljom Boga Oca od koga dolazi svaki dar, u ime Gospodina našega Isusa Krista i s pomoću Duha Svetoga Utješitelja, mi, papa Franjo i Kiril, Patrijarh moskovski i čitave Rusije, danas smo se susreli u Havani“. „S radošću smo se susreli kao braća u kršćanskoj vjeri kako bi govorili licem u lice, srce k srcu i raspravljali o odnosima među Crkvama, o bitnim problemima naših vjernika i o perspektivama razvoja čovječanstva“ – tim riječima započinje deklaracija koju su na Kubi potpisali poglavari Katoličke i Ruske pravoslavne Crkve. Radi se o tekstu od 30 paragrafa koji za cilj nema produblјivanje teološkog dijaloga katoličanstva i pravoslavlja – to je poslanje ostavljeno Međunarodnom mješovitom povjerenstvu za teološki dijalog između Katoličke i Pravoslavne Crkve. Deklaracija ima prije svega pastoralni karakter te je značajna kao plod prvog susreta jednog Pape i ruskoga Patrijarha. Predstavlja

snažan poziv na suradnju braće u vjeri, na međureligijski dijalog, zaštitu progonjenih kršćana i obranu obitelji. Također upozorava na opasnost sekularizma i na prijetnju životu poput pobačaja i eutanazije.

Izgublјeno jedinstvo i put prema zajedništvu

Susrećući se daleko od konteksta „staroga svijeta“, osobito snažno osjećamo potrebu zajedničkoga rada katolika i pravoslavaca, koji su pozvani svijetu dati obrazloženje nade koja je u njima – stoji u deklaraciji. Unatoč zajedničkoj predaji prvih deset stoljeća, katolici i pravoslavci su već gotovo tisuću godina lišeni zajedništva u euharistiji. Podijeljeni smo – tvrdi deklaracija – zbog rana koje su uzrokovali sukobi te razilaženja u razumijevanju i izražavanju naše vjere u Boga. Papa i Patrijarh žale zbog gubitka jedinstva Crkve, nazivajući to „posljedicom ljudske slabosti i grijeha“. Izrazili su međutim nadu da će njihov susret doprinijeti ponovnom uspostavljanju „jedinstva koje je Bog želio i za koje je Krist molio“. Istaknuli su kako je potrebno „ujediniti napore da bi se svjedočilo Kristovo evanđelje i zajednička baština Crkve prvoga tisućljeća, odgovarajući zajedno na izazove današnjega svijeta“.

Apel za progonjene kršćane

Papa i Patrijarh su izrazili zabrinutost zbog progona kršćana, spominjući napose Bliski istok i sjevernu Afriku, gdje se kršćane „istrjebљуje“. Stoga su uputili apel

međunarodnoj zajednici da hitno spriječi daljnji izgon kršćana iz Iraka, Sirije i drugih zemalja. Također su izrazili svoje suosjećanje pripadnicima drugih vjerskih tradicija koji su postali žrtve rata i terorizma. „Potičemo međunarodnu zajednicu da se ujedini kako bi okončala nasilje i terorizam te istovremeno doprinijela putem dijaloga ponovnoj uspostavi građanskoga mira“ – stoji u deklaraciji. Naglašava se da je od temeljne važnosti pružiti humanitarnu pomoć izmučenom stanovništvu i mnoštvu izbjeglica iz zemalja u sukobu. Papa i Patrijarh u tekstu mole da Bog očuva svijet od novog svjetskog rata i udijeli trajan mir. Uvjet takvog mira je „ponovno otkrivanje zajedničkih vrijednosti“ utemeljenih na „evanđelju Isusa Krista.“

„Priginjemo se pred mučeništvom onih koji su, po cijenu vlastitoga života, svjedočili istinitost evanđelja, radije birajući smrt nego otpad od Krista. Vjerujemo da su ti mučenici našega vremena – pripadnici različitih Crkvi, ali ujedinjeni zajedničkom patnjom – zalag jedinstva kršćana“ – stoji u deklaraciji.

Međureligijski dijalog

Također je istaknuta potreba međureligijskog dijaloga. „Razlike u razumijevanju religijske istine ne trebaju spriječiti osobe različitih vjera da žive u miru i skladu“, a „vjerski vođe imaju osobitu odgovornost odgajati svoje vjernike u duhu poštovanja prema uvjerenjima onih koji pripadaju drugim religijskim tradicijama.“ Osim toga su istaknuli da su „apsolutno neprihvatljivi pokušaji opravdavanja zločina vjerskim sloganima. Nijedno se zlodjelo ne može počinuti u ime Božje – smatraju Papa i Patrijarh – „zato što Bog nije Bog nesklada nego mira“.

Agresivni sekularizam ugrožava vjersku slobodu

Izrazili su zabrinutost zbog zaprjeka vjerskoj slobodi kršćana u mnogim zemljama, gdje im se ograničava „pravo svjedočenja i življenja vlastitih uvjerenja“. „Preobrazba nekih zemalja u sekularizirana društva kojima je strano svako spominjanje Boga i njegove istine velika je prijetnja vjerskoj slobodi“. Također su guranje kršćana na margine javnoga društva nazvali ograničavanjem njihovih prava, „ako ne i diskriminacijom“, koju provodi „ideologija vrlo često agresivnog sekularizma“.

Proces europske integracije, nakon više stoljeća krvavih sukoba, mnogi su s nadom prihvatili kao jamstvo mira i sigurnosti – primijetili su katolički i ruski pravoslavni poglavar. Potaknuli su međutim na budnost protiv integracije koja ne bi poštovala vjerski identitet. „Uvjereni smo da Europa treba ostati vjerna svojim kršćanskim korijenima. Tražimo od kršćana istočne i zapadne Europe da se ujedine kako bi zajedno svjedočili Krista i evanđelje“ – napisano je u izvavi.

Izbjeglice i zahtjevi pravednosti

„Ne možemo ostati ravnodušni na sudbinu milijuna selioca i izbjeglica koji kucaju na vrata bogatih zemalja.“ U nekim najrazvijenijim državama, neobuzdani konzumerizam „postupno iscrpljuje resurse našega planeta“ te raste „nejednakost u raspodjeli zemaljskih dobara“. Suočene s tim, kršćanske Crkve su pozvane štiti zahtjeve pravednosti, poštovanje prema predaji narodâ i autentičnu solidarnost sa svima koji pate – složili su se Papa i Patrijarh.

Brak se ne može izjednačavati s drugim zajednicama

Obitelj su nazvali „naravnim središtem ljudskoga života i društva“, izražavajući zabrinutost zbog „krize obitelji u mnogim zemljama.“ Obitelj se temelji na braku, „slobodnom i vjernom činu ljubavi jednog muškarca i jedne žene.“ Izrazili su žaljenje što se druge oblike zajedničkoga života stavlja na istu razinu s brakom, dok se „koncept očinstva i majčinstva kao osobitog zvanja muškarca i žene u braku... izgoni iz javne svijesti“.

Krv nerođene djece vapi Bogu

Od svih tražimo da poštuju neotuđivo pravo na život. Milijune djece se lišava same mogućnosti rađanja. „Glas krvi nerođene djece vapi Bogu“ – upozorili su Papa i Patrijarh. Također su snažno osudili eutanaziju te izrazili zabrinutost zbog tehnika umjetne oplodnje. „Manipulacija ljudskim životom napad je na same temelje čovjekova života“.

Mladi, ne bojte se ići protiv struje

Mlade kršćane su pozvali da ne zakopaju svoje talente, nego da ih iskoriste kako bi u svijetu promicali Kristovu istinu. „Ne bojte se ići protiv struje“, „Bog vas voli i od svakoga od vas očekuje da budete njegovi učenici i apostoli. Budite svjetlo svijeta“. Papa Franjo i patrijarh Kiril također su pozvali mlade da odgajaju djecu u kršćanskoj vjeri. „Sjetite se da ste otkupljeni visokom cijenom smrti na križu Bogo-čovjeka Isusa Krista“ – napomenuli su u deklaraciji.

Nismo suparnici, nego braća

Zajedničko poslanje naviještanja evanđelja implicira „međusobno poštovanje

članova kršćanskih zajednica i isključuje svaki oblik prozelitizma“ – stoji u izjavi. „Nismo suparnici, nego braća“. Katolike i pravoslavce se poziva da nauče živjeti u miru i ljubavi. „Ne mogu se stoga prihvatiti korištenje nepoštenih sredstava kojima bi se poticali vjernici da prelaze iz jedne u drugu Crkvu, niječući njihovu vjersku slobodu ili tradicije.“ U tom smislu tekst navodi riječi Poslanice Rimljanima: „Trsio sam se navješćivati evanđelje ne gdje se već spominjao Krist – da ne bih gradio na temeljima drugih“ (Rim 15, 20). Također su izrazili nadu da će susret na Kubi doprinijeti pomirenju tamo gdje postoje napetosti između grkokatolika i pravoslavaca. „Danas je jasno“ – tvrdi se u deklaraciji – „da je metoda ‘unijatizma’ iz prošlosti, kao unija jedne zajednice s drugom, udaljujući se od vlastite Crkve, ne može biti način koji dopušta ponovno uspostavljanje jedinstva. Svejedno, crkvene zajednice koje su nastale u tim povijesnim okolnostima imaju pravo postojati i poduzimati sve ono što je potrebno da zadovolje duhovne potrebe svojih vjernika“.

Sukob u Ukrajini

U izjavi su također osudili „sukob u Ukrajini koji je uzrokovao mnoge žrtve i nebrojne rane miroljubivim građanima te je društvo bacio u tešku gospodarsku i humanitarnu krizu.“ Stoga su pozvali „sve strane na razboritost, društvenu solidarnost i djelovanje poradi izgradnje mira“. Crkve u Ukrajini su potaknuli da „rade na društvenome skladu“ i „suzdrže se od sudjelovanja u sukobu te da ne podržavaju njegov daljnji razvoj“. Također su izrazili nadu da će se šizmu između pravoslavnih vjernika u toj zemlji moći „nadvladati temeljem postojećih kanonskih normi“. (rv)

„Amoris Laetitia“

Sažetak Papine apostolske pobudnice

Amoris Laetitia naslov je Papine postsinodske apostolske pobudnice o ljubavi u obitelji, koja prikuplja ishode sinoda o obitelji 2014. i 2015. godine, podijeljena je u devet poglavlja u kojima opširno govori o obitelji u svjetlu Božjega nauma, o izazovima za obitelji danas, obiteljskome zvanju i bračnoj ljubavi – napose njezinoj plodnosti – te izlaže neke pastoralne perspektive za praćenje osoba na putu prema braku i tijekom braka, sažima Radio Vatikan. Također govori o osobitim izazovima razvoda, rastavljenih i civilno ponovno vjenčanih te o mješovitim brakovima. Posebno poglavlje posvećeno je odgoju djece, kao što i čitavo jedno poglavlje govori o praćenju, razlučivanju i integraciji osoba u neregularnom stanju. Na početku teksta papa Franjo napominje da „ne trebaju sve doktrinarnе, moralne ili pastoralne rasprave biti riješene uplivima učiteljstva“. Ustrajući – kaže – na „jedinstvu doktrine i prakse“, koje je nužno u Crkvi, mogu postojati „različiti načini tumačenja određenih vidika doktrine ili nekih posljedica koje iz nje slijede“, uzimajući u obzir kulture, tradicije i izazove u pojedinim zemljama.

U prvome poglavlju, Papa ističe da Božja riječ nije „niz apstraktnih teza, nego pratiteljica na putu“ za obitelji, također i za „one u krizi“ jer im „naznačuje odredište putovanja“. Polazeći od Knjige postanka, naglasio je

dvije karakteristike bračne ljubavi: dijalog i jedinstvo. Zatim se usredotočio na važnost nježnosti, a djecu je nazvao „živim stijenama“ obitelji. Na koncu je spomenuo problem nezaposlenosti i tragedije obitelji-izbjeglica.

U drugom poglavlju Papa navodi poteškoće s kojima se današnje obitelji suočavaju, poput individualizma koji razvezuje slobodu i pravednost od istine, vrijednosti i načela te „kulture provizornoga“. Unatoč tome, kršćanski prijedlog ne treba biti samo „retoričko osuđivanje aktualnih zala“, što bi značilo upasti u „zamku samoobrambenih žalopojki“ koje su daleko od „misijske kreativnosti“. Kršćanski prijedlog treba predstaviti razloge i motivaciju za brak i obitelj. Prema papi Franji, potrebna je „zdrava autokritika“ o načinu predstavljanja braka, koji je bio usredotočen samo na dužnost rađanja djece te „doktrinarna, bioetička i moralna pitanja“, kao da se radi o „teretu koji se čitav život ima podnositi“. Osobito je istaknuo nekoliko izazova za obitelj koji su prepoznati na sinodama: mentalitet protivan rađanju djece, slabljenje vjerske prakse, zlostavljanje djece, selilaštvo, progon kršćana, starost i invalidnost, siromaštvo, kohabitacija i istospolne zajednice, nasilje nad ženama te rodna ideologija. Snažno je osudio svaki pokušaj državnog nametanja kontracepcije, sterilizacije i pobačaja te kazao da se vanbračni život i istospolne unije ne mogu izjednačiti s brakom. Kazao je da je „uznemirujuće“ što se ideologije poput one rodne „nameću kao jedina misao koja također određuje obrazovanje djece“. „Biološki spol i društveno-kulturna uloga mogu se razlikovati, ali ne i odvojiti“ – napisao je Sveti Otac.

Treće poglavlje predstavlja „sažetak crkvenog nauka o braku i obitelji“. Ističe se kako nerazrješiva bračna sveza muškarca i žene nije breme, nego dar i zvanje; sakra-

ment za posvećivanje i spas supružnika, a ne društvena konvencija ili isprazan obred. Napominje se da se Crkva treba pastoralno skrbiti za vjernike koji kohabitiraju, osobe koje su samo civilno vjenčane te za rastavljene u novim vezama. Napisao je kako treba „jasno izražavati doktrinu“, izbjegavajući istovremeno „sudove koji ne vode računa o složenosti različitih situacija“. Parovima koji ne mogu imati djecu je preporučio posvajanje. Naglasio je „nepovrjedivo pravo“ nerođenog života, koji „nikada ne može biti predmet dominacije“. Također je istaknuo pravo na prigovor savjesti. Obitelj je domaća crkva, a Crkva je obitelj obitelji – ustvrdio je.

U četvrtom poglavlju, o bračnoj ljubavi, Papa na obiteljski život primjenjuje karakteristike koje sv. Pavao niže u svojem poznatom himnu ljubavi. Izravno se obraća mladima, govoreći im da brak nije teret ili nedostižni ideal. Ističe važnost dijaloga, a osobito se osvrće na spolnost u braku. Bračna ljubav vodi tome da čitav emocionalni život postane dobro za obitelj, u službi zajedničkog življenja. Spolni je život supružnika „prekrasan dar“. Ni na koji se način erotična dimenzija ljubavi ne može smatrati „dopuštenim zlom ili teretom koji treba podnositi radi dobra obitelji“. Papa također govori o vrijednosti djevičanstva, kao oblika ljubavi koji nije protivan ženidbi, nego predstavlja drukčiji način kako voljeti.

Peto poglavlje osobito je posvećeno plodnosti ljubavi i prihvaćanju života u obitelji. „Pomislimo koliko vrijedi embriji!“ – napisao je. „Trebalo ga promatrati istim pogledom Očeve ljubavi koja gleda ponad izgleda“ – ustvrdio je papa Franjo. Dijete nije ispunjenje osobne aspiracije, nego ljudsko biće s neizmjernom vrijednošću te ima naravno pravo na oca i majku. Papa je nadalje istaknuo „ženski genij“ te napomenuo da smanjenje majčinske prisutnosti u društvu predstavlja „ozbiljnu opasnost“. Rekao je kako cijeni feminizam koji „ne pretendira na uniformnost te ne niječe majčinstvo“. Primijetio je težak problem odsutnosti očinske figure napomenom kako je „naše društvo bez očeva“. U postupcima posvajanja, uvijek treba prevladati pravo djeteta – stoji nadalje u tekstu. Obitelj treba uspostaviti „kulturu susreta“ i boriti se za pravедnost. U tom kontekstu, rekao je da onaj tko pristupa euharistiji, ne osjećajući se potaknut na zalaganje za siromahe i patnike, nedostojno prima taj sakrament.

U šestom poglavlju izložene su neke pastoralne perspektive, „novi putovi“ proizašli iz sinodskog hoda, a koje različite zajednice trebaju razraditi u „praktične i učinkovite prijedloge“. Istaknuta je potreba da kršćanske obitelji sve više postanu ne samo objekt, nego i subjekt obiteljskog pastoralala. Potrebna je interdisciplinarna formacija koja favorizira komplementarnost različitih poziva u Crkvi. Moglo bi se, osim toga, „bolje prihvatiti iskustvo duge istočne tradicije oženjenih svećenika“. Papa je preporučio da se „nikada ne potiče“ sklapanje ženidbe koja nema realne mogućnosti za stabilnost. Učiti kako voljeti ne može se svesti na kratki ženidbeni tečaj. Osim toga, potrebno je pratiti novovjenčane parove, koje poziva na realistično prihvaćanje supružnika i da nauče kako „pregovarati“ poradi dobra obitelji. Istaknuo je i potrebu formacije u prirodnom

planiranju obitelji. Razvod je „zlo“, a njegov porast u društvu je „vrlo zabrinjavajuć“. Djeca ne trebaju postati taoci takvih situacija. Premda je razdvojen život „krajnje rješenje“, ono je nekada „moralno potrebno“ zbog nasilja ili izrabljivanja. S obzirom na rastavljene i civilno ponovno vjenčane, ponavlja ono što je rečeno na sinodama, ističući potrebu razlučivanja i praćenja. Brinuti se za njih u kršćanskoj zajednici nije

oslabljivanje vjere u nerazrješivost braka, nego izričaj ljubavi – stoji u dokumentu. Zajedničko primanje euharistije u miješanom braku katolika i nekatoličkog kršćanina „ne može biti doli iznimno“. S obzirom na osobe s homoseksualnim sklonostima, osuđuje se svaka „nepravdna diskriminacija“ i nasilje protiv njih, napominjući istovremeno da nije moguća ni „daleka analogija“ istospolnih zajednica s brakom i obitelji.

Sedmo poglavlje posvećeno je odgoju djece, koji je „najozbiljnija obveza“ i „prvo pravo“ roditelja. Oni trebaju biti slobodni izabrati kako odgajati djecu, prema vlastitim uvjerenjima. Odgajati ne znači biti opsesivan i preuzeti kontrolu nad svim, nego „promicati odgovornu slobodu“ koja će znati dobro izabirati. Moralni odgoj djece roditelji „nikada ne mogu delegirati“. Također se ističe vrijednost sankcija kao poticaja na dobro te važnost da se disciplina ne pretvori u „sakaćenje želje“. Papa osim toga govori o „tehnoškom autizmu“ kao opasnosti za djecu i mlade, kao i o potrebi spolnoga odgoja. Izraz „siguran seks“ pokazuje „negativan stav prema naravnoj svrsi“ spolnosti, kao da je eventualno dijete „neprijatelj od kojeg se valja zaštititi“. Od ključne je važnosti da se pomogne „prihvatiti vlastito tijelo takvo kakvim je stvoreno“, u „svojoj muškosti ili žen-

skosti“, odgajajući da se „cijene razlike“, jer „ono što je muško i žensko ne može se odvojiti od Božjega djela“. Na koncu poglavlja se napominje da su roditelji „aktivni subjekti“ u katehezi svoje djece, kao i da se „duhovno iskustvo ne nameće“, nego predlaže djeci u slobodi.

Osmo poglavlje je čitavo posvećeno „praćenju, razlučivanju i integriranju krhkosti“. Govori se o dva temelja: s jedne je strane nauk o sakramentalnom braku, a s druge strane potreba milosrdne integracije „krhkosti“ mnogih vjernika. Na pastire spada „promicanje kršćanskoga braka“ i „pastoralno razlučivanje situacija tolikih ljudi koji više ne žive tu stvarnost“. Civilni brak ili kohabitacija često nisu motivirani predrasudama ili otporom sakramentalnom braku, nego kulturnim uvjetovanjima i kontingentnim čimbenicima. S tim se situacijama treba „suočiti na konstruktivan način, pokušavajući ih preobraziti u prilike za hod prema punini braka i obitelji, u svjetlu evanđelja“. To treba činiti – stoji dalje u tekstu – po „zakonu postupnosti“ koji predlaže Ivan Pavao II., prema kojem čovjek ostvaruje dobro u „stupnjevima rasta“. Put Crkve – kaže papa Franjo – put je milosrđa i integracije, koji nikoga ne osuđuje zauvijek, nego pruža Božje milosrđe „svima koji ga traže iskrena srca“. „Nitko ne može biti osuđen zauvijek, zato što to nije logika evanđelja!“

– ustvrdio je Papa. Vodeći računa o kompleksnosti situacija, treba „integrirati sve“, uključujući rastavljene i ponovno vjenčane, koji mogu sudjelovati „u životu zajednice putem socijalnog zalaganja ili molitvenih susreta.“ Papa također ističe da situacije mogu biti „jako različite“ i da ih stoga „ne treba katalogizirati ili zatvarati u prekrute izjave“. Važno je prikladno „osobno i pastoralno razlučivanje“, zato što „ne postoje jednostavni recepti“. Papa Franjo je napisao da „ne treba očekivati od sinode ili pobudnice novu opću normativu kanonske vrste, primjenjive na sve slučajeve“. Ono što je moguće je „samo novi poticaj na odgovorno razlučivanje“ pojedinačnih slučajeva, s obzirom da „stupanj odgovornosti nije isti u svim slučajevima“ te da stoga „posljedice ili učinci jedne norme ne trebaju uvijek biti isti“, pa i u „sakramentalnoj disciplini“, kad se može razlučiti da u pojedinačnoj situaciji nema teške odgovornosti. Stoga je za rastavljene i ponovno vjenčane korisno učiniti ispit savjesti, a razgovor sa svećenikom u unutarnjem forumu može pomoći oblikovanju „ispravnoga suda“ o onome što priječi mogućnost „punog sudjelovanja u životu Crkve“. Važno je, međutim, izbjeći rizik „pogrešnih poruka“, kao da bi svećenik mogao udijeliti „brze iznimke“ ili kao da bi se za određene usluge mogao steći „sakramentalni privilegij“, uz opasnost da se ostavi dojam kako Crkva „promiče dvostruki moral“.

„Nije više moguće reći da svi oni koji se nalaze u takozvanoj ‘neregularnoj’ situaciji

žive u stanju smrtnoga grijeha“ zato što osim mogućeg „nepoznavanja norme“, mogu postojati drugi „čimbenici koji ograničavaju mogućnost odlučivanja“, poput nasilja, straha ili afektivne nezrelosti. „Razlučivanje je dinamično“ i „sitničavo je ostati na tome da se u obzir uzima samo činjenica odgovara li djelovanje osobe zakonu ili općoj normi“. Premda opće norme „predstavljaju dobro koje nikada ne treba zanemariti ili prekršiti“, one istovremeno „ne mogu obuhvatiti sve pojedinačne situacije“ – ustvrdio je Papa.

Pastir se stoga ne može zadovoljiti „samo primjenjivanjem moralnih zakona“, „kao da su kamenje“ za baciti na ljude. Moguće je da se „u situaciji objektivnog grijeha, u kojoj nema subjektivne odgovornosti... živi milost u Bogu, primajući u tu svrhu pomoć Crkve“. „U određenim slučajevima, mogli bi od pomoći biti i sakramenti“ – dodao je Papa, napominjući da ispovjedaonica ne treba biti mjesto mučenja i da euharistija „nije nagrada za savršene, nego hrana za slabe“.

Napisao je kako je danas još više od pastoralara za neuspjele situacije, potreban pastoralni napor kako bi se brak učvrstio i tako se spriječilo njegovo raspadanje. Valja imati logiku „suosjećanja“, izbjegavajući progone, pretvrde i nestrpljive sudove. Ne suditi, ne osuđivati, ne isključivati nikoga – naglašava papa Franjo. Posebnu pozornost pastiri trebaju posvećivati „primatu ljubavi“, ne uvjetujući Božje milosrđe. Pastoralno praćenje jako se razlikuje od „hladnog morala“ na pisaćem stolu te od „zatvorenih srdaca“ koji „na Mojsijevoj stolici“ sude „na površan način teške slučajeve i ranjene obitelji“.

U posljednjem poglavlju, posvećenom bračnoj i obiteljskoj duhovnosti, poziva se na zajedničku molitvu, koja je „povlašteno sredstvo izražavanja i jačanja vjere“. U obitelji se živi duhovnost isključive i slobodne ljubavi, s otvorenim srcem koje svakodnevno obnavlja vjernost. Apostolsku pobudnicu papa Franjo zaključuje molitvom Svetog obitelji.

(ika/rv)

Posvećene osobe na tragovima Ljepote

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života uputila je sredinom prosinca 2015. godine svim posvećenim osobama treće okružno pismo u Godini posvećenog života pod naslovom: „Kontemplirajte. Bogu posvećenim muškarcima i ženama na tragovima Ljepote“. Nakon poticaja upućenih u prvom pismu „Radujte se“ i drugom „Istražujte“, u ovome potiču sve posvećene osobe živjeti kontemplativnu dimenziju u svakodnevici života, ponovno otkriti životnost odnosa s Bogom kako bi njegovim očima gledali lica svojih bližnjih i svake osobe te sav stvoreni svijet.

Sadržaj dokumenta prožet je biblijskom porukom iz Pjesme nad pjesmama koja nam donosi Božju riječ o jednoj ljubavi i potiče na obnovljeno otkrivanje milosne prisutnosti Boga - Ljubavi koji među nama boravi, nadahnjuje nas i preobražava. U svjetlu ove biblijske poruke posvećeni život otkriva se kao poziv na ljubav, poziv koji žeda za živim Bogom, poziv koji potiče svijet na traganje za skrivenim Bogom i koji ga

susreće u licima bližnjih. Ovaj tekst potiče sve na traženje Isusa, Lica Očeva milosrđa i ukazuje na put kojim treba proći u kontemplaciji i svjedočenju lica Božjega. Taj put označuju odnosi, tj. iskustvo odnosa s Bogom i s ljudima koji u kontemplaciji nalaze svoj pravi izvor i uvir. Tu dinamiku određuju naslovi poglavlja Pisma: *Tražiti, Obitavati, Formirati*. Ti glagoli određuju put kojim je proći posvećenim osobama kako bi iznova otkrili i zaživjeli kontemplativnu dimenziju, a koji je u svojoj biti put označen ljepotom, milosrđem i brigom o zajedničkom dobru. To pismo u naslovu i u sadržaju posebno prati riječ ljepota koja se u originalu pojavljuje u dokumentu devedeset i šest puta. Ta riječ sintetizira u sebi temeljni poziv dokumenta upućen posvećenim osobama, a taj je da budu osobe koje su svim svojim bićem u odnosu s ljepotom, koje prepoznaju ljepotu u identitetu koji im je darovan i koji čuvaju izvornost ljudske ljepote u svojem okruženju. Pismo donosi na kraju i neke poticaje pape Franje za razmišljanje, a zaključuje ga tekst posvećen *Ženi odjevenoj u sunce* – Blaženoj Djevici Mariji koja je od navještenja do uskrsnuća svoga Sina kontemplirala Otajstvo koje ju je samu obuzelo. U njoj svaka posvećena osoba nazire svoj vlastiti mistični put koji je dar milosti i osobni odgovor vjere, nade i ljubavi. Kao i kod Marije, Majke lijepe ljubavi, taj kontemplativni stav hrani se vazmenom ljepotom koja je zastrta križem.

Iako je Godina posvećenog života iza nas, najavljeno je objavljivanje još jednog dokumenta s kojim bi se trebao zaokružiti ovaj niz okružnih pisama. Njegov sadržaj trebao bi se odnositi na poslanje posvećenih osoba, a to je misija. Misija traži Lice onoga koji je odlučio obitavati zastrt u licima ljudi današnjice kako bi ga se u njima pohodilo, ljubilo, nahranilo, odjenulo, ... (usp. Mt 25, 31-46), jer, kako kaže papa Franjo: „Autentična ljubav je uvijek kontemplativna.“

s. Marijana Mohorić

Poruka Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života i Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica u povodu završetka Godine posvećenog života i Dana posvećenog života 2016.

Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života i Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica uputili su poruku u povodu završetka Godine posvećenog života i Dana posvećenog života 2016. Na početku ističu kako su u tijeku Godine posvećenog života, koja je započela 30. studenoga 2014., u Hrvatskoj održani brojni susreti. Tako su redovnici, redovnice i druge Bogu posvećene osobe sudjelovali u Drugom nacionalnom susretu hrvatskih katoličkih obitelji na Trsatu, a u Zagrebu je održan susret mladih redovnica i redovnika. Redovnički dani održani su ove godine na više mjesta nego što je to do sada bio slučaj, a u okviru Redovničkih dana u Zagrebu gostovao je i tajnik Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života mons. José Rodríguez Carballo. Podsjeća se da je središnji događaj Godine posvećenog života u Hrvatskoj bio Nacionalni susret redovnika, redovnica, Bogu posvećenih laika i laika povezanih s redovničkim zajednicama u Hrvatskom nacionalnom svetištu u Mariji Bistrici. Ti su susreti, kao i brojni drugi projekti i pothvati, poput redovničkog benda i medijskoga praćenja, omogućili veću prisutnost redovništva i drugih Bogu posvećenih osoba u javnom životu, ističe se u poruci, i dodaje kako je također više redovničkih zajednica proslavilo svoje obljetnice osnutka ili druge važne događaje svoje povijesti. U tijeku je pak proslava 800. obljetnice Dominikanskoga reda, dok će franjevci ove godine proslaviti 800. obljetnicu Porcijunkulskoga oprosta. Na kraju Godine posvećenog života u poruci se poziva na pro-

mišljanje je li „zajedničkim trudom, zalaganjima i projektima došlo do pozitivnog pomaka u životu i djelovanju Bogu posvećenih osoba u svjetlu postavljenih ciljeva“ te potiče da se sa zahvalnošću sjeća nedavne prošlosti, s nadom prigrli budućnost i sa strašću živi sadašnjost. Na razmišljanje svakoj zajednici, ali i svakoj Bogu posvećenoj osobi ostavlja se pitanje „u kojoj su mjeri redovnici i laici posvećeni u svijetu krenuli prema rubovima, prema svima koji su u potrebi ili u Crkvi i društvu zapostavljeni“.

Nadalje se ističe da su osobito redovnice, redovnici i ostale Bogu posvećene osobe pozvane navješćivati svima Božje milosrđe, a za to je pak potrebno najprije osobno prepoznati na sebi samome djelovanje Božjega milosrđa. Stoga se ističe da treba još snažnije naglasiti važnost pomirenja unutar zajednica i pomirenja s Bogom u sakramentu pomirenja. Za svakog redovnika, redovnicu i laika posvećenog u svijetu ovaj Izvanredni jubilej trebao bi biti poticaj na osobno obraćenje, no iskustvo milosrdnoga Boga valja i „komunicirati prema van“ - temu milosrđa treba uvijek predlagati s novim zanosom i novim pastoralnim djelovanjem, poziva papa Franjo.

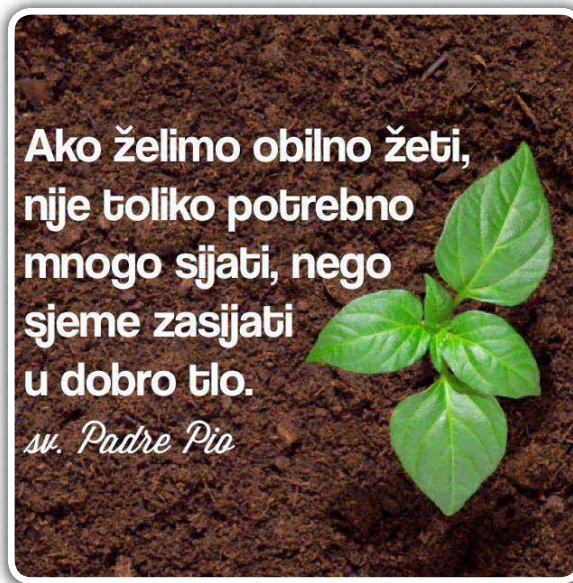
Posebno se ističe radost što su kao zaštitnici Godine milosrđa odabrana dvojica redovnika: sveti Pio iz Pietrelcine i naš sveti Leopold Bogdan Mandić te najavljuje da će njihova tijela biti izložena na štovanje u bazilici sv. Lovre izvan zidina od 3. do 5. veljače i u bazilici sv. Petra u Rimu od 6. do 11. veljače, a tijelo sv. Leopolda Bogdana Mandića bit će od 13. do 18. travnja također izloženo u

župnoj crkvi sv. Leopolda Bogdana Mandića u Zagrebu i u zagrebačkoj katedrali.

Papa poziva „Ići ususret svakoj osobi“, podsjeća se u dokumentu koji potpisuju predsjednik Vijeća HBK za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života mons. Mate Uzinić i predsjednik HKVRPP fra Jure Šarčević, te poručuje da Bogu posvećene osobe u središtu svoga zanimanja, svoga djelovanja, ali i svojih misli i svojih molitava,

trebaju na prvom mjestu imati osobu te valja „izbjeci napast da osobu zanemarimo ili čak povrijedimo pokušavajući je smjestiti unutar naših očekivanja“. Ići ususret svakoj osobi, znači ususret svakome, bez ograničenja, izbjegavajući „napast da svoje djelovanje ograničimo na samo jednu naciju, samo jedno područje, samo pripadnike Crkve“, zaključuje se u poruci. (ika)

Priopćenje s 52. plenarnoga zasjedanja HBK

Plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, 52. po redu, održano je pod predsjedanjem predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa Želimira Puljića u Zagrebu od 5. do 7. travnja 2016. Na zasjedanju su uz članove HBK sudjelovali apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D’Errico, izaslanik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine vojni ordinarij mons. Tomo Vukšić, predsjednik Slovenske biskupske konferencije biskup Novoga Mesta mons.

Andrej Glavan, izaslanik Talijanske biskupske konferencije biskup Concordia-Pordenonea mons. Giuseppe Pellegrini, izaslanik Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda mons. Ivan Penzeš i srijemski biskup mons. Đuro Gašparović.

Na početku zasjedanja predsjednik HBK posebno je pozdravio novozaređenog vojnog ordinarija mons. Juru Bogdana koji je prvi put nazočio plenarnom zasjedanju HBK. Podsjetio je kako su od prošlogodišnjeg re-

dovitog jesenjeg zasjedanja održana dva susreta: Izvanredno zasjedanje HBK i redovito zajedničko zasjedanje HBK i BK BiH. Uz to u međuvremenu su održani Teološko-pastoralni tjedan, Peti pastoralno-katehetski kolokvij za svećenike kao i brojni katehetski sastanci i svećeničke rekolekcije koji su, nadahnuti dvjema sinodama, bili posvećeni temi obitelji. Predsjednik HBK se osvrnuo i na povijesni susret pape Franje s moskovskim patrijarhom Kirilom sredinom veljače na Kubi s kojega su dvojica poglavara uputili zajedničku izjavu u kojoj su na osobit način progovorili o zajedničkim stajalištima o obitelji i stradanju kršćana na različitim stranama svijeta. Na kraju je ukratko prikazao sve najvažnije teme o kojima će biskupi raspravljati na zasjedanju.

Drugog dana zasjedanja biskupima se pridružio i novoimenovani gospičko-senjski biskup o. Zdenko Križić. Predsjednik HBK izrazio mu je dobrodošlicu te je istaknuo kako je njegovo poslanje služiti vjernicima Gospičko-senjske biskupije i šire. Otajstvom biskupskog poslanja, naime, biskupi su povezani na zajedničkom zadatku naviještanja riječi Božje, dijeljenja svetih sakramenata i odgajanja naroda Božjega. Premda nas pred tim poslovima mogu obuzimati osjećaji straha, Predsjednik HBK je ohrabrio mons. Križića neka se ne plaši, jer toliki su koji ga prate svojim molitvama. U radnom dijelu biskupi su informirani o susretu članova Stalnoga vijeća HBK s papom Franjom, državnim tajnikom kardinalom Pietrom Parolinom i predsjednikom Papinskoga vijeća za promicanje jedinstva kršćana kardinalom Kurtom Kochom početkom ožujka u Rimu. Ponovno je istaknuto kako radno tijelo pod pokroviteljstvom Svete Stolice, a sastavljeno od predstavnika Katoličke Crkve i Srpske pravoslavne Crkve, neće ulaziti u samu kauzu bl. Alojzija Stepinca jer je ona privedena kraju u Kongregaciji za kauze svetaca. I sam Sveti Otac i kardinal Pietro Parolin, kao i drugi sugovornici biskupa u Vatikanu ne dovode u pitanje svetost bl.

Alojzija Stepinca. Radi se samo o odgodi za koju, biskupi vjeruju, neće dugo trajati.

Na ovom zasjedanju biskupi su razmotrili nacrt dvaju dokumenata koji su nakon plodne rasprave i predloženih izmjena poslani na daljnju doradu. Prvi dokument s radnim naslovom „Odgoj u vjeri. Kateheza u kontekstu nove evangelizacije“. Kroz pet poglavlja u dokumentu se između ostaloga promišlja o katehetskim zadaćama Crkve u promijenjenim okolnostima. Nadalje nastoji se odgovoriti na pitanje kome je namijenjena župna kateheza i kako zapravo katehizirati te se ističe važnost organizacije i usklađivanja navještaja i kateheze na svim crkvenim razinama. Raspravljalo se i o Pravilniku HBK-a kojim se žele bolje urediti procedure, zadaće i ovlasti pojedinih tijela unutar HBK. Biskupi su bili upoznati i s temeljnim naglascima Cjelovite kurikularne reforme, objavljene u radnim tekstovima Okvirnoga, ali i drugih nacionalnih kurikuluma. Na poseban način su se zanimali za katolički vjeronauk u školi unutar navedene reforme sa željom očuvanja njegovih konfesionalnih i katehetskih vlastitosti definiranih Ugovorima između Republike Hrvatske i Svete Stolice. Budući da Okvirni nacionalni kurikulum naglašava da promjene predložene Cjelovitim kurikularnom reformom nisu tek ‘kozmetičke prirode’, već početak smislene, sustavne i korjenite promjene sustava odgoja i obrazovanja, biskupi pozivaju sve znanstvene i stručne krugove kao i roditelje učenika te druge kojima je stalo do doista obnovljene sadašnjosti i budućnosti Republike Hrvatske da se na primjeren način uključe u stručnu i javnu raspravu svih predloženih predmetnih i drugih kurikuluma. Uz to biskupi su razmotrili i značenje kurikularne reforme za katoličke škole.

Na zasjedanju su podnesena izvješća pojedinih Komisija, Vijeća i Odbora. Tako je biskupima predstavljeno djelovanje Hrvatskoga Caritasa koji je uz svoje brojno redovite projekte poput Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercego-

vini, Nedjelje Caritasa, božićnih akcija i inih, odigrao iznimno važnu ulogu u pomaganju izbjeglicama koje su u velikom valu prolazile kroz našu zemlju tijekom protekle jeseni i zime. Caritas se uključio od prvoga dana te i dalje pozorno prati razvoj situacije nakon što su zatvorene granice na izbjegličkoj ruti.

Pastoral mladih ove je godine u znaku pripreme za Svjetski susret mladih u Krakovu koji će se održati od 20. do 31. srpnja 2016. pod geslom „Blago milosrdnima, oni će zadobiti milosrđe“ (Mt 5, 7). Prijave za susret traju do 30. lipnja, a do sada je već prijavljeno 2590 mladih iz Hrvatske.

Osobito uspješnom ocijenjena je Godina posvećenog života koja je bila prožeta mnogim susretima i događanjima. Biskupi su podržali sve one inicijative koje su tijekom Godine posvećenog života prepoznate kao vrijedne i plodonosne te će se s njima nastaviti i ubuduće.

Glede pastorala obitelji istaknuto je snažno nastojanje da se aktivnije poradi na unaprjeđenju pripreme za brak na tragu poticaja s dviju nedavnih vatikanskih sinoda o obitelji. Najavljeni su Drugi nacionalni studijski dani za djelatnike obiteljskog pastorala koji će se održati u Osijeku 22. i 23. travnja 2016. na temu „Očinstvo i majčinstvo – dva lica roditeljskog poslanja“. Biskupi su informirani o organizaciji Prvog hoda za život u Zagrebu, 21. svibnja 2016. godine. Dobro je što se građani organiziraju i okupljaju, posebice oko vrijednih tema o ljudskom životu, koji je, nažalost često izložen ugrozbi od rođenja, pa tijekom rasta i razvoja do samog svršetka. Sve ljude dobre volje, koji se aktivno zauzimaju za dostojanstvo, poštivanje i obranu ljudskog života preporučujemo u molitve.

Drugoga dana zasjedanja članove Stalnoga vijeća HBK: predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa mons. Želimira Puljića, potpredsjednika HBK zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića, đakovačko-osječkog nadbiskupa mons. Đuru Hranića, porečkog i pulskog biskupa mons. Dražena

Kutlešu te generalnog tajnika HBK mons. Enca Rodinisa, primio je predsjednik Vlade Republike Hrvatske gosp. Tihomir Orešković u Banskim dvorima. Sastanku su nazočili prvi potpredsjednik Vlade Tomislav Karamarko, potpredsjednik Vlade Božo Petrov i ministar pravosuđa Ante Šprlje. Razgovaralo se o predstojećem susretu premijera s papom Franjom u Rimu. Obostrano je istaknuta važnost postupka kanonizacije blaženog Alojzija Stepinca. Predstavници HBK izrazili su uvjerenje da će nedavno formirana mješovita komisija što prije završiti s radom. U razgovoru je ocijenjeno i kako su odnosi između države i Katoličke Crkve dobri, te istaknuta suradnja na socijalnom, kulturnom i obrazovnom planu. Posebice je naglašena važnost zajedničkog zauzimanja za hrvatski narod u susjednoj Bosni i Hercegovini što je bila jedna od tema premijerova susreta s papom Franjom. Zaključno su obje strane izrazile spremnost da se crkvena i državna komisija redovito susreću kako bi što učinkovitije mogle rješavati pitanja od zajedničkog interesa. Na zasjedanju su imenovani članovi u Biskupsku komisiju HBK za odnose s državom: mons. Đuro Hranić, mons. Antun Škvorčević, mons. Jure Bogdan, mons. Vjekoslav Huzjak, mons. Mijo Gorski, a njezin predsjednik je mons. Dražen Kutleša koji je u tu službu izabran na prošlogodišnjem jesenskom zasjedanju. Za novog predsjednika Komisije HBK i BKBiH za hrvatski martirologij izabran je mons. Jure Bogdan nakon što je papa Franjo prihvatio odreknuće od službe dosadašnjeg predsjednika gospičko-senjskog biskupa u miru mons. Mile Bogovića.

Redoviti godišnji susret članova HBK s redovničkim provincijalima, članovima Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica koji imaju sjedište na području HBK, održat će se 7. lipnja 2016, a jesensko zasjedanje od 11. do 13. listopada 2016. (ika)

Tajništvo HBK

Djela milosrđa u jubilejskom hodu (iz Poruke pape Franje za korizmu 2016.)

Uvijek je novo čudo da se Božje milosrđe može širiti u životu svakog od nas, potičući nas na ljubav prema bližnjemu i oživljavajući ono što tradicija Crkve naziva tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa. Ona nas podsjećaju da se naša vjera izražava u konkretnim i svakodnevnima djelima kojima je cilj pomoći našem bližnjemu u tijelu i u duhu: hraniti ga, odjenuti, utješiti, odgojiti. Zato sam izrazio želju „da kršćanski narod, tijekom Jubileja, razmišlja o tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa. Na taj će se način probuditi naša svijest, koja je previše često uspavana pred dramom siromaštva“.

Ako tjelesnim djelima milosrđa dotičemo Kristovo tijelo u braći i sestrama potrebitim hrane, odjeće, stana, pohoda, duhovna djela – savjetovati, poučavati, opraštati, opominjati, moliti – izravnije se dotiču naše grešnosti. Zato se tjelesna i duhovna djela nikada ne smije razdvajati. Naime, upravo dotičući u bijedniku tijelo raspetog Isusa grešnik može primiti na dar svijest da je on sâm siromašni prosjak. Na taj način i „oholi“, „moćni“ i „bogati“ o kojima se govori u Magnificat imaju priliku osjetiti da su nezasluzeno ljubljene od Raspetoga, koji je također za njih umro i uskrsnuo. Jedino je u toj ljubavi odgovor na onu žeđ za neprolaznom srećom i ljubavlju koju se čovjek zavarava da može utažiti idolima znanja, moći i posjedovanja. Ali uvijek ostaje opasnost da, zbog sve veće zatvorenosti Kristu, koji u siromahu nastavlja kucati na vrata njihova srca, oholi, bogati i moćni na kraju sami sebe osude na pad u onaj vječni bezdan samoće koji je pakao. Eto zašto iznova odzvanja za njih, kao i za sve nas, ozbiljna Abrahamova opomena: „Imaju Mojsija i Proroke! Njih neka poslušaju!“ (Lk 16, 29). Taj će nas djelatni posluš pripraviti na najbolji način za proslavu konačne pobjede nad grijehom i smrću sada već uskrslog Zaručnika, koji želi očistiti svoju Zaručnicu, u iščekivanju njegova dolaska. (ika)

papa Franjo

Milosrdni ručak

Papina inicijativa „24 sata za Gospodina“ zaživjela je u petak 4. ožujka 2016 u Rijeci pod geslom „Rijeka milosrđa“. Prvi događaj u projektu koji su organizirali Vijeće za mlade Riječke nadbiskupije u suradnji s katedralom sv. Vida i redovničkim i molitvenim zajednicama i udrugama koje djeluju u Rijeci bio je „Milosrdni ručak“ u dvorištu katedrale sv. Vida. „Milosrdni ručak“ za više od 100 riječkih

beskućnika 4. ožujka u 13 sati poslužen je suradnjom Ugostiteljske škole iz Opatije, Kućom utočišta sestara milosrdnica, Družbom sestara Presvetog Srca Isusova i Bogoslovnim sjemeništem „Ivan Pavao II.“.

Objed je započeo prigodnom katehezom koju su pripremile Sestre Presvetog Srca Isusova i vjeroučiteljica Ugostiteljske škole Opatija, Maja Šimičić Roksandić. Egzistencijalno ugroženi građani su za vrijeme molitve svojim svijećama izradili znak križa u dvorištu katedrale, a nakon prigodnoga molitvenog programa u koji su bili uključeni svi sudjelovatelji, učenici Ugostiteljske škole Opatija posluživali su ručak beskućnicima i siromašnim građanima Rijeke, a osobe posvećenog života nastavile su pjevati duhovne pjesme za vrijeme trajanja objeda. Ovu priliku da milosrđe zažive djelatno konkretnim tjelesnim djelom milosrđa iskoristile su brojne organizacije i pojedinci, svatko prema svojim sposobnostima i mogućnostima. Rektor riječke katedrale vlč. Matija Matičić ustupio je prostor dvorišta uz katedralu, jedan ribarski obrt iz Rijeke donirao je 35 kg plave ribe, učenici Ugostiteljske škole sa svojim mentorima pripremili su hranu i posluživali, Bogoslovno sjemenište „Ivan Pavao II.“ pripremiло je prilog, Kuća utočišta sestara milosrdnica donirala je kruh, a Sestre Presvetog Srca Isusova ispekale su kiflice za desert nakon objeda.

Nadamo se da su ovi ljudi u potrebi mogli osjetiti Očev zagrljaj i toplinu po djelu onih koji su se uključili u ovu inicijativu. Neki od njih zatražili su sakrament ispovijedi koji su primili u katedrali u kojoj je od 7 sati ujutro trajala 24-satna molitva pred Presvetim i prilika za ispovijed u razdoblju od 7 sati (4. ožujka) do 7 sati (5. ožujka). Slijedila je još sveta misa s nadbiskupom mons. Ivanom Devčićem, blagoslov i poslanje te „noć evangelizacije na ulicama“ u centru grada Rijeke. Naš grad se na 24 sata pretvorio u „Rijeku milosrđa“ i poprimio lice milosrdnog Boga. Volimo grad koji teče i moli!

Maja Šimičić Roksandić

„Primjer socijalnog milosrđa nalazimo u prisposobi o milosrdnom Samarjancu koja donosi pedagošku metodologiju milosrđa u pet međusobno povezanih koraka: krenuti na put, uvjeriti se u nevolje, učiniti se bližnjim, uključiti institucije te preuzeti teret sve do osobnog izlaganja. U izvanrednom jubileju milosrđa neizbježno pitanje koje nam se nameće je – može li jubilej milosrđa biti ne samo vjernički događaj, u kojem ćemo iskusiti Božje milosrđe u našem životu, iskustvo Božjega praštanja i pomirenja s njime, već pravi socijalni, ekonomski i politički događaj koji će ispravljati i ozdravljati ekonomske i političke odnose, postati mjesto socijalne i političke ljubavi gdje se neće ići za vlastitim interesima već će se primarno mjesto pridavati općem ili zajedničkom dobru? Kao kršćani uvijek se nalazimo negdje između ideala kojemu težimo i stvarnosti koju svojom prisutnošću imamo zadaću transformirati, oblikovati, izgrađivati, liječiti...”

doc. dr. Silvija Migles

Draga braćo, budimo zahvalni na daru vjere, zahvaljujmo Gospodinu za njegovu tako veliku i nezasluzenu ljubav! Pustimo da se Kristova ljubav izlije u nas: na toj se ljubavi učenik napaja i ona je stup na kojem počiva; tom se ljubavlju svaki od nas može hraniti i krijepti. Tako, u zahvalnoj ljubavi koju mi zatim izlijevamo na našu braću, u našim domovima, u obiteljima, u društvu svima se prenosi Gospodinovo milosrđe.

Biblijska poruka je vrlo jasna: hrabro se otvoriti dijeljenju, i to je milosrđe! I ako želimo od Boga milosrđe počnimo ga mi sami činiti. Upravo tako: počnimo ga mi činiti među sugrađanima, obiteljima, narodima, kontinentima. Pridonijeti stvaranju zemlje bez siromašnih znači graditi društva bez diskriminacija, utemeljena na solidarnosti koja dovodi do toga da dijelimo ono što posjedujemo, u jednoj podjeli dobara utemeljenoj na bratstvu i pravедnosti.

papa Franjo

Svetac ispred nas

Sveti Leopold Bogdan Mandić jedan je od zaštitnika Godine milosrđa. Tom prigodom papa Franjo dao je da tijelo sv. Leopolda bude preneseno u Hrvatsku na nekoliko dana. To se i ostvarilo 13. travnja. Tijelo sv. Leopolda preneseno je iz Padove u zagrebačku prvostolnicu gdje je bilo dva dana. U četvrtak navečer tijelo je preneseno u Dubravu u crkvu koja je posvećena istoimenom svecu, a u nedjelju u jutarnjim satima iz Dubrave je preneseno u glavni grad Slovenije, u Ljubljanu. Od djece koju su majke i očevi nosili u svome naručju pa do ljudi starije dobi moglo se vidjeti kako vjerom trče ne bi li vidjeli sveca, dotaknuli se mjesta na kojemu je počivalo njegovo tijelo te molili i utjecali se svecu da nas zagovara kod dragoga Boga. Među mnoštvom ljudi koji su došli iz dalekih krajeva Lijepe Naše, ali i iz inozemstva bilo je i naših sestara. Dugi redovi za čekanje, ne bismo li vidjeli sveca, nisu nas umorili. U propovijedima biskupa, svećenika, ali i u medijima moglo se čuti i pročitati mnogo toga o ovome svecu i njegovu skromnom životu. Mogli smo i čuti kako je sv. Leopold oduvijek želio vratiti se u svoju domovinu, u Hrvatsku. To se i ostvarilo ovih dana.

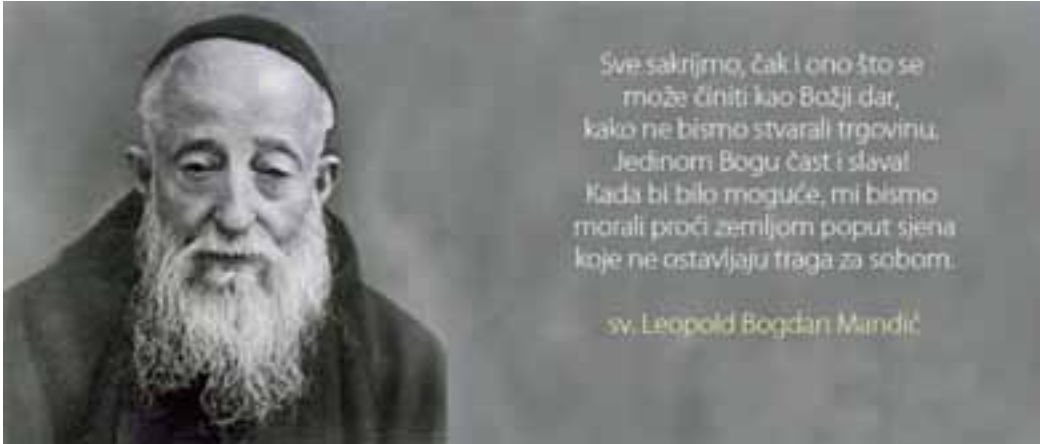
S pouzdanjem i vjerom utječemo mu se da nas zagovara i moli za nas dok i mi čeznemo za našom domovinom i kličemo kao apostol Pavao: „Naša je pak domovina na nebesima, odakle iščekujemo Spasitelja, Gospodina našega Isusa Krista“ (Fil 3, 20).

s. Mirjam Živković

Hodočašće sv. Leopoldu Bogdanu Mandiću u Dubravu

Papa Franjo u godini Izvanrednog jubileja milosrđa darovao je našoj domovini Hrvatskoj prekrasni dar. Naime, od 13. do 18. travnja 2016. u Zagrebu je boravilo i bilo izloženo neraspadnuto tijelo sv. Leopolda Bogdana Mandića. Njega je Papa imenovao jednim od zaštitnika Svete godine. Mediji su popratili ovaj veličanstveni događaj te smo preko malih ekrana mogli pratiti doček tijela u zagrebačku katedralu. Pokraj svečeva tijela prošlo je više od 250.000 hodočasnika.

Među nama sestrama javila se spontano misao kako bismo i mi mogle otići na hodočašće i pomoliti se pred tijelom sv. Leopolda. Odlučile smo da će jedan manji autobus biti dovoljan za sestre koje žele poći na hodočašće. Radi obveza sestara koje rade u Dječjem vrtiću „Nazarret“ i u Ženskom učeničkom domu Marije Krucifikse Kozulić odabrale smo petak, 15. travnja. Budući da su se neke sestre prijavile na hodočašće koje je organizirala župa Gospe Lurdske u subotu 16. travnja, u autobusu je ostalo slobodnih mjesta pa sam ponudila s. Danijeli Sinčić, provincijalki sestara milosrdnica, ako žele ići njezine sestre da nam se pridruže. I tako smo krenule zajedno. U autobusu je vladalo pravo ozračje sestrinstva. Kroz molitvu, pjesme i kratki životopis sv. Leopolda pripremile smo se za euharistijsko slavlje koje je u crkvi sv. Leopolda Bogdana Mandića u Dubravi predvodio dubrovački biskup mons. Mate Uzinić.

Dok smo putovale prema Zagreba primijetila sam na autocesti još autobusa s hodočanicima kojima je također bio cilj doći do sv. Leopolda u Dubravi. Izišavši iz autobusa uočila sam kako mnoštvo ljudi smireno i polagano formiraju procesiju prema crkvi. Bilo je tu starijih osoba, bolesnih, roditelja s djecom, čak i s malom djecom u naručju i svi smo strpljivo čekali te se na trenutke činilo kao da se uopće ne krećemo. Na ulazu u crkvu redari su nas polagano propuštali i tada mi je bilo jasno zašto smo tako polagano išli. Kako smo se približavali tijelu sv. Leopolda, u meni su se javila sjećanja i uspomene na sve uslišane molitve. Sveti Leopold mi je mnogo puta u životu pomogao i radovala sam se što ću mu izbliza moći reći: „Hvala Ti veliki prijatelju za sve!“ I opet sam u srcu skupila sve osobe za koje sam htjela šapnuti svecu da ih čuva, izliječi i posreduje im pomirenje s Bogom u sakramentu sv. ispovijedi. Dodirnuvši staklo koje ga je dijelilo od mene osjetila sam veliki mir i radost. Nažalost, nismo se mogle duže zadržati, jer je mnoštvo ljudi čekalo samo da prođu pokraj svečeva tijela. Bila sam presretna što sam imala mjesto u crkvi i što sam pogledom mogla gledati to malo tijelo u kojem je Bog učinio velika djela za života, a i sad ih čini po molitvi i zagovoru sv. Leopolda. Biskup Uzinić je u prigodnoj propovijedi istaknuo veličinu ovoga malog redovnika i naglasio kako nas je okupilo tijelo sv. Leopolda, ali još više Bog koji se proslavio u životu ovoga sveca pomirenja i duhovnog ekumenizma.

Poslije svete mise još smo jednom mogle obići tijelo sv. Leopolda. Izišavši iz crkve ugledala sam mnoštvo ljudi koji su čekali da uđu u crkvu. Hodajući prema našem autobusu zahvaljivala sam Bogu za milost i radost susreta s dragim svecem koji nam može biti uzor u mnogočemu. Njegov život, poniznost, strpljivost, ljubaznost, žrtva i molitva poticaj su nama za naš svagdašnji vjernički i redovnički život.

s. Nives Stubičar

Mali sv. Leopolde, Ti si bio svjetionik milosrđa: grešnicima koji su ti prilazili dao si osjetiti Božji zagrljaj, radost praštanja koje ozdravlja svaku ranu. Moli za nas da budemo lice i ruke Božjeg milosrđa. Moli za nas da budemo svijetli i ponizni Isusovi služitelji! Mali i Veliki sv. Leopolde, priteci nam u pomoć! Amen.

Angelo kard. Comastri

Darujem ti svoje srce, o ljubljeni Pastiru

U jubilarnoj Godini milosrđa pozvani smo upoznavati dubinu prispodoba o Božjemu milosrđu koje nam donose evanđelisti, a posebno sv. Luka. Njegova prekrasna prispodoba o izgubljenom i nađenom sinu još uvijek je nadahnuće mnogim umjetnicima, a nama vjernicima poticaj kako u svom životu i radu svjedočiti tu besplatnost Božje ljubavi koja nam se darovala i koja želi da je i mi razdajemo.

Božja ljubav u povijesti spasenja očitovala se ljudima na bezbroj načina. Biblija nam tako pripovijeda o Bogu koji se brine za svoj izabrani narod. Jedna od najljepših slika te brižljive Božje ljubavi je i slika Dobrog pastira. Dovoljno je meditirati 23. Psalam da bismo osjetili svu ljepotu i nježnu brigu Boga za narod, ali i za svakoga pojedinca. Proroci se često služe tom slikom kako bi ljudima svoga vremena kojima je ova slika bila bliska, prikazali Boga koji se brine za ljude i želi ih voditi i dovesti u stanje potpune sreće i sigurnosti. Sliku pastira Isus također koristi u svom naviještanju Radosne vijesti kada govori o Bogu koji ljubi sve ljude, a brine se posebno za one zalutale, odbačene i grešne.

Sigurno se svatko od nas rado poistovjećuje s ovčicom koju Isus, Dobri pastir traži, nalazi i nosi na svojim ramenima. Službenica Božja Majka Krucifiksa ide dalje u svojem duhovnom životu i svojom svojevrsnom molitvom izriče da je u našem odnosu prema Bogu bitno predanje. Ona kaže: *Darujem ti svoje srce, o ljubljeni Pastiru!* Davanje svoga srca označava predanje cijeloga života, svega što osoba jest ili posjeduje. Srce je slika ljubavi i zato kada dajemo srce, dajemo sve. Vjerujem da je Majka Krucifiksa u različitim teškim trenucima svoga života molila: *Pa da mi je i dolinom smrti proći, zla se ne bojim, jer ti si sa mnom* (Ps 23, 4). Tako je molila jer je imala beskrajno povjerenje u Onoga koji ju je pozvao i povjerio joj veliko poslanje da poput Dobrog pastira traži, nalazi i brine se s ljubavlju za sve one koje je tadašnje društvo smatralo nepotrebnim. Kolike je djevojčice i djevojke uklonila s ulice i spasila ih, pružila im mogućnost sretnog odrastanja i osnovne naobrazbe! Isto tako pripremala ih je za sakramente, usmjerila na pravi put i pomogla da budu korisni članovi društva koje je njih stavilo na marginu. Poučeni njezinim primjerom i mi se svaki dan povjerimo Pastiru naših duša te svim srcem i dušom molimo za trajnu pratnju.

Isuse Dobri pastiru!

Tvojoj brizi i Tvojoj ljubavi povjeravamo svoje živote.

Želimo trajno biti uz Tebe. Budi Ti naš vođa, jer si naš put k Ocu,
samo Ti znaš što je dobro za nas.

U Tvome naručju smo sigurni!

Ti nas jedini istinski ljubiš i zato si svoj život žrtvovao za nas.

Poslao si nam snagu Duha Svetoga i obećao da ćeš ostati s nama do
svršetka svijeta. To si i učinio trajnom prisutnošću u euharistiji

kojom nas hraniš i hrabriš svojim Tijelom i Krvlju.

Darovao si nam i svoju Majku da nas svojom majčinskom ljubavlju štiti.

Dobri pastiru, Tebi i samo Tebi posvećujemo svoj život! Amen!

s. Nives Stubičar

Posjet sestrama Presvetog Srca Isusova

Učenici Katoličke osnovne škole „Josip Pavličić“ u četvrtak, 5. svibnja, na blagdan Uzašašća Gospodinova, posjetili su samostan časnih sestara Presvetog Srca Isusova (Sanctissimi Cordis Jesu – SCJ). Učenici su prije samog polaska bili jako sretni i uzbuđeni što će posjetiti samostan u kojem je živjela Majka Marija Krucifiksa Kozulić. Zastali smo u kapelici Teologije i pomolili se Blaženoj Djevici Mariji za sretan put. Pri dolasku u samostan srdačno nas je dočekala časna sestra Dobroslava Mlakić, postulatorica kauze za proglašenje blaženom službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić. Sestra nas je najprije odvela u dječji vrtić „Mima“, koji su pohađali i neki od naših sadašnjih učenika. Poslije obilaska vrtića, spustili smo se u vrt te otišli do špilje Gospe Lurdske, gdje je sestra Dobroslava govorila o životu i djelu službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić. Nakon kratkog govora o službenici Božjoj, neki od naših učenika uputili su svoje osobne molitve Gospi Lurdskoj te smo svi zajedno izmolili *Zdravo Marijo*.

Nakon što smo obišli vrt i špilju Gospe Lurdske, uputili smo se u sobu u kojoj je preminula službenica Božja. Sestra Dobroslava je putem do sobe govorila o Mariji Krucifiksi i objašnjavala djeci slike na kojima je buduća blaženica u različitim dobnim uzrastima. Soba u kojoj je preminula Majka Marija Krucifiksa Kozulić ostavila je na sve prisutne jako velik dojam te smo joj se zajedno pomolili za nas i naše obitelji. Sestre su nas počastile keksima i sokovima, a obilazak smo završili u samostanskoj kapeli zajedničkom molitvom i pjesmom. Sretni i radosni te zahvalni Bogu vratili smo se u školu puni dojmova. (kat-os-jpavlisic.hr)

Tridesetodnevni hod s Majkom Utemeljiteljicom

S tekstovima ovoga prvog broja Vjesnika naše Družbe dočekat ćemo i mjesec rujan u kojem se na poseban način spominjemo rođenja i smrti naše Majke Utemeljiteljice. Taj mjesec, ili pak neki drugi, možemo na intenzivniji način proživjeti usvajajući poticaje koje je službenica Božja Majka Marija Krucifiksa Kozulić zapisala u Konstitucijama za Kćeri Presvetog Srca Isusova. Iste je 22. studenoga 1904. godine odobrio senjsko-modruški biskup mons. Antun Maurović, a na hrvatski 1996. godine preveo dr. o. Mihály Szentmártoni, SI. Ovdje donosimo izbor njezinih poticaja iz toga normativnog dokumenta naše duhovne baštine za osobni ili zajednički, mjesečni hod u duhu Majke Krucifikse. Na tom putu ona nam je primjer i zagovornica, koja i danas privlači i nadahnjuje.

1. *Ako će (sestre) u svom poslu uvijek imati pred očima Boga i sjetiti se da njemu služe, posljedica će toga biti točnost i brižnost, jer ljubav daje krila nogama.*
2. *Bog će dati srcima punim ljubavi svojih zaručnica da ga nađu usred svojih poslova.*
3. *Božanska ljubav dar je Duha Svetoga; to je ona svemoćna krepost koja pretvara i najsiromašnju kuću sestara u nebeski stan u mjesto nebeskih slasti.*
4. *Ljubav koja se toliko naglašava prema živućim sestrama, ne smije se umanjiti njihovom smrću, naprotiv, mora postati još veća i velikodušnija, imajući pred očima velike muke koje trpe u čistilištu, ako im pobožnost njihovih sestara ne pruža utjehu.*
5. *Ljubav nalaže da se uvijek upotrebljavaju nježne, suosjećajne riječi kako to dolikuje dobro odgojenim osobama, riječi koje izražavaju međusobno poštovanje i kršćansku ljubav; bori se protiv nerazumnih antipatija i simpatija koje nisu nadahnute Kristovom ljubavlju, koji nije davao nikakvih prednosti, osim krepostima.*
6. *Ljubav prema bolesnim susestrama treba da se ističe među najdražim krepostima zaručnice Isusa Krista.*
7. *Neka (sestre) budu žarke štovateljice Isusa u Presv. Oltarskom Sakramentu koga će pohoditi često u duhu.*
8. *Neka (sestre) nastoje steći ljubav djevojaka, ali samo zato da bi ih mogle lakše voditi Bogu i njegovoj ljubavi.*
9. *Neka (sestre) prianjaju uz poslušnost uvijek sa svetom radošću, sa srdačnošću i velikodušnošću, pa će u preslatkom Srcu Isusovu naći nagradu tisuću puta iznad svoje žrtve, obilnu naplatu za svaki svoj trud.*
10. *Neka (sestre) sve pokriju velom ljubavi. Ako bi im ipak katkad upalo nešto u oči za osudu, neka upotrijebe svaku brigu nadahnutu ljubavlju i razboritošću, da opomenu sestru, vođene jedino duhom blagosti i poniznosti Isusa Krista.*
11. *Neka (sestre) svuda čuvaju povjerene im djevojke kao dragocjeno i sveto blago, i vole ih kao zjenicu svoga oka, te nastoje da one rastu za Gospodina i za društvo, primjenjujući revno odlične metode i primjere.*
12. *Neka nitko ne bude preopterećen, neka nitko nema opravdan razlog za nezadovoljstvo, nikome neka ne nedostaje posla.*
13. *Neka se očituje najveća ljubav prema bolesnima, razvedrujući ih ljubeznom brigom i suosjećanjem prema slabima i bolehljivima.*
14. *Neka se svaka sestra često sjeti svete izreke: Tko čuva svoja usta, čuva svoju dušu; a tko nepromišljeno govori, upast će u teškoću.*
15. *Neka se sve (sestre) vole jednako jednim srcem, blagošću i nježnošću u Isusu Kristu.*
16. *Neka se štedi u vremenu da se beskorisno ne izgubi ni jedan trenutak.*
17. *Neka svaka dragovoljno nosi teret druge i tako će sve zajedno ispuniti u vjernosti Božji zakon.*
18. *Onaj koji u svemu traži samo volju Božju, treba biti sretan da ju je našao s punom sigurnošću u poslušnosti.*
19. *Poniznost se sastoji u unutarnjem uvjerenju o vlastitoj slabosti i jadu. Vježbanje je u ovoj kreposti nužno, jer se bez nje ne može učiniti ni jedan korak na putu savršenstva. Ova krepost je na poseban način potrebna kćerima Presv. Srca Isusova, budući da se one zavjetuju da će se brinuti za spas duša.*
20. *Poslušnost je najuzvišenija žrtva i najsavršenije što se može prikazati Bogu, žrtva koju on najradije prihvaća.*
21. *Poziv u redovnički život milost je prvoga reda i tko mu se odazove vjerno, stječe neprocjenjive zasluge, kako nas uvjerava sam Gospodin naš Isus Krist.*
22. *Premda su sve kreposti nužne za vlastito spasenje i da se postane savršen, ljubav je upravo neophodna.*

23. Redovnički život u zajednici milo je i radosno dobro, koje je obogatilo Crkvu tolikim svecima i sveticama, te pribavilo mnogim dušama vječno spasenje.
24. Savršenstvo duha za kojim svi odabrani trebaju težiti, ovisi o Bogu i o čovjeku.
25. Sestre učiteljice neka više nastoje oko odgoja srca nego uma djevojaka.
26. (Sestra) Treba biti raspoloživa i spremna napustiti Boga zbog Boga, kako bi mu mogla služiti koristeći bližnjemu. Neka se ne boji da će time izgubiti bilo što od svog duhovnog napretka; jer ako stvarno bude vođena Božjim duhom, uvijek će znati naći Boga ne samo u molitvi nego i u djelima ljubavi.
27. Svaka sestra treba biti puna Duha Isusa Krista i treba težiti svom brigom za savršenosti.
28. Svaka stvar u Družbi mora odgovarati siromaštvu, svaka potreba treba biti ograničena na najnužnije.
29. Veća slava Božja tražit će također često da se ona (sestra) udalji od Njegova (Isusova) zagrljaja, kako bi mogla raditi na njegovu čast i korist duša.
30. Vježbajući se u sestrijskoj ljubavi brzo se stiže do razumijevanja nebeskih stvari. Stoga se sigurno varaju one redovnice koje se daju zavesti od pomisli da jesu ili će postati kontemplativne baveći se samo duhovnim čitanjem, dugim molitvama, itd., a ne brinu se za sestrijsku ljubav koja spašava, prosvjetljuje i zadobiva milosrđe i život.

Priredila: s. Marijana Mohorić

Dan službenice Božje Marije Krucifikse

Prigodnim duhovno-formativnim sadržajem svakog **29. u mjesecu** obilježavamo u našim zajednicama Dan naše utemeljiteljice, službenice Božje Marije Krucifikse Kozulić.

- **U Kući matici Samostan "Nazaret"** (Rijeka - Cvetkov trg 5): Euharistijsko slavlje u 7 sati; Euharistijsko klanjanje od 15 do 18 sati
- **U samostanu Presv. Srca Isusova** (Rijeka - Pomerio 17): Večernja u 17,15 sati; Sveta krunica u 17,30 sati; Euharistijsko slavlje u 18 sati; Euharistijsko klanjanje
- **U Kući novicijata** (Zagreb - A. Alagovića 44): Euharistijsko klanjanje od 8,30 do 12,00
- **U samostanu Gospe Lurdske** (Slatina - Braće Radića 19): Večernja i euharistijsko klanjanje od 18 sati
- **U samostanu Bezgrješne** (Kraljevica - Strossmayerova 14): Euharistijsko slavlje u 9 sati u župnoj crkvi sv. Nikole; Euharistijsko klanjanje od 18 do 19 sati u kapelici samostana
- **U katedrali Navještenja BDM** (Gospić): Euharistijsko slavlje u 18 sati; Euharistijsko klanjanje

Milosti primljene zagovorom službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić možete javiti na sljedeći kontakt: **s. Dobroslava Mlakić, postulatorica kauze za proglašenje blaženom Utemeljiteljice Družbe sestara Presvetog Srca Isusova**, Pomerio 17, 51 000 Rijeka.

E-adresa: postulatura.m.k.kozulic@gmail.com, dobroslavam@yahoo.it

Tel./faks: 051/ 325 936

Posvećeni život u jedinstvu

U organizaciji Kongregacije za ustanove posvećenog života i društva apostolskog života, od 28. siječnja do 2. veljače, održan je u Vatikanu međunarodni susret posvećenih osoba na kojem se okupilo oko pet tisuća članova koji pripadaju različitim ustanovama i društvima posvećenoga života. Stigavši s različitih strana svijeta, prvi put u povijesti Crkve, na istom su se mjestu okupili članovi i članice monaških redova, apostolskih instituta i društava, svjetovnih instituta,

članice iz reda posvećenih djevice i oni koji pripadaju novim oblicima posvećenih osoba u Katoličkoj Crkvi. Susret je započeo bdjenjem u bazilici sv. Petra 28. siječnja koje je uz nazočnost kardinala pročelnika Kongregacije João Braz de Aviza predvodio mons. José Rodríguez Carballo, OFM, koji je u prigodnoj homiliji istaknuo potrebu oživotvorenja blaženstva radosti među posvećenima koje proizlazi iz bezuvjetnog predanja života Bogu koji iz obilja ljubavi poziva i šalje svoje da za njega svjedoče sve do nakraj svijeta.

Prvi dan

Prvi dan susreta proveli smo u dvorani pape Pavla VI. Nakon jutarnje molitve koju je pjevanjem animirao mješoviti zbor posvećenih osoba iz Rima, radni dio programa otvorio je kardinal J. B. de Aviz ističući neke dogmatske temelje posvećenoga života u jedinstvu oblika i karizmi koji teološki inspiriraju program posvećenoga života danas i njegov središnji zahtjev – duhovnost zajedništva koja proizlazi iz istine o Trojstvenom Bogu u zajedništvu osoba i istine o ljudima pozvanim u to isto zajedništvo ljubavi.

Razlikovanje formi posvećenoga života upravo u tom temelju nalazi svoje nepresušno i nepredvidivo izvorište u misteriju Boga koji jest Ljubav, o čemu je održao izlaganje o. Christophe Theobald, SJ. Taj temelj pred posvećene osobe stavlja vrlo jasan zadatak (usp. VC, 16). Sve drugo trebalo bi tome poslužiti i svi ciljevi trebali bi biti podložni tom zadatku suobličenja Isusu Kristu. Suobličenje ne proizlazi iz imitacije, nego iz nasljeđivanja Isusa u poslušnosti njegovoj riječi,

u konkretnom vremenu i prostoru. Na apel koji iz svijeta dolazi do posvećenih uočavaju se različiti odgovori. Ono što je odlučujuće je stav i načini dolaženja do odgovora, osobito zajedničkih, kako bi pojedina karizma bila životna i danas. Koliko još tu ima onoga što nije na razini koja se od posvećenih osoba očekuje u Crkvi i svijetu pokazuje i činjenica izumiranja pojedinih družbi zbog utrućuća karizme iz razloga vrlo različitih, a opet svedivih na jedno – Isusova životna forma nije muzejski primjerak, ona je utjelovljenje žive Riječi kojoj treba dati prostora i vremena, koju treba prihvatiti i zaživjeti, kako bi po posvećenima došla u svijet na Božji način, bilo kada moli, bilo kada njeguje, poučava, tješi, liječi, navješćuje, trpi, prinosi,... Jedinstvo posvećenih događa se dakle, prije svega, na duhovnoj razini posredovanjem originalnog doprinosa svake od karizmi koja se živi s ciljem suobličenja Kristu.

Sljedeća dva izlaganja o kontemplativnoj dimenziji posvećenoga života kao načinu postojanja u svijetu poslužila su konkretiziranju navedenih teoloških iskaza. U obliku svje-

dočanstva svoje iskustvo izložili su s. Maria Ignazia Angelini, OSB, i o. Miguel Marquez Calle, OCD, ističući neke općevažeće naglaske i usmjerenja za budućnost posvećenoga života, osobito s obzirom na formaciju stavova za temeljne vrijednosti posvećenoga života. Karmelićanin o. M. M. Calle ponudio je prisutnima promišljanje o kontemplativnoj dimenziji posvećenoga života posvećujući više pozornosti posljednjim trima dokumentima koje je Kongregacija izdala u Godini posvećenog života, kako bi istaknuo potrebu formacije srca koja stoji u središtu kvalitete života posvećenih osoba.

Poslijepodnevni dio programa u dijalogu s predavačima moderirala je s. Nicla Spezzati, ASC, podtajnica Kongregacije. Potom je slijedilo izlaganje mons. J. R. Carballa o posvećenom životu u postkoncilskom vremenu pri čemu su istaknuti pozitivni znakovi obnove, neke postojeće problematike, zastranjenja koja crkveno učiteljstvo nije htjelo niti može podržati, pa su stoga ocrtni neki temeljni putovi obraćenja na koje je posvećeni život pozvan danas kročiti. Među najvažnijima mons. Carballo je istaknuo sljedeće: solidna duhovnost, život u zajednici, obnovljene strukture, zajednički plan poslanja i trajna formacija. Sve to pretpostavlja ono za što je svatko od pozvanih i posvećen – za misiju. O toj će temi u iduće vrijeme biti izdan još jedan dokument Kongregacije.

Drugi dan

U subotu 30. siječnja članovi različitih oblika posvećenog života proveli su dan okupljeni zajedno s onima koji pripadaju istoj formi života. Za posvećene djevice program je bio predviđen na Papinskom sveučilištu Antonianumu, za članove kontemplativnih zajednica u Urbanianumu, za svjetovne institute na Augustinianumu, za nove forme posvećenog života u kući Enrico De Ossò, a za članove

ve ustanova apostolskoga života program je održan u prostorima lateranskoga sveučilišta. U tom sjedištu radovima u tematskim forumima prethodio je molitveni dio programa u obližnjoj bazilici, u obliku Lectio divina (usp. Lk 7, 36-50), koji je predvodila s. Nuria Calduch Benages, MN. Karmelićanin o. Bruno Secondin izložio je potom kakvu su konkretizaciju milosrđa pozvani živjeti članovi posvećeni Bogu za apostolat. Uslijedio je rad u šest tematskih foruma: 1) Naviještanje radosne vijesti na način milosrđa kao interinstitucionalni zadatak. Vizija, usporedba, putovi; 2) Ustanove posvećenoga života i društva apostolskoga života pred zahtjevom interkulturalnosti. Pojašnjenje i praktični život; 3) Ozbiljan slučaj trajne formacije. Fokus i institucionalna odgovornost; 4) Instituti posvećenoga života i društva apostolskoga života: približavanje novim zajednicama i oblicima. Vizija i putovi; 5) Ustanove posvećenoga života i društva apostolskoga života: mjesta Evanđelja u zajedništvu s obiteljima i drugim pozivima u Crkvi. Vizija, svjedočanstva i putovi; 6) Ustanove posvećenoga života i društva apostolskoga života u religioznom pluralizmu. Vizija i putovi.

Moderatori i sudionici susreli su se u plenumu u poslijepodnevnom dijelu programa. Tom prilikom istaknuto je kako više ne samo da nije moguće nego nije ni evanđeoski pri-

mjerno ostvarivati misiju koju posvećenom životu daje Gospodin u Crkvi i svijetu danas, bez suradnje s drugima u najširem smislu te riječi. Ta konstatacija iziskuje „umreženje“ energija i darova za konkretna ostvarenja s obzirom na znakove vremena, a napose u formaciji, evangelizaciji i socijalnom angažmanu. Pred zahtjevima interkulturalnosti posvećeni život ne može ostati zatvoren u vlastite i evanđeoski neplodne sheme djelovanja, strukture upravljanja, običaje, ritmove, ... koji isključuju, nego se mora otvoriti za nove putove koji vode do svih onih koji su drukčiji i isključeni na bilo koji način iz punine života u Bogu. Za takvo otvaranje i promjenu mentaliteta potrebna je promjena koncepta i prakse formacije, prije svega, trajne koja nema kraja i iz koje se posvećene osobe ne bi smjele isključiti. Iako je još nedorečeno ozakonjenje nekih novih oblika posvećenoga života i uza sve problematike koje donosi utemeljenje i prvi koraci istih, oni u svojoj biti označuju odgovore na znakove vremena u radikalnosti Evanđelja, s naglascima vrednota koje se odnose na: snažno iskustvo odnosa s Bogom, kvalitetu odnosa, dijalog, poštovanje, uzajamnost, susretljivost, duhovnost zajedništva, transparentnost, mjesto življenoga sestrinstva/bratstva, usmjerenost na zajednički jasno definiranu misiju i oblike djelovanja, tj. sve ono što se uporno ističe važnim za sve posvećene osobe. Na kraju

plenuma mons. Carballo je poručio kako se možda na teoretskoj razini sve čini vrlo jasno no konkretnost života pokazuje da mnogošto još uvijek nije jasno te se za osobe posvećene Bogu za apostolat u vremenu milosrđa i Crkvi kakvu želi papa Franjo sve treba kretati oko nekoliko glagola: tražiti (susret s Bogom i ljudima), napraviti mjesta u srcu i prihvatiti/ugostiti/udomiti (Riječ i one kojima nas Bog šalje), te živjeti mistiku susreta.

Treći dan

Tijekom trećega dana članovi ustanova i društava posvećenoga života okupili su se na radnom dijelu programa u auli Pavla VI. Nakon molitve i poticajnih riječi kard. J. B. de Aviza o potrebi povratka na izvore zvanja i poslanja, poslušali smo dva izlaganja. Prvo s. Nathalie Becquart, XMCJ, o posvećenom životu kao mjestu kontemplacije, teološkog promišljanja i formacije za milosrđe, a koje je bilo popraćeno slajdovima mozaika iz kapele Redemptoris Mater kao odnosnim prikazima onoga na što je posvećeni život pozvan ostaviti iza sebe kao prošlost, živjeti danas u gorljivosti i prema čemu treba ići s nadom. Drugo izlaganje održao je mons. Santiago Agrelo Martinez, OFM, o apostolskom posvećenom životu kao mjestu prihvaćanja, podjele i praktične vježbe milosrđa koje se očituje u suosjećanju kao evanđeoskom obliku ljubavi. Uslijedio je panel kraćih izlaganja u kojima su došla do izražaja neka iskustva i usmjerenja u tom pogledu. Predsjednica UISG-a s. Carmen Sammut, MSOLA, ukazala je na četiri procesa koja je potrebno učiniti: 1) Pokrenuti se prema unutar – duhovnost zajedništva; 2) Pokrenuti se prema van i raskriliti mjesto vlastitoga obitavališta za sve koji su isključeni – misija; 3) Pokrenuti se prema gore kako bi potpomognuti Božjim svjetlom tumačili na valjan način ono što On od nas traži danas – proces razlikovanja; 4) Pokrenuti se prema centru, tj. iskrenom i zajedničkom djelovanju, kako bi život posvećenih (p)ostao vjerodostojan danas – pitanje

vjerodostojnosti. Podtajnica Kongregacije s. Nicla Spezzati, ASC, na temelju problematike koja pritišće posvećeni život danas istaknula je četiri aspekta koja nužno i hitno treba premisliti: 1) Oblik i praksa konkretnog života, tj. mentaliteta i srca članova koju treba mijenjati kako bi izricala formu Isusova života i načina djelovanja; 2) Humanost u zajednicama koja se očituje u neposrednosti odnosa; 3) Živjeti sadašnjost u otvorenosti za trajnu formaciju (ljudsku, duhovnu, stručnu); 4) Promovirati sinodalnost u procesu razlikovanja i u praksama donošenje odluka koje se tiču plana života i djelovanja. Tim poticajima o. Bruno Secondin na kraju je ponudio neke biblijske primjere djelovanja u kontekstu potrebe nove evangelizacije i to na temelju ulomka iz Djela apostolskih 16, polazeći od neuspjeha apostola Pavla u vlastitim, iako dobrim namjerama, a koji se potom odlučio krenuti na put temeljem vizije nadahnute od Boga, izlazeći iz vlastitih okvira, riskirajući činiti i ono (ne)moguće tamo gdje nije sve unaprijed dogovoreno i strukturirano, prihvaćajući suradnju svih koji je žele pružiti, znajući pretvoriti slučajne susrete u kreativne prilike, ostajući podložni poticajima Duha Svetoga koji trajno poučava o svemu što je Isus govorio, kako bi ostavili učinjeno ako treba ići dalje. Upravo tako je učinio i Isus, Spasitelj, koji je prolazio „između” i hodao svojim putem do kraja (usp. Lk 4, 21-30). Za takvu formu života potrebne su (nad)ljudske sile ljubavi o kojoj je isti subjekt iz Djela apostolskih spjevao prekrasan Hvalospjev (usp. 1 Kor 13). Njegovo smo lice mogli slaviti i promatrati u poslijepodnevnom dijelu pro-

grama, u slavlju euharistije na različitim jezicima i prolaskom putem ljepote u Sikstinskoj kapeli kroz koju su nas svojim prekrasnim povijesno-umjetničkim i teološkim tumačenjima provele sestre iz Družbe božanske objave.

Četvrti dan

Nakon Lectio divina (usp. Iv 1, 35-39) u 8,30 sati koju je predvodio o. Innocenzo Gargano, OSBCam, uslijedio je panel izlaganja o različitim formama posvećenoga života u Crkvi i svijetu koje Evanđelje stavlja pred uvijek nove izazove. Prema riječima mons. J. R. Carballa, OFM, s. C. Sammut, MSOLA, s. Ester Stucchi, OSB, fr. Emili Turú, FMS, s. Olge Krizove, IS, Paole Pellicanóe, OV i s. Anne K. Pollmeyer, Beat., moguće ih je sažeti u ove pojmove: otvorenost srca, osobno iskustvo Boga, radost, življena duhovnost zajedništva, prilagodba struktura, poslanje na periferijama u znaku služenja, interkongregacijska suradnja, čitanje znakova vremena, stalno preispitivanje života i djelovanja, hrabrost sloboda,... i upravo stoga posvećeni

kao proročki znak i glas. U ozračju tih riječi i zaključaka dočekali smo susret s papom Franjom te poslušali njegovu riječ koju ni ovaj put nije izrekao čitanjem pripremljenoga govora, nego neposrednom komunikacijom.

U svom obraćanju Sveti Otac istaknuo je tri riječi oko kojih je sažeo svu problematiku i program za posvećene osobe svih formi: proroštvo, bliskost, nada. Proroštvo posve-

ćenih koje se očituje u poslušnosti sve do potpunoga izručenja u vjeri otklanjajući tako virus anarhije; bliskost u ljubavi počevši od prvoga najbližeg, izbjegavajući ratove kojima je početak teror ogovaranja te nada posvećenih koju posreduje ustrajna molitva srca koje ovisi samo o Bogu, i koje unatoč manjku novih zvanja, izbjegava napast materijalnih nadomjestaka i komotnosti, ili prihvaćanja novih članova bez ikakvih kriterija. I ovom prilikom papa Franjo je podsjetio na primjere mnogih svjedoka vjere naših dana koji su dali i daju svoje živote za druge sve do mučeništva. Nakon izvješća mons. Carballa o plodovima Godine posvećenog života, papa Franjo je još jednom sve podsjetio na tri ključna zadatka posvećenih osoba preporučujući se u molitve. Uvečer istoga dana ponovno smo se našli u auli Pavla VI gdje je bio izveden oratorij „Na tragovima Ljepote“, autora i ravnatelja izvedbe mons. Marca Frisine.

Peti dan i završetak Godine posvećenog života

U jutarnjim satima svatko od sudionika susreta mogao se uputiti u neku od papinskih bazilika, Marije Velike, Ivana Lateranskog ili Pavla izvan zidina kako bi sudjelovao u hodočašću predviđenom za Jubilej milosrđa, a predvečer smo se našli okupljeni u bazilici sv. Petra kako bismo sudjelovali u završnom euharistijskom slavlju Dana i Godine posvećenog života koje je predvodio papa Franjo. Tom prigodom papa Franjo je u homiliji istaknuo kako su posvećene osobe pozvane biti žene i muževi susreta, upravo kako su to bile osobe iz ulomka koji se čita na blagdan Prikazanja Isusova u hramu (usp. Lk 2, 33-40). Iz susreta nam dolazi sve, istaknuo je papa Franjo, zvanje i življenje zvanja, sve kako bismo se oslobodili od autoreferencijalnosti. U tom smislu sve su osobe posvećenoga života pozvane živjeti u stalnom stavu misije. To je moguće ako se čuva zadržanost misterijem Boga koji djeluje

u Crkvi, ako se živi zahvalno. Samo tako će Isus rasti u nama i održavati želju za susretom, zaključio je papa Franjo. On se nakon euharistijskog slavlja obratio i svima onima koji nisu uspjeli ući u baziliku i na vrlo neposredan način zaželio još jednom svim posvećenim osobama da obнове memoriju poziva i iz toga žara djeluju cijeli život stavlajući molitvu na prvo mjesto.

U zahvalnosti za sve što nam je Gospodin pružao u svojem milosrđu tijekom ovih dana slušanja, molitve, promišljanja, rada, slavljenja, susreta, druženja, dijaloga i podjele iskustva, vjerujem da su pred posvećenim osobama, na svim stranama svijeta, vrlo lijepi i ujedno zahtjevni dani suočavanja s izazovima današnjice, kako bi Lice milosrđa još jače zasjalo i po obnovljenom, tj. evanđeoski vjerodostojnom životu posvećenih u Crkvi kakvu želi papa Franjo i u svijetu koji nam neprestano šalje svoje kodove kako bismo prepoznali one (naj)potrebnije i učinili sve što kaže Isus. Ovaj višednevni susret, zajedno sa svim ostalim poticajima pape Franje, Kongregacije i mnogih drugih kompetentnih

osoba u Crkvi, koji su nam upućivali svoju riječ tijekom Godine posvećenog života, želio je biti pomoć u nastojanju oko reforme života i djelovanja posvećenih. Osim poziva na trajno obraćenje, reforma se postavlja kao zadatak predan u ruke svim posvećenima u vidu nastavka postkoncilske obnove koja ni izdaleka nije dovršena, a koja se u smjeru koji Gospodin daje Crkvi po papi Franji, ima kretati, iako u specifičnim formama, putem milosrđa, vršeći proročku službu, svjedočeći ljubav s nadom u ispunjenje Božjih obećanja unatoč svim protuznakovima koji možda zasjenjuju ljepotu posvećenoga života danas.

s. Marijana Mohorić

Završetak Godine posvećenog života u zagrebačkoj prvostolnici

Sveti papa Ivan Pavao II. 1997. godine odredio je da se 2. veljače obilježava Dan osoba Bogu posvećenog života. Sadašnji papa Franjo, želeći svijetu pokazati šaroliku ljepotu i važnost redovničkog i ostalih oblika posvećenog života, otvorio je 30. studenoga 2014. Godinu posvećenog života. U nama redovnicama to je pobudilo osobitu radost i zahvalnost dragom Bogu, ali i papi Franji što nam je dana prilika i veliki poticaj za izgradnju boljega i savršenijega duhovnog života.

Prigodom završetka Godine posvećenog života u zagrebačkoj prvostolnici 2. veljače u 17 sati održano je euharistijsko klanjanje koje su animirali predstavnici reda sv. Dominika, braća dominikanci i sestre dominikanke. Euharistijsko klanjanje bilo je usredotočeno na devet načina moljenja, tj. meditacije po uzoru na sv. Dominika. Nakon klanjanja slijedila je sveta misa u 18 sati koju je predvodio zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u koncelecijaciji s četrdesetak svećenika. Kardinal je blagoslovio svijeće koje su zapaljene nosili koncelebranti u procesiji prema oltaru. U svojoj homiliji govorio je o ljepoti posvećenoga

života te se dotaknuo izvanrednog Jubileja Božjega milosrđa koji je usporedio s Godinom posvećenog života. Naime, Sveti Otac nije slučajno odredio da se ova dva velika događaja isprepliću. Svatko od nas ima poseban i tajanstven odnos s Bogom i svi smo pozvani biti navjestiteljima i svjedocima Radosne vijesti, Evanđelja. Naš život svjedočanstvo je odnosa s Bogom, istaknuo je kardinal te dodao kako ne možemo izmjeriti veličinu Božjega poziva pojedincu.

U nastavku propovijedi pohvalio je redovnike i redovnice za trud i nastojanje što ova godina nije prošla bez zajedničkih susreta, hodočašća i molitve. Također je pohvalio i Redovnički band aid koji je svojim pjevanjem uzveličao ovo euharistijsko slavlje.

Nakon pričesti svi okupljeni u katedrali radosno su otpjevali Tebe Boga hvalimo, a potom su redovnici i redovnice obnovili svoja redovnička obećanja. Na kraju sv. mise s. Miroslava Bradica, vrhovna glavarica Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog, kao potpredsjednica HKVRPP-a obratila se okupljenima te zahvalila dragom Bogu za godinu koja nam je bila darovana, kardinalu Bozaniću na predvođenju sv. misnoga slavlja i upućenim poticajnim riječima, na velikom odazivu redovnika i redovnica u cjelokupnom sudjelovanju u raznim projektima tijekom godine te na međusobnoj podršci. Sveto misno slavlje završilo je pjesmom Ljiljane bijeli, pjesmom Majci Crkve, Majci Mariji koja nam je uzor i primjer posvećenoga života.

Nama novakinjama te našim sestrama završetak Godine posvećenog života ostat će u lijepom sjećanju. Za nas to nije kraj, nego jedan novi, sasvim drugačiji nastavak redovničkoga života potaknut Godinom posvećenog života i osobnim posvećenjem milosrdnome Gospodinu.

s. Mirjam Živković

Svijećnica u riječkoj katedrali

U utorak 2. veljače nadbiskupijski povjerenik za redovnice mons. Nikola Uravić predvodio je u riječkoj katedrali sv. Vida svečano misno slavlje u povodu proslave Dana posvećenog života – Svijećnice. U propovijedi je kazao kako ovogodišnja Svijećnica ima posebno značenje - zaključuje se Godina posvećenog života. „Može li se ona uopće zaključiti? Nije li to trajna zadaća - promišljati karizmu svoje redovničke zajednice, promatrati revnost svojih utemeljitelja i gledati kako u suvremenim prilikama, ovdje i sada, živjeti s tim idealima i s njihovim duhovnim raspoloženjem.“ U nastavku je kazao kako je redovništvo bogatstvo Crkve. Kao primjere naveo je sv. Benedikta, sv. Franju, sv. Dominika, sv. Vinka Paulskog, sv. Ivana Bosca, sv. Skolastiku, sv. Klaru, sv. Tereziju Avilsku, sv. Tereziju od Djeteta Isusa, sv. Lujzu, Mariju Krucifiksu Kozulić i mnoge druge. Kad je Crkva bila u krizi, našle su se osobe koje su kroz bratstvo i sestrinstvo gradili zajednice iz kojih su proizlazile obnove i reforme, duh koji je oživljavao Crkvu i davao joj novu snagu, kazao je mons. Uravić.

„Pogledajmo naš grad! Što su redovničke zajednice značile za nj i što bi trebale značiti u naše vrijeme, počevši od dječjih vrtića, rada u bolnicama, domovima umirovljenika, karitativnom i odgojnom djelovanju u raznim vidovima. Bez Trsata, bez Gospe Lurdske, Marije Pomoćnice, Sv. Jeronima, Navještenja Marijina i sv. Jakova u Opatiji i pastoralnog djelovanja tu i na drugim mjestima gdje redovnici i redovnice djeluju, naš bi grad vjerski i pastoralno bio siromašniji.“ Osvrnuo se na susret pape Franje s osobama posvećenog života i njegov nagovor koji je započeo riječima: Jednog dana Isus se, u svojoj beskrajnoj milosti, obratio svakom od nas i rekao nam je osobno „Dođi“. „Ako ste ovdje, to je zato jer je svatko pojedinačno odgovorio ‘da’, s vremena na vrijeme prijanjajući uz taj ‘da’ s punim entuzijazmom i radošću, unatoč poteškoća i možda neizvjesnosti, ali uvijek velikodušno, puštajući da nas Isus vodi na putove koje nismo mogli ni zamisliti, učeći od Krista odnos s nebeskim Ocem, primajući Njegov Duh, učeći ljubiti siromašne i grešnike. Slijedimo ga zajedno, učeći prihvaćati druge, opraštati i bratski ljubiti. Posvećeni život ima smisla, jer prihvaćajući ga i hodeći ulicama svijeta, odgovaramo na poziv Njemu, Kristu, gradeći Crkvu, postajemo dar za čovječanstvo.“

Život ima smisla ako smo posvećeni nekome, ako živimo za nekoga, istaknuo je mons. Uravić dodavši kako je na prvom mjestu Bog, ali po Kristu to je naš bližnji u kojemu prepoznajemo lice nebeskog Oca i kojemu mi sami moramo pokazati lice milosrdnog Boga. „Posvetiti se možemo za obitelj i u obitelji, kroz posao i zanimanje, ali za život Crkve važno je posvetiti se u svome služenju Crkvi prema svom pozivu i darovima. Današnji blagdan stavlja pred nas likove Marije i Josipa koji dolaze u hram prikazati svog prvorođenca Bogu, a s njime prikazuju i sebe same nebeskom Ocu, stavlajući mu se potpuno na raspolaganje u otajstvu spasenja. Tu su starac Šimun i proročica Ana koji se postovima i molitvama prikazuju Bogu u iščekivanju Spasitelja i njegova spasenja.“

„Mi ga svakodnevno na ‘nekrvni’ način prikazujemo nebeskom Ocu kao žrtvovanog za nas na križu, na našim oltarima kod svete mise. S njime prikazujemo i sami sebe: ono što jesmo, oko čega se trudimo i što nastojimo. Zajedno sa Šimunom i mi to dijete priznajemo i slavimo kao ‘svjetlost na prosvjetljenje naroda i slavu puka svoga izraelskoga’“, rekao je propovjednik.

Govoreći o simbolici svijeće kao znak onoga svjetla koje je došlo na ovaj svijet po Isusu Kristu, izrazio je nadu da to svjetlo snaži našu vjeru kako bismo ustrajali do kraja. „Pred Bogom najveća je zasluga je li netko po našem životu zadobio vjeru u Krista, jesmo li sebe i drugoga učinili boljim čovjekom. Blago nama ako i na kraju svog života možemo sa svim srcem moliti hvalospjev starca Šimuna, do kraja svjedočiti vjeru prema poslanici Hebrejima; ‘promatrajte kraj njihova života nasljedujući njihovu vjeru’ (Heb 13,7)“.

Zaključujući propovijed poručio je da u Godini posvećenog života papa Franjo posebno poziva redovnike i redovnice da prihvate budućnost s nadom. Istaknuo je da je naš ljudski život veliki Božji projekt i čim to ustvrdimo svjedočimo da nismo dovršeni, nego bića koja se postupno ostvaruju u hodu prema svojoj konačnosti. Svjesni toga, ni u jednom trenutku svoga života ne možemo reći da smo bili dovoljno ljudi, niti da smo bili dovoljno redovnici, dodao bi i svećenici, da smo savršeni. Jesam čovjek i redovnik, ali još ne potpuno. Prihvatiti sebe kao biće budućnosti u nadi znači posvjedočiti da smo stvoreni za konačnu Božju stvarnost za kojom i ne znajući čeznemo, za Kraljevstvo nebesko o kojem je govorio Isus i omogućio njegovo ostvarenje svojom mukom i smrću, istaknuo je mons. Uravić. „Zahvalimo večeras Bogu što nas je baš tako smislilo i pozvao, što je nakanio s nama u našoj hrvatskoj zemlji izgraditi svoj božanski naum, zahvalimo za vjernost koju smo mu očitovali i zamolimo oproštenje za slabosti.“ (ika)

Susret redovnika i redovnica Krčke biskupije prigodom zatvaranja Godine posvećenog života

Zatvaranje Godine posvećenog života za Krčku biskupiju održalo se 6. veljače 2016. u katedrali u Krku. Tom prigodom su se redovnici i redovnice biskupije okupili u 16 sati u katedrali na prigodnom predprogramu. Nakon stihova o. Antuna Badurine, u interpretaciji s. Monike Ikić te uvodnog pozdrava i molitve oca biskupa, mons. Ivica Petanjka, slijedila je dramska igra „Trajna slika Isusova lika... Svjetlo na prosvjetljenje naroda“ koju je s. M. Andrea Petravić pripremila s djecom i mladima iz Punta. U nastavku, s. Skolastika Piriš, benediktinka, prisutnima je posvjedočila o svojih pedeset i pet godina života posvećenog Gospodinu u klauzuri samostana sv. Petra u Cresu istaknuvši da klauzura „ne znači zatvorenje nego pripadnost samo Bogu i otvorenost svijetu, i suradnja u spasenju svijeta.“ Sestra je također kratko progovorila i o karizmi svoga reda: „Naše poslanje je molitva, i da slušamo Riječ Božju, da je naviještamo, da je u svom životu ostvarujemo.“

Na kraju uvodnog programa, povjerenik za Ustanove posvećenog života, vlč. Zvonimir Badurina Dudić se kratko osvrnuo na proteklu Godinu zahvalivši svima koji su omogućili ovo okupljanje u katedrali kao i Ocu Biskupu na podršci.

Slijedila je koncelebrirana sveta misa koju je predvodio Otac Biskup. Također je bio prisutan i biskup emeritus, mons. Valter Župan. U svojoj homiliji Otac Biskup se osvrnuo na Evanđelje toga dana (Mk 6, 30-34) u kojem Isus svoje učenike, nakon što su se puni oduševljenja vratili sa svog poslanja, šalje u osamu. „Svaki dan slušamo Riječ Božju i svaki dan možemo izvući bar jednu misao koja nama može biti orijentir, putokaz, svjetlo, poruka, za taj dan.“

Evanđelje govori o prvom misionarskom putu odnosno povratku apostola, učenika koji su se vratili oduševljeni i koji pričaju Isusu što je sve Bog po njima učinio. Isus, kad ih je slao, rekao im je da ne nose na put ni štapa, ni torbe, ni novca. Zašto je Isusu bilo toliko stalo da nemaju nikakvih materijalnih sredstava uza se? „Zato da od samog početka shvate da trebaju donijeti Radosnu vijest, Isusa Krista, a ne sebe; da propovijedaju Krista, a ne sebe; da Riječ Božju treba prenijeti onakvu kakva jest.“ Da trebaju donijeti голу istinu, da trebaju reći ljudima ono što trebaju čuti, a ne ono što žele čuti. Isus je poslao apostole bez išta dati tako puno, ni od čega dati maksimum?“ Dva su uzroka tome. Prvi je u Isusu, a drugi u apostolima; jedan je u Bogu, drugi je u čovjeku. „Isus je imao i ima, i dandanas, povjerenja u čovjeka. Isus Krist se ne boji tu Riječ Božju u kojoj se nalazi spasenje (...) nešto što je najvažnije za ljudski život, Isus se ne boji i nije bojao staviti u ruke ljudske.“

Time što je Radosnu vijest povjerio ljudima, On im je sa svoje strane htio poručiti da vjeruje da su punoljetni, odrasli, odgovorni, zreli. „Isus je svoje povjerenje dao učenicima i to je uzrok zašto je uspjelo ovo poslanje.“ Drugi uzrok zašto je uspjelo poslanje su apostoli, odnosno posvećene osobe danas. „Isus vjeruje da smo punoljetni, da smo odrasli, da smo

odgovorni, da smo sazreli? (...) Jesmo li takvi kakve nas vidi Isus Krist?" Ili smo još uvijek neka derišta, neki narcisoidi, neki neodgovorni pojedinci...

Ako nema uspjeha u našem poslanju, trebamo se pitati zašto ga nema? „Možda zato što ne znamo oduševljeno govoriti, svjedočiti, prepričavati ono što je Bog po nama učinio i što Bog čini.“ Isto tako, Otac Biskup je upozorio na opasnost da svoja mišljenja, stavove i raspoloženja temeljimo na onome što svijet o nama misli. „Hoćemo li cijeli svoj život temeljiti na tome što priča selo?“ (...) „Ako ćemo se cijeli život vrtiti sami oko sebe, kako ćemo se posvetiti ljudima kojima smo poslani?“

Otac Biskup je prisutne podsjetio i na tri stvari koje je papa Franjo naglasio prilikom otvaranja Godine posvećenog života: „Neka svaki redovnik i redovnica sa zahvalnošću gleda na svoju prošlost, s nadom na budućnost, a sa strašću neka živi sadašnjost“, te je dodao: „Koliko puta i kad smo Bogu zahvalili za svoj poziv? Koliko nade ima u nama da budemo svjetlo, nositelji nade tome svijetu i svojim redovničkim zajednicama? (...) S kakvom strašću živimo svoj poziv i svoje poslanje?“ Ako nema strasti i oduševljenja, „kakvim smrknuti licem i melankolijom srca možemo donijeti Radosnu vijest i oduševiti druge za Isusa Krista?“ Nastavljajući dalje, Otac Biskup je istaknuo da je Isus začetnik redovničkog života – On je okupio oko sebe muškarce i žene. Najprije su zajedno živjeli kraljevstvo Božje, a onda ih je poslao ljudima. Tu je Otac Biskup naglasio važnost razumijevanja, ljubavi, praštanja, dogovora, kompromisa u redovničkim zajednicama. Jer ako ima toga „vaše ponašanje, vaš pojavak među ljudima bit će najveća propovijed.“ Oslanjajući dalje svoju propovijed na Evanđelje Otac Biskup je prisutnim redovnicima i redovnicama posvijestio i važnost povlačenja u osamu. „U osami, u samoći, čovjek može susresti samoga sebe – samo u samoći. I kad bismo mi bar pola vremena posvetili Riječi Božjoj koju svaki dan čitamo i slušamo i pitali se: ‘Što ta Riječ Božja govori meni o meni?’ umjesto onoga što drugi govore o meni (...) bili bismo potpuno drukčiji kršćani, drukčiji redovnici i redovnice“, jer bi nam bilo važno što Bog misli o meni, a ne što ljudi misle. Na kraju svoje homilije, zaokružujući svoj govor o važnosti povlačenja u osamu, Otac Biskup je ukazao na to kako su i u osami ljudi pretekli apostole. „To znači i kad idem u osamu, ne idem bez tih ljudi. I u toj samoći gdje se trebam susresti sa samim sobom da bih spoznao svoju ulogu i svoje poslanje, (...) i ti ljudi idu sa mnom jer će mi Bog dati kroz molitvu i kroz razmišljanje što trebam tim ljudima reći, kako se trebam prema tim ljudima postaviti.“ (...) „Jer smo pozvani da budemo poslani. Jer smo pozvani ne da ugađamo sebi i da se vrtimo oko sebe nego da Isus Krist bude središte našega života.“ Ako On bude u središtu onda će biti mjesta za sve ljude, svakog čovjeka, i za sve potrebe, za sve stvari, pitanja i probleme ovoga svijeta i ovoga života.

Na kraju svete mise Otac Biskup je zahvalio svim redovnicima svećenicima na redovitom sudjelovanju na liturgijskim slavljinama te što su uvijek na raspolaganju za podjelu sakramenata napose ispovijedi. Također je zahvalio sestrama redovnicama klauzurnima, kao i vanjskima te svim dobročiniteljima, dobrim ljudima koji na bilo koji način pomažu egzistenciju samostana. Nakon svete mise slijedilo je druženje i domjenak u blagovaoni biskupskog dvora. s. Petra Morić (biskupijakrk.hr)

Novi vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj

Krajem prošle godine papa Franjo je prihvatio odreknuce od službe mons. Jurja Jezerinca, vojnog ordinarija u RH, a imenovao je 30. studenoga 2015. za tu službu mons. Juru Bogdana, svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije i dugogodišnjeg rektora Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu.

Mons. Jure Bogdan, sin Ivana i Pere r. Pezelj, rođen je 9. studenoga 1955. u Donjem Docu u Poljicima. Osmogodišnju školu pohađao je u rodnome mjestu od 1961. do 1969. Kao sjemeništarc Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu završio je klasičnu gimnaziju s maturom u Splitsko-me sjemeništu (1969. - 1973.). Filozofsko-teološki studij završio je također u Splitu gdje je diplomirao 1980. Za đakona ga je zareadio splitsko-makarski nadbiskup metropolit mons. Frane Franić u splitskoj prvostolnici 24. lipnja 1979. Isti mu je nadbiskup podijelio svećenički red, također u splitskoj prvostolnici 22. lipnja 1980. Mladu misu slavio je u Donjem Docu 6. srpnja 1980. Od 1980. do 1984. godine bio je na službi župnog vikara u župi sv. Nikole biskupa u Metkoviću. U jesen 1984. preuzeo je službu duhovnika u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu gdje je bio do 1992. kada je poslan na studij pastoralne teologije na Papinskome lateranskom sveučilištu u Rimu. Magistrirao je u listopadu 1994., a doktorirao je 22. lipnja 1999. Na prijedlog hrvatskih biskupa, pročelnik Kongregacije za katolički odgoj kardinal Pio Laghi imenovao je Juru Bogdana 2. prosinca 1996. rektorom Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima. Službu rektora vršio je tijekom 19 godina za vrijeme trojice papa (sv. Ivan Pavao II., Benedikt XVI. i papa Franjo). Sveti Otac papa Ivan Pavao II. imenovao ga je 28. veljače 1997. svojim kapelanom. Bio je član više vijeća u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji te u Rimu. Sv. Otac, papa Franjo imenovao ga je za Vojnog ordinarija u Republici Hrvatskoj 30. studenoga 2015.

Novi vojni ordinarij zaređen je za biskupa 27. veljače u konkatedrali sv. Petra u Splitu. Glavni zareditelj bio je splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić, a suzareditelji zagrebački nadbiskup i metropolit kardinal Josip Bozanić i dosadašnji vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac. U duhu svoga biskupskoga gesla – „Omnia ad maiorem Dei gloriam“ (*Sve na veću slavu Božju*), na kraju misnog slavlja okupljenima se obratio mons. Bogdan iz čijeg govora izdvajamo sljedeće misli: „Novu životnu dionicu pozvan sam evanđeoski živjeti i kršćanski svjedočiti u Vojnome ordinarijatu u Republici Hrvatskoj u eklezijalnom zajedništvu s univerzalnom Crkvom. Moj glavni zadatak je dušobrižnička skrb za vjernike katolike pripadnike oružanih snaga i redarstvenih službi Republike Hrvatske. Računam u prvome redu na moje svećenike iz Vojnog ordinarijata koji su danas ovdje u koncelebraciji i koji su svoju ljubav, sinovsko poštovanje i odanost prema svome novom biskupu iskazali kaležom s kojim smo danas slavili presvetu Euharistiju. Računam na sve vojnike, časnike i redarstvenike s njihovim obiteljima. U molitvenoj zahvalnosti za svaki Božji dar u životu, s posebnim poštovanjem spominjem se danas svih hrvatskih branitelja, kako živih tako i preminulih. U mojoj biskupskoj službi računam na sve ljude dobre volje kojima je stalo do boljitka i duhovnog napretka naše zemaljske domovine. Uvijek s jasnim ciljem: Per visibilibus ad invisibilibus! Izgrađivati živu

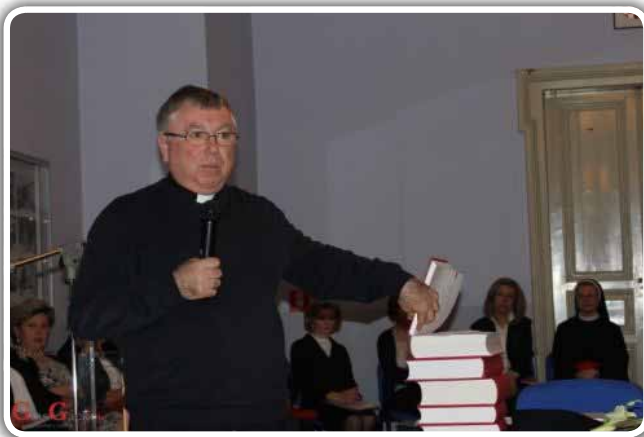
Crkvu, čestite zrele katolike koji će biti kvasac dobra u ovome svijetu, 'duša ovoga svijeta', odlični građani hrvatskog društva", poručio je biskup Bogdan, te zaključio „želio bih biti pastir, otac i brat povjerenih mi duša, dnevno snažen Božjom riječju i tijelom njegovim, u Duhu Drugoga vatikanskog sabora koji je zaključen prije 50 godina, u duhu kanona Kristove Crkve 'sub Petro et cum Petro'".

Molimo za mons. Bogdana sjedinjujući se s molitvenom nakanom koju je napisao papa Franjo u buli o njegovu imenovanju: „Molimo za te, ljubljene sine, po zagovoru blažene Djevice Marije obilne darove Duha Tješitelja, da njima pomagan mogneš vršiti službu vlastitu vojnom ordinariju marljivo, mudro, razborito i iznad svega s ljubavlju, koja je osobita krepost pastira, jer pastirsku službu onoliko vršimo koliko volimo. Neka svjetlo i mir Kristov budu uvijek s tobom i s predragim vojnim kapelanima i tebi povjerenim vjernicima u dragoj Hrvatskoj“. (ika/sveti-jeronim/mm)

Ne bojte se istinom istupati protiv harange na Alojzija Stepinca!

Ni za predstavljanje knjige „Rivellijeva zavjera laži – Blaženi Alojzije Stepinac i Srpska Pravoslavna Crkva“ Jurja Batelje u Otočcu nije izostao interes – u maloj dvorani Gackog učilišta okupio se lijepi broj zainteresiranih poklonika knjige i ljubitelja istine. O knjizi su govorili ravnatelj Državnog arhiva u Gospiću prof. Ivica Mataija, gospićko-senjski biskup mons. dr. Mile Bogović i autor mons. dr. Juraj Batelja. Program predstavljanja vodio je don Anđelko Kaćun-ko. Ovo predfabijanovsko događanje organizirali su Grad Otočac, Gospićko-senjska biskupija i Župa Otočac, pa su goste i publiku najprije pozdravili dogradonačelnik Nenad Janković i biskupijski vikar i otočki dekan i župnik mons. mr. Tomislav Šporčić, podsjetivši kako se u prigodi blagdana Fabijanova, ujedno Dana grada Otočca, uvijek održavaju i predstavljanja knjiga, a ovaj je put riječ o velikom djelu koje je važan prilog zalaganju da istina dođe do izražaja.

Sve što se događalo i događa se vezano uz blaženika Alojzija Stepinca, a o čemu potkrijepljeno govori i knjiga koju predstavljamo, od montiranog procesa protiv Stepinca i osude na robiju do organizirane harange u javnosti, samo dokazuje kako oni koji su nastojali 50 godina govoriti protiv Katoličke Crkve, to rade i danas, rekao je između ostalog prof. Mataija.

Ta dugotrajna javna haranga na Stepinca u temeljima ima knjigu *Magnum crimen* (1948.) dr. Viktora Novaka, masona i otpadnika od Crkve, u kojoj on iznosi na tisuću stranica 'tvrdnje' o Stepincu kao tvorcu genocida, a na tom popisu genocidnih su i lički svećenici Dragutin Kukalj, Vladimir Kargačin i Fran Binički. Slijedi čitav niz knjiga (Varvarstvo u ime Hristovo, Beograd, 1988., Tko je bio Alojzije Stepinac, Sarajevo, 1986., itd.) koje su dalje promo-

virale laž o Stepinčevu ustaškom programu od kojega on, kako se navodi, nije odustao ni nakon rata vodeći narod u avanturu ustaško-križarskoga terorizma. Nakon proglašenja Stepinca blaženikom, Srpska Pravoslavna Crkva pojačano započinje kampanju protiv Stepinčeva svetačkog i mučeničkog lika. Među mnogim autorima posebno svojim klevetničkim pristupom odskoče Talijan Marko Aurelije Rivelli, koji je svoju knjigu satkao upravo na Novakovim lažima u Magnum crimen. Bateljina pak knjiga dokazima potkrepljuje koliko je ta Rivellijeva knjiga zlonamjerna, prepuna netočnosti, krivih zaključaka, krivotvorina, kleveta i prešućivanja važnih istina.

Biskup Bogović u svojem je izlaganju rekao kako je, zahvaljujući lažima koje su se počele širiti nakon 2. svjetskog rata, najveći pravednik osuđen kao zločinac i u tome je njegova sličnost s Isusom. Vidimo kolika je moć laži u svijetu, zato ne treba čuditi što je tako uspješno Stepinac predstavljen kao zločinac. Pitanje je kako onemogućiti da ta laž djeluje i živi u našoj sredini. Ne treba se zavaravati, smatra biskup Bogović, koliko god imali knjiga i dokaza, doći će opet neki koji će usred Zagreba govoriti kako nema dovoljno dokaza da se Stepinac zalagao za Srbe i Židove tijekom rata. Nekima treba takav Stepinac, grješnik i zločinac, i zato je teško doći do istine, ali nije nemoguće, treba ustrajati, treba se boriti, poručio je biskup. U tome smislu smatra korisnom inicijativu Svete Stolice da sve materijale prouči i srpsko-pravoslavna strana radi formiranja ispravne slike o budućemu svecu Alojziju Stepincu. Optimist sam, makar izgledalo da ćemo i sutra izgubiti jer je istina trajni biser koji ne gubi sjaj. Ne trebamo se bojati govoriti istinu o Alojziju Stepincu na svim razinama, i onda kada u javnosti izgleda da ne dobivamo tu bitku, treba koji put znati i gubiti radi pobjede konačne istine. Istina će nas osloboditi, možda ne baš danas, a ova je Bateljina knjiga važan priručnik za obranu Stepinca. Ljudi u Srbiji nisu mogli dobiti drugačiju sliku o Stepincu osim lažne, trebamo i njima pomoći da se oslobode te laži. Molimo se za snagu da podnesemo nepravedni udarac, u prvom redu moramo moliti, zaključio je Bogović.

Na kraju se obratio i sam autor govoreći o Stepincu kao duhovnom velikanu, prije svega vjerniku, molitelju i klanjatelju Euharistije, predvodniku Božjega naroda i posvetitelju njegovu. Bavimo se političkim okolnostima koje bacaju sjenu na toga čovjeka i zato ne možemo otkriti njegovu ljubav prema narodu. Njegovo svjedočanstvo vjere od velike je važnosti za cijelu Crkvu. Rivellijeva knjiga je napisana na falsificiranim dokumentima, to je propaganda koja nije u službi istine. Sadržaj moje knjige je odgovor na te lažne tvrdnje o nadbiskupu Stepincu, rekao je dr. Batelja. Podsjetio je na izjavu patrijarha Irineja kako su Hrvati za beatifikaciju Stepinca preskočili ratnog Stepinca i bavili se samo mučeničkim Stepincem nakon 1946. godine. Također i kako je „Alojzije Stepinac simbol svega zla koje otvara rane na telu srpskog naroda“.

Sustavno se podmeće neistina. To samo znači da povjesničari, državna politika i institucije nisu odradili svoj posao. Ne mogu Srbi biti tutori Židovima u Hrvatskoj, niti Katoličkoj Crkvi u Hrvatskoj i svijetu, to je drskost u politici i zastupanju vjerske stvarnosti. Stepinca su Židovi zvali germanofobom, a Nijemci su ga zvali prijateljem Židova. Nije Zagreb bio očišćen od Židova, Beograd je bio očišćen od Židova. A nisu ga očistili Nijemci nego su Nedić i Ljotić izvodili akciju velikosrpskoga plana, rođenog još 1913. I nije Stepinac kreirao Pavelića, kako oni kažu, nego su Pavelića kreirali hici mržnje 1928. u hrvatsko srce i svetosavska diktatura koja je slijedila. Srpska se politika temelji na laži, zar nije rekao srpski ideolog Dobrica Ćosić: „Laž je vid srpskog patriotizma i potvrda naše urođene inteligencije. Lažemo stvaralački, maštovito, inventivno. U ovoj zemlji svaka laž na kraju postaje istina.“ Osvrnuvši se na uspostavljanje zajedničke komisije Katoličke Crkve i Srpske pravoslavne Crkve, Batelja je podsjetio kako postoji 43 tisuće stranica dokumenata koji govore o Stepincu kao pravedniku, a tu je i 9.800 stranica

udbaških dokumenata. Radi povijesne istine Komisija bi sve to trebala uzeti u obzir. Potrebno je uvažiti sve činjenice točno kakve su bile.

„Ne ubij, tko ubije čovjeka, dira zjenicu Božjega oka! Taj je izravno protiv Boga.“ To su Stepinčeve riječi. Izlaganje je Batelja zaključio drugim Stepinčevim riječima koje su nam putokaz i danas: „U Crkvi i u životu ništa veliko nije se stvorilo osim molitvom i žrtvom.“ Makar prošli kroz kalvariju i križni put, istina će pobijediti.

U glazbenom dijelu programa sudjelovao je župni zbor sv. Cecilija predvođen prof. Brancom Bernardi i s. Ljubomirom Lešić te otpjevao Mučenici hrvatski, Svećenici Gospodnji i Stopama vjere. (M.K.G., zupa-otocac.hr)

Poruke iz maloga riječkog „Nazareta“

U samostanu „Nazaret“ u Rijeci na Drenovi, Kući matici naše Družbe, od 1. do 3. travnja održana je trodnevna priprava za proslavu svetkovine Blagovijesti. Pripravu su predvodili, prvi i treći dan o. Vatroslav Halambek, DI, duhovnik u Bogoslovnom sjemeništu „Ivan Pavao II.“ u Rijeci, a drugi dan fra Eugen Pavlek, OFMCap., gvardijan i župnik Župe Gospe Lurdske u Rijeci, kojima zahvaljujemo na prigodnim poticajnim riječima i druženju nakon euharistijskih slavlja.

Na prvi dan trodnevnice, ujedno i prvi petak u mjesecu, o. Halambek je sa stola Riječi podijelio poruku odlomka iz Ivanova evanđelja o Isusovu ukazanju kod Tiberijadskog jezera potičući prisutne na zahvalnost, prepoznavanje znakova vremena, djelotvornu vjeru, duhovni prinos Bogu i radost, a kojih nema bez zauzetosti oko duhovnog života za koji je vrlo važan ispit savjesti. Nakon euharistijskoga slavlja vrhovna glavarica s. Nives Stubičar i s. Bernardina Maslač animirale su euharistijsko klanjanje.

Na prvu subotu, nakon pobožnosti sv. krunice i molitve Večernje, slavili smo euharistiju, a na poticaj fra Eugena Pavleka promišljali smo o Marijinu i o našem pozivu na rast u djelotvornoj vjeri u svakodnevici koja, iako se možda ne čini takvom, zapravo je puna izazova za sve Isusove nasljedovatelje koji su pozvani i danas na svakodnevni iskorak vjere nalik onom Marijinu „Da“ u Nazaretu.

Treći dan trodnevnice bio je u znaku proslave Božjega milosrđa. Nakon pobožnosti Puta svjetla, koji su animirale vrhovna glavarica s. Nives Stubičar i s. Kristina Tunić te molitve Večernje, predvoditelj misnoga slavlja o. Vatroslav Halambek podsjetio je na važnost vjere u uskrsnuće, odnosno povjerenja u Boga u stavu otvorenosti za njegova iznenađenja, a čega je posljedica djelovanje iz vjere u slobodi za ljubav. Takvo djelovanje očituje se u Božjemu milosrđu koje je izraz njegove najveće moći, a koje smo pozvani slaviti i živjeti, prema sebi i bližnjima. Neka Gospodin milost svoju ulije u duše naše, da mi koji smo po Anđelovu navještenju spoznali utjelovljenje Krista, Sina njegova, po mucu njegovoj i križu k slavi uskrsnuća privedeni budemo, kako to molimo u molitvi Anđeo Gospodnji.

s. Marijana Mohorić

Proslava svetkovine Blagovijesti na Drenovi

Na dan liturgijske proslave svetkovine Blagovijesti, 4. travnja na Drenovi, u Kući matici naše Družbe, koja nosi ime po mjestu u kojem se povijesno dogodilo utjelovljenje Sina Božjega u krilu Djevice Marije – Nazaret, svečano je proslavljena svetkovina Navještenja Gospodnjega. Euharistijsko slavlje u samostanskoj kapelici u 10 sati predvodio je mons. Gabrijel Bratina. Uz vjernike i sestre na sv. misi su sudjelovala i djeca iz triju odgojnih skupina DV „Nazaret“ predvođena ravnateljicom s. Kristinom Tunić i odgojiteljicama s. Terezom Gojani, Marijom Neralić, Karmen Butorac, Valentinom Jerković i Sanjom Lončarić. Svojim prisustvom i pjevanjem dječica su doprinijela slavlju ove svetkovine koju im je na vrlo zanimljiv način, tumačeći vitraje koji umjetnički prikazuju događaj utjelovljenja, protumačio mons. Bratina potičući sve da po primjeru Nazaretske Djevice doprinose stvaranju sklada, u sebi i u svijetu, prihvaćanjem Božje Riječi – Isusa u središte života, kako bi se nastavila povijest spasenja.

Svečano euharistijsko slavlje u 18 sati predvodio je fra Tomislav Faletar, OFM, uz koncelebraciju o. Vatroslava Halambeka, DI, i fra Eugena Pavleka, OFMCap., te četvoricu trsatskih novaka. U prigodnoj homiliji fra Tomislav je pred sestre i okupljene vjernike stavio lik Blažene Djevice Marije, ponizne službenice Gospodnje te naglasio da je Navještenje svetkovina kada slavimo Isusovo utjelovljenje pod srcem Marije, u tišini i bez spektakla, skriveno od ljudskoga pogleda, ali u veličini Božje tajnovitosti. Bog se i danas utjelovljuje u životu svakoga čovjeka po malim, svakodnevnim djelima. Naš je životni poziv da poput Marije prepoznamo i utjelovimo Božji glas i Božju volju u našem životu.

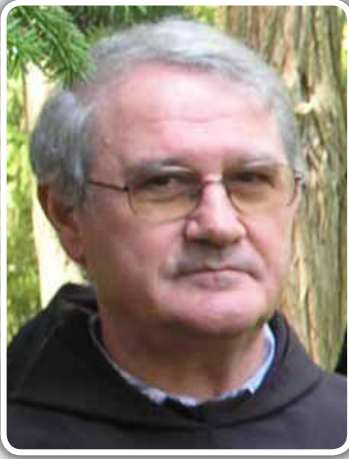

Po zagovoru Marije, Majke Božje, molimo Gospodina za ljubav i poniznost u prihvaćanju svakoga novog životnog izazova i ustrajnost u svakodnevnim poslovima pa i onda kada nam se čine teški i neshvatljivi.

s. Martina Vlahović

Novi gospičko-senjski biskup

Papa Franjo imenovao je za novoga gospičko-senjskog biskupa o. Zdenka Križića, OCD, dosadašnjeg rektora Karmelićanskoga međunarodnog zavoda „Terezianum“ u Rimu. Imenovanje je objavljeno u ponedjeljak 4. travnja 2016. u podne u Rimu i Hrvatskoj. Istoga dana papa Franjo prihvatio je odreknuće od službe mons. Mile Bogovića, dosadašnjeg gospičko-senjskog biskupa, u skladu s kanonom 401 čl. 1 Zakonika kanonskog prava.

Otac Zdenko od Bezgrešnog Srca Marijina, krsnim i civilnim imenom Ivan, rođen je 2. veljače 1953. u Johovcu, župa Foča, kod Doboja (Bosna i Hercegovina). Nakon završene srednje škole, koju je pohađao kod franjevaca konventualaca u Zagrebu, nastavlja studij filozofije kod karmelićana u Firenci, a potom studij teologije na Papinskom teološkom fakultetu „Teresianum“ u Rimu. Prve redovničke zavjete položio je 27. srpnja 1970. u Somboru, a doživotne

zavjete 16. srpnja 1976. u Zagrebu. Ređen je za svećenika 26. lipnja 1977. u Zagrebu. Nakon završenoga teološkog studija nastavlja studij duhovnosti na Papinskome institutu duhovnosti „Teresianum“ u Rimu, gdje 1978. postiže magisterij na temu „Biblijski likovi u djelima svete Terezije Avilske“. Objavio je nekoliko članaka iz duhovnosti u revijama Posvećeni život i Bogoslovska smotra. Osim hrvatskoga, dobro govori talijanski, a dostatno poznaje i španjolski jezik. Od 2012. obnaša službu rektora karmelićanskog Međunarodnog zavoda „Teresianum“ u Rimu. Od 2003. do 2009. godine bio je generalni vikar našega Reda, a od 2012. rektor je zajednice „Teresianum“. Druge službe koje je obnašao na svome karmelskom putu su sljedeće: prefekt karmelićanskog dječjeg sjemeništa u Zagrebu (1978. - 1984.); prvi savjetnik kome-sarijata karmelićana (1984. - 1990.); prior samostana u Remetama-Zagreb (1984. - 1990.); vanjski profesor na Institutu za kršćansku duhovnost u Zagrebu (1984. - 2012.); provincijal Hrvatske karmelske provincije (1990. - 1996.); vikar provincije (1996. - 2002.); prior samostana u Remetama-Zagreb (1996. - 1997.); prior novoosnovanog samostana u Krku (1997. - 2002.); magistar novaka (1997. - 1999.); provincijal Hrvatske karmelske provincije (2002. - 2003.); generalni vikar Karmelskog reda (2003. - 2009.); prior samostana u Krku, provincijalni savjetnik (2011. - 2012.) i duhovni asistent Udruge „blaženi Alojzije Stepinac“ bosonogih karmelićanki.

O. Zdenko pratio je mnoge zajednice bosonogih karmelićanki kao ispovjednik i propovjednik, te je držao brojne tečajeve duhovnih vježbi svećenicima, posvećenim osobama i laicima, osobito u pučkim misijama. Kako je to između ostaloga istaknuo o. Saverio Cannistrà, generalni predstojnik karmelskog reda:

„Sve si to činio ostavljajući trag dobrote i predanosti, na čemu ti od srca zahvaljujem, u svoje ime i u ime tolike subraće i susedara koji su se okoristili tvojom ljubavlju i bratstvom. Sad kada te Crkva zove na ovu novu, važnu službu, siguran sam da ćeš znati odgovoriti istom velikodušnošću i osjećajem za odgovornost koji su te uvijek obilježavali. Kao uvijek kad je neki subrat pozvan na ovakvu službu, moji su osjećaji, kao i, vjerujem, sve tvoje braće i sestara, osjećaji radosti zbog mogućnosti koja ti je dana da služiš Crkvi ondje gdje se to od tebe traži, ali i sjete zato što nećeš moći s istim intenzitetom živjeti povezanost s tvojom obitelji.

Puno hvala, dragi o. Zdenko, za sve dobro koje si želio i činio svojoj obitelji. Neka Gospodin, po zagovoru Majke Karmela, sv. Josipa i sv. Terezije, izlije na tebe svoga Duha, kako bi bio svjetlo i vođa na putu ovoga novog poslanja.“

I mi se pridružujemo srdačnim čestitkama i molitvama po kojima neka Gospodin blagoslovi život i djelovanje mons. Križića čije je biskupsko geslo uzeto iz spisa crkvene naučiteljice sv. Terezije Avilske: „Bog sam dostaje“ – „Solo Dios basta“. (sveti-jeronim/karmel.hr/mm)

Proslavljen blagdan sv. Josipa Radnika u Otočcu

Na blagdan sv. Josipa Radnika, 1. svibnja ove godine, slila se rijeka vjernika naše župe Presvetog Trojstva u samostansku kapelicu Družbe sestara Presvetog Srca Isusova u Otočcu. Svečano euharistijsko slavlje u 10,30 predslavio je naš Otočanin vlč. Josip Šimatović, župni vikar u Gospiću, u zajedništvu s don Anđelkom Kačunkom, župnikom u Kompolju, vlč. Milom Rajkovićem, župnikom u Švici, don Jurom Ladišićem, pastoralnim suradnikom za slijepce i slabovidne te mons. mr. Tomislavom Šporčićem, otočkim župnikom i dekanom.

Samostanska kapelica je bila ispunjena do zadnjega mjesta. Toplina samostana svake godine sve više i više privlači mnoštvo vjernika. Vlč. Josip Šimatović naglasio je u propovijedi kako je sv. Josip zanimljiv svetački lik, a u ovoj kapeli na kipu prikazan je kao drvodjelja. Sveti Josip u početku nije baš bio tako hrabar, a opet nije Mariju htio izvrnuti sramoti, ali uz Božju pomoć ponizno sve prihvaća i korača u život s Božjom providnošću i pouzdanjem u njega. U svojoj skrovitosti potvrđuje se svojim djelima, svojim postupcima, uvijek spreman na sa-

vršenu poslušnost Bogu. Sveti Josip je bio Kristov skrbnik, zaručnik Bezgrešne Djevice Marije, čovjek koji je našem Gospodinu omogućio na zemlji pravo građanstva, skrb i zaštitu neophodnu svakom novorođenčetu, svakom čovjeku. Zato je sv. Josip svojom poniznošću blizak svim radnicima, očevima obitelji, koji osjećaju težinu života. Svojom posebnosti postaje oslonac svima koji se suočavaju sa životnim

teškoćama, neizvjesnostima, neimaštinom. Ispunivši svoju uzvišenu zadaću na zemlji, sv. Josip je, uz Presvetu Bogorodicu, za nas neponovljiva osoba u Crkvi i u povijesti spasenja.

Na kraju propovijedi vlč. Josip je nadodao kako je izuzetno radostan, jer prvi put otkako je svećenik, slavi svetu misu u ovom samostanu. Naime, i do sada je znao sudjelovati na euharistijskom slavlju, ali kao orguljaš o proslavi sv. Josipa u ovoj kapeli. Potom je zahvalio sestrama na svim molitvama te je naglasio kako je siguran da je u ovoj kapeli izmoljeno njegovo duhovno zvanje te istaknuo kako vjeruje da će, ako Bog da, biti još izmoljenih zvanja i svećeničkih i redovničkih u ovoj samostanskoj kapeli.

S vjernim pukom u molitvama i sjećanju bile su sve sestre koje su djelovale u samostanu sv. Josipa Radnika u Otočcu. Euharistijsko slavlje uveličao je dječji pjevački zbor „Anđeli“ predvođen orguljašicom Gabrielom Degoracija, inače rođenom sestrom s. Marijane Mohorić.

Na kraju euharistijskog slavlja sestre su organizirale počašćenje za sve prisutne vjernike, a uz mnoštvo raznih kolača te napitaka, i radosti je bilo u izobilju.

Kristina Sigurnjak

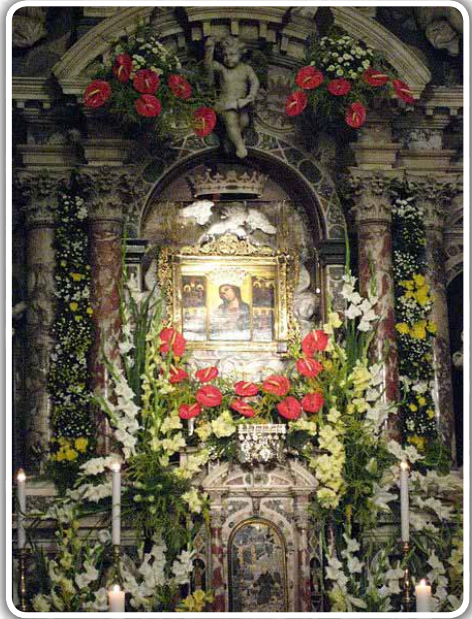
Hodočasnički dan redovnica, redovnika i osoba posvećenog života grada Rijeke i okolice

Svake godine u sklopu trodnevnice za proslavu Gospe Trsatske i kao završetak mjesečnih konferencija za redovnice grada Rijeke i okolice, održava se hodočašće nas redovnica. Ove godine 8. svibnja bio je dan hodočašća redovnica, redovnika i osoba posvećenog života grada Rijeke i okolice. Hodočašće je započelo pjevanjem pjesme *Okrunjena Majko mila* i molitvom svete krunice koju su predvodile sestre iz različitih redovničkih zajednica. Našu zajednicu u molitvi krunice predstavljale su s. Velimira i s. Regina. Navještaj svake desetice slavni otajstava krunice imao je fra Ivan Miklenić pjevajući prikladan tekst. Vrhunac našega okupljanja i hodočašća bila je svečana sveta misa koju je predslavio fra Gordan Propadalo u zajedništvu trsatskih franjevaca i mons. Nikole Uravića, povjerenika za redovnice. Naša s. Kristina Tunić na svetoj misi čitala je jedno čitanje.

Svoju propovijed fra Gordan je započeo pitanjem koje se nekada među prvima nalazilo u Katekizmu: Zašto smo na svijetu?, i nastavio kako Bibliji Boga prikazuje kao onoga koji je Sveladar, koji u ruci drži prostranstva svijeta i srca ljudi. Isus svojim slušateljima nije tako predstavljao Boga. On ga je prikazao kao Oca, jer to je suština Boga da je dobar Otac. U prisposobi o izgubljenom sinu Otac je prikazan kao onaj koji brižno bdije nad svojim sinom.

Pod vidom očinstva možemo odgovoriti zašto smo na svijetu? Bog je otac, On jer je ljubav i prije stvaranja svijeta imao je na umu svoja stvorenja s kojima je htio dijeliti svoja nebeska dobra. Stvorio je čovjeka kao sveto stvorenje. U raju zemaljskom čovjek je bio sretan i u sebi je imao čežnju da bude s Bogom, živi s njim i bude kao On. Čovjek je, oslanjajući se na svoje snage, na svoju ograničenu mudrost i na svoje zle savjetnike, okrenuo leđa svome Stvoritelju kao što je i sin iz prisposode okrenuo leđa svome ocu. Umjesto da se potpuno približi Bogu, čovjek se potpuno udaljio od njega i tako ušao u progonstvo i na neki način sam je sebe prognao. Bog je čuo vapaj čovjeka i nastanio se među nama, utjelovivši se u osobi Isusa Krista. Tumačeći nedjeljno evanđelje propovjednik je naglasio kako u srcu svakoga čovjeka postoji čežnja - biti sretan, biti kao Bog. Sveti Augustin je to lijepo sažeo u rečenicu: Za sebe si nas, Gospodine, stvorio i nemirno je srce naše dok se ne smiri u tebi. Isusovo obećanje da

će uvijek biti uz nas i slanje Duha Svetoga snaga nam je u nošenju naših svagdašnjih križeva. Prisjećanja na Božju dobrotu i ljubav koju smo u životu doživjeli mogu nam pomoći da se sve više pouzdajemo u Boga Oca. Bog nas je stvorio iz ljubavi da nas obdari svojim božanskim životom. Neka se i nama ostvari ono što se ostvarilo u času smrti sada sv. pape Ivana Pavla II., kada je svemu svijetu objavljena radosna vijest da se vratio u kuću Oca nebeskoga.

Nakon svete mise obišle smo oltar Majke Božje Trsatske i pred njom iznijele potrebe svojih zajednica i osobne zahvale i prošnje.

s. Nives Stubičar

Hvaljen budi

U Rijeci je 9. siječnja bio tmuran, kišovit i maglovit dan, no za nas, framaše iz župe Gospe Lurdske, popularne „Žabice“, ta subota bila je sve samo ne tmurna i tužna. U sklopu pripreme za nadolazeća obećanja zaželjeli smo imati duhovnu pripravu kod sestara Družbe Presvetog Srca Isusova na Donjoj Drenovi. I to se ostvarilo! Misao vodilja duhovne obnove bila je „Hvaljen budi“ što je i naziv najnovije enciklike pape Franje, ali i motiv Pjesme stvorova sv. Franje Asiškog u kojoj se očituje i svečeva karizma, koju smo kao framaši pozvani slijediti.

Prvi dio duhovne obnove bio je posvećen upoznavanju i meditaciji. Upoznavanje nije bilo klasično, ali trima rečenicama međusobno smo se bolje upoznali nego možda u tridesetak minuta razgovora. Tijekom meditacije „Ti si... Mi smo...“, koja je uistinu bila okrepljujuća, s. Marijana nas je potaknula na razmišljanje o nama samima, ali i o drugima. Posvijestili su nam kako je svatko od nas slobodno i dostojanstveno Božje dijete, ljubljeno još prije rođenja, od Boga željeno i od Boga odabrano, spašeno, podržavano Božjom ljubavlju koja nam se dariva u sakramentima i poslano u svijet. Nakon meditacije s. Martina nas je uvela u molitveni dio obnove. Slijedilo je klanjanje pred Presvetim te nam je dana mogućnost za ispovijed i duhovni razgovor. S. Tajana nas je vodila kroz molitvu pred Isusom u euharistijskom otajstvu, a vrhunac ovoga dijela duhovne obnove bila je sv. misa koju je predvodio fra Božo Šustić, duhovni asistent naše framaške braće na Krnjevu.

Poslije duhovnoga dijela obnove, ostatak dana bio je određen za rad, odnosno za rješavanje zadataka u parovima. Okušali smo se u pisanju propovijedi, molitve, hvalospjeva stvorenja i euharistijskog klanjanja, te promišljali. Svi zadaci temeljili su se na enciklici „Hvaljen budi“, usko vezanoj uz brigu o okolišu, ali i brigu o modernom, često izgubljenom čovjeku. Promišljali smo također o izazovima današnjice i ekologiji duha. Susret je, u najiskrenijoj franjevačkoj maniri, završio molitvom, plesom i igrom, ispunjen radošću zajedništva, kojega nam u današnje vrijeme ponekad toliko nedostaje.

Osjećamo potrebnim, ovom prigodom, zahvaliti sestrama na predivnoj i nezaboravnoj duhovnoj obnovi. Hvala vam što ste nam poglede usmjerile na Svevišnjega i na njegovu neiscrpnu ljubav! Hvala što nas potičete da ga slavimo i vidimo u svakom stvorenju, baš onako kako je to činio i Siromah iz Asiza!

Andrina Debelić

Došla sam doma.
Sva u bolovima.
Bol od igranja.
Bol od plesanja.
Bol od smijanja.
Bol od trčanja.
Bol od sjedenja na dječjim stolicama.
Sve je to ništa.
Zamijenila ju je ona slatka bol.
Zamijenila ju je radost.
Posebna radost.

U srcu se još uvijek prebiru događaji
i ono se smije.
Sretno zbog zajedništva u kojem je
prisutna ljubav
i prihvaćanje jedni drugih.
Sretno zbog svojeg dostojanstva
u kojem smo ljubljene,
poslane i jedinstvene.
Hvaljen budi Gospodine.
Hvaljen budi...

Marija Begović

Duhovna obnova „Ljubav te zove“

U samostanu Družbe sestara Presvetog Srca Isusova na Drenovi u Rijeci, od 8. do 10. siječnja, održana je duhovna obnova pod nazivom „Ljubav te zove“, a vodile su je sestre Marijana, Tajana i Martina. Na ovu obnovu Gospodin je pozvao četiri mlade djevojke te mlade iz Frame sa Žabice koji su nam se pridružili u subotu 9. siječnja. Susret je započeo u petak u večernjim satima međusobnim upoznavanjem i upoznavanjem s likom sv. Franje.

Sljedećeg dana, u subotu, sestre su održale katehezu o ljubavi. Istaknule su kako smo svi mi stvoreni iz Ljubavi, ljubljene i poslane s Ljubavlju, upravo kako su to bili među mnogima i sv. Franjo i sv. Klara. Nakon kateheze slijedilo je klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramentu te sakrament pomirenja. Poslije klanjanja održana je sv. misa koju je predvodio fra Božo, a poslijepodne radionice

vezane uz novu encikliku pape Franje „Laudato si“. Svaka skupina imala je određeni zadatak kako bismo osobno upoznali i usvojili nešto od onoga na što nas papa Franjo potiče da zaživimo pazeći na sve stvoreno. Pojedina skupina je imala kratko izlaganje tako da je svatko imao priliku nešto novo saznati i naučiti, podijeliti i doživjeti. Uslijedio je zasluženi odmor uz društvene igre. Dan je brzo prošao, mladi iz Frame su otišli kući, a mi smo nastavile upoznavati povijest zvanja sv. Franje i sv. Klare te promišljati o onome na što nas Gospodin poziva u svjetlu primjera ovih svjedoka vjere. Duhovna obnova završila je u nedjelju svečanom sv. misom na Trsatu.

Sestre su se zaista potrudile i prekrasno nas ugostile tijekom dana otvorenih vrata samostana „Nazaret“ kada smo mogle promišljati o svojem životnom putu, moliti i sudjelovati u životu sestara. Vjerujem da će se održati još mnogo prekrasnih duhovnih obnova poput ove.

Dora Ružić

Trogodišnjica osnutka riječkog Hospicija

U povodu obilježavanja treće godišnjice rada našega riječkog Hospicija „Marija K. Kozulić“ želim zahvaliti svima bez kojih Hospicija ne bi bilo, kao i onima koji su ga tijekom ove tri godine pratili financijskom pomoći. Posebno hvala mojim dragim djelatnicima, liječnicima, vanjskim suradnicima, volonterkama, molitvenim zajednicama i dobročiniteljima. Raditi u Hospiciju znači svakodnevno susretati se s neizbježnom smrću, ali i lijepim trenucima kao što je slavlje rođendana. Biti sudionik nečije tuge i boli zbog neminovnog

rastanka nije lako, ali s druge strane to je veliki privilegij i milost, jer takvi trenuci pomažu da rastemo u solidarnosti, ljudskosti i empatiji. Hospicij je mjesto gdje se može doživjeti humanost i dobrota mnogih naših sugrađana. Arno Backhaus je rekao da se kvaliteta života ne mjeri potrošnjom, nego ljubavlju. Sa zahvalnošću za sva zajednička postignuća nastavljamo bogatiji za mnoga iskustva za dobrobit naših bolesnika i njihovih obitelji.

s. Daniela Orbančić, ravnateljica

Grad Rijeka i Ustanova za palijativnu zdravstvenu skrb Hospicij Marija K. Kozulić, zaključili su dana 31. ožujka 2016. godine, ugovor kojim se u 2016.godini redovna djelatnost Hospicija sufinancira u iznosu od 200.000,00 kn. Zahvaljujemo se Gradu Rijeci koji je od početka podupirao naš rad, a sve u korist onih kojima je naša pomoć najpotrebnija. (hospicij-marijakozulic.hr)

„Lucijina priča“

U četvrtak 4. veljače nekolicina učenica u pratnji odgojiteljice Dolores uputile su se u Kulturni centar Kalvarija na zanimljivu i edukativnu predstavu „Lucijina priča“. Radnja govori o djevojci Luciji koja obolijeva od hepatitisa C te o njezinoj borbi s bolešću i predrasudama. Predstava je nastala u suradnji Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ, udruge „Hepatos“ i Ri Teatra, a cilj joj je smanjiti širenje hepatitisa i HIV-a među mladima.

Dolores Crnjac

Odlazak na likovnu radionicu LI-RA

U četvrtak 18. veljače od 14 do 19 sati u prostorima Doma učenika Sušak održan je, sada već tradicionalni, 13. susret likovnih radionica LI-RA SUŠAK. Susretu su nazočili odgojitelji i učenici većine učeničkih domova Zapadne regije. Naš su Dom predstavljale odgojiteljica Katarina Štambuk i učenice Kristina Ž., 4. r. Škole za primijenjenu umjetnost i Josipa L., 3. r. Trgovačke i tekstilne škole.

Na programu su bile dvije radionice pod vodstvom Elizabete Galić-Papić, mag. psych., Jelene Cetinja Vukelić, mag. art. i Marijane Kasunić, mag. prim. obrazovanja:

1. PEBBLE ART - slike od kamenčića;
2. VELIKO SRCE - izrada didaktičkih igračaka.

Valja istaknuti da je susret bio humanitarnog karaktera: svi umjetnički uradci bit će donirani Hospiciju Marije Krucifikse Kozulić pa smo stoga imali veliku motivaciju pomoći ustanovi koja, kao i naš Dom, ponosno nosi ime Utemeljiteljice i svjedok je ljubavi i brige koju je Marija Krucifiksa Kozulić iskazivala najranjivijima u društvu: malenima, nezaštićenima, siromašnima i umirućima.

Katarina Štambuk

Jako dobro prihvaćena tema olimpijade „Brak i obitelj u Božjem naumu“

Ogulinske ekipe bile su najuspješnije na vjeronaučnoj olimpijadi Gospičko-senjske biskupije.

U subotu 19. veljače u Ličkom Osiku u osnovnoj školi Dr. Franje Tuđmana održana je vjeronaučna olimpijada za vjeroučenike osnovnih i srednjih škola s prostora Gospičko-senjske biskupije. Nastupila je 21 ekipa iz osnovnih škola (matičnih i područnih) kao i 9 ekipa srednjih škola. Sudionike je na početku pozdravio predstojnik Katehetskog ureda vlč. Nikola Turkalj, župnik Ličkog Osika i ravnatelj biskupijskog Caritasa vlč. Luka Blažević, ravnatelj škole domaćina Antonio Milinković i mjesni biskup Mile Bogović. Predsjednica

povjerenstva za srednje škole, ujedno i članica državnog povjerenstva, bila je Ana Stipetić uz pomoć tajnice Katehetskog ureda s. Robertine Medven, a za osnovne škole predsjednica stručnog vijeća za vjeroučitelje osnovnih i srednjih škola biskupije vjeroučiteljica Ivona Rendulić. Biskup Bogović je sudionicima progovorio o temi olimpijade „Braku i obitelji u Božjem naumu“ da ono što je Božje to je i u našem naumu. Želimo da roditelji rješavaju vaše probleme i da budu stalno s vama, da se gledate licem u lice, a ne da se dopisujete. Iako je znanje važno, još je važniji trud, želja i volja da što više spoznate o temi olimpijade, zaključio je biskup Bogović. Biskup je inače sve mentore i škole darovao svojim knjigama o povijesti biskupije, o Slunju, Gospiću i Ogulinu odnosno Modrušu.

Nakon provedenih pisanih testova, tombole i milijunka u obje kategorije pobijedile su ekipe iz Ogulina. Kod osnovnih škola pobijedila je Prva osnovna škola Ogulin mentorice Ivone Rendulić i učenika Marije i Jelene Galović, Nike Ćićak i Antonia Tonkovića, ispred Osnovne škole Slunj i Osnovne škole Perušić. Kod srednjih škola pobijedila je Gimnazija Bernardina Frankopana iz Ogulina mentorice Ane Stipetić i učenica Doris Franjković, Lara Belančić, Mateja Franjković i Ana Gerovac ispred Srednje škole Slunj i Gimnazije Gospić. U pauzi natjecanja sudionici olimpijade posjetili su župnu crkvu sv. Josipa gdje im je o povijesti ove župe kao i susjedne Široke Kule govorio župnik Luka Blažević dok je u novoj pastoralnoj dvorani župe prezentaciju o istome predstavio vjeroučitelj Tomislav Klarić. (gospicko-senjska-biskupija.hr)

U mreži milosrđa

U nedjelju 21. veljače framaši s Krnjeva ugostili su časne sestre Družbe Presvetog Srca Isusova koje je osnovala Majka Marija Krucifiksa Kozulić, rođena Riječanka, poznata kao Riječka Majka. Tijekom prošle godine župnik, ujedno i mjesni duhovni asistent, fra Božidar Šustić, surađivao je sa sestrama u više navrata za duhovne obnove pa su na njegov poziv sestre posjetile vjernike župe sv. Nikole Tavelića i održale susret s mladima. Sestre su zajedno s nama molile križni

put, pjevale i slavile Gospodina na misi. Za vrijeme mise, a nakon propovijedi, s. Martina Vlahović kratko je predstavila Družbu i opisala život i djelo Utemeljiteljice te njihovo sadašnje djelovanje. Zatim je s. Tajana Hrvatinić ispričala svoje svjedočanstvo o tome kako je Gospodin pozvao i kako se odazvala u duhovno zvanje te je preporučila svima, a osobito mladima, da otvore svoja srca i odazovu se pozivu bez straha i dvojbi. Na kraju svete mise župnik je sestrama zahvalio i pozvao ih da mole za duhovna zvanja u našoj župi. Nakon svete mise imali smo susret o temi milosrđa, druženje i kratki zabavni program. Mir i dobro!

Ante Čičak, Frama Krnjevo

Obilježavanje Dana ružičastih majica

Dan ružičastih majica počeo je u Kanadi 2007. godine. Grupa učenika jedne srednje škole odlučila je stati u obranu učenika nižega razreda koji je bio meta nasilja jer je taj dan odjenuo ružičastu majicu. Kako bi pokazali da su mu podrška, David Shephard i Travis Price kupili su oko 50 majica s ciljem da ih podijele svim dječacima u školi, a ostalim vršnjacima i vršnjakinjama su poslali poruke da sutradan odjenu ružičaste majice.

Dok su dijelili majice u hodniku škole, naišao je zlostavljeni dječak i kada je vidio što rade, na njegovu licu moglo se vidjeti olakšanje. Izgledao je kao da mu je teški teret konačno pao s leđa. Noseći ružičastu majicu, učenici su pokazali da su mu saveznici. Ružičasta majica bila je način da se pokaže žrtvama vršnjačkog nasilja kako nisu same i da je ljudima stalo do njih.

Dan ružičastih majica je zajednički trud i rad na zaustavljanju vršnjačkog nasilja, dan prihvatanja i poštovanja ljudskih različitosti te poticanja kvalitetnih međuljudskih odnosa, dan poštovanja nedokučive Božje mudrosti u stvaranju svega živog i neživog, pa tako i svakoga ljudskog bića od postanka svijeta do danas. Svatko je od nas osobit u Božjim očima, a upravo ta različitost je mnogo puta uzrokom nasilja svake vrste.

Ovakvim i sličnim dvojicama i pitanjima bavili su se izlagači javne tribine „Tko ne dje-

luje – sudjeluje!“ kojoj su 24. veljače u Gradskoj vijećnici u ime našega Doma nazočili odgojiteljica Katarina Štambuk te Julija S. i Karla M., obje učenice 1. r. Ekonomske škole Mije Mirkovića. Na početku nazočnima se predstavila radna skupina učenika iz Učeničkog doma „Podmurvice“ rezultatima svoga projektno-istraživačkog rada, koje su u svrhu poboljšanja prevencije nasilja provodili posljednjih mjesec dana. Budući da je tribina zamišljena kao interakcija učenika i stručnjaka, zaključke učenika prokomentirali su i predstavnici Odjela za prevenciju nasilja pri Nastavnom zavodu za javno zdravstvo, Dječjeg doma Tić i Ureda dječje pravobraniteljice te psihologinja iz Osnovne škole „Podmurvice“ Nada Kegalj.

Na kraju je uslijedila i javna rasprava na zadanu temu, a nedvosmisleni zaključak svega odslušanog i viđenog bi bio sljedeći: ljudi koji su u djetinjstvu bili zlostavljani na bilo koji način su najčešći tipovi kasnijih nasilnika, a ako netko od nas bilo što primijeti, dužan je, i po ljudskom, i po Božjem zakonu, učiniti nešto i pomoći, i žrtvi, i osobi koja vrši nasilje, jer tko ne djeluje, sudjeluje!

Katarina Štambuk, odgojiteljica

Iako je odijevanje ružičastih majica s ciljem poticanja nenasilja među mladima pozitivna gesta, to je najmanje što možemo učiniti. Iako je divno biti dijelom tog projekta, mislim da je važnije sljedeće pitanje: što smo iz svega ovoga naučili te bismo li i mi, u sličnoj situaciji, tako reagirali? Rečeno nam je: „Obratite se stručnim osobama“, no što napraviti u slučaju kada oni zakažu? Što ako ne djeluju na vrijeme ili u skladu sa zakonitostima svoje profesije? Tada nam svima samo dragi Bog može pomoći, jer jedini On iz zle situacije može izvući nešto dobro. Već se sutra možemo naći u situaciji kada treba nekom pomoći - to bi tek bio pravi ispit čvrstoće i valjanosti našega karaktera. Jer, riječi su riječi, a praksa je sasvim nešto drugo.

Karla M., 1. r. Ekonomske škole

Proljetni šahovski turnir

U petak 26. veljače šahovska ekipa našega Doma, Mikela O. i Antonela B., u pratnji odgojiteljice Dolores C. otputovale su na Proljetni šahovski turnir koji se održao u Učeničkom domu „Plitvička jezera“. Naše vrijedne djevojke osvojile su prvo mjesto u kategoriji ženskoga šaha, a najboljom igračicom turnira proglašena je učenica Antonela B. Osim dobre igre stekla su se nova poznanstva i druženja u ugodnoj atmosferi koju su nam pružili naši domaćini.

Dolores C., odgojiteljica

- *Ljepota šahovskog poteza nije u njegovu izgledu, već u misli koja stoji iza njega.*
Aaron Nimcovič
- *Ono što moraš tražiti u šahu nije potez, pa čak ni najbolji potez - već ostvarivi plan!*
Eugene Snosko-Borovski
- *U šahu kao i u životu, nikad ne budite u žurbi da učinite nešto što se ne može ispraviti.*
Kelly Atkins

„Nije dobro da čovjek bude sam“

U nedjelju 28. veljače 2016. u našem vrtiću „Nazaret“ održana je duhovna obnova za obitelji. U Godini milosrđa, za našu nadbiskupiju ujedno i Godini obitelji, većina obitelji čija djeca pohađaju jasličku ili vrtićku odgojnu skupinu Mime i Nazareta odazvale su se na ovu duhovnu obnovu koja se sastojala od tri dijela: predavanja, prilike za svetu ispovijed i svete mise.

Sestra dr. Silvana Fužinato, članica Družbe sestara Presvetog Srca Isusova, održala je predavanje: „Nije dobro da čovjek bude sam“. Osvrnula se na kušnju u pustinji usporedivši pustinju s mjestom gdje se susrećemo sa samim sobom, a kušnju s provjerom u smislu da moramo ponekad znati i zastati i provjeriti gdje smo, tko smo, dokud smo stigli i kamo idemo. Potaknula nas je da pokušamo i sami ući u tu pustinju koja je, zapravo, naše srce kako bismo se tamo susreli s Bogom koji će progovoriti samo ako mu se otvorimo.

Osvrnula se također na odnos muškarca i žene na temelju Knjige postanka. U samom činu stvaranja Bog nije htio da čovjek bude sam, stoga stvara ženu da bude Adamova družica jednakoga dostojanstva, ali i da bude blizu njegovog srca. Čovjek je uvijek biće odnosa. U suživotu s bračnim partnerom trebamo prihvatiti i osobnu ranjivost. Naglasak je posebno stavljen na odgovornost, prihvaćanje različitosti, ali i udaljenosti koju bračni partneri trebaju imati. Njezino izlaganje zamislilo je prisutne i potaknulo da više cijene ono što imaju i što je najvrednije, a to je brak i obitelj.

Nakon toga bio je kratak ispit savjesti vezan uz obitelj i naše mjesto u obitelji te sv. ispovijed. Potom smo svi, zajedno s djecom sudjelovali na svetoj misi koju je predvodio vlč. Marko Stipetić. U propovijedi je naglasio kako nije lako živjeti kršćanstvo, ali u svakoj teškoj životnoj situaciji Bog ne ostaje po strani. Bog ulazi u ovaj svijet, u križ i u patnju. Pritom uzima čovjeka da bi se suobličio s njim. To je smisao Božjega milosrđa.

Susret je završio prigodnim druženjem i okrepom.

mama Maja Barbarić

Poziv na milosrđe

Učenice viših razreda osnovnih škola iz Ogulina i Oštarija te nekoliko iz srednjih škola u jutarnjim satima 5. ožujka uputile su se na duhovnu obnovu u Rijeku, u samostan sestara Presvetog Srca Isusova, u pratnji vjeroučiteljice prof. Ivone Rendulić i vlč. Kristijana Krajnovića, kapelana Župe sv. Križa u Ogulinu.

Na početku putovanja najprije smo se pomolili za dan koji je bio pred nama, za siguran put, a ostatak vremena proveli smo u odličnom raspoloženju, razgovarajući i šaleći se. Kada smo stigli u Rijeku dočekale su nas sestre Tajana, Martina i Marijana koje su nas s velikim osmijehom uvele u svoj samostan, a ondje su nas dočekale i djevojke iz Vrbovskog i Kuljanova. Sestre su cijeli dan bile s nama i vodile duhovnu obnovu na vrlo zanimljiv način.

Nakon što smo se svi upoznali, krenuli smo s duhovnom obnovom. Sestre su smislile zanimljivu igru kako da same otkrijemo temu duhovne obnove. Pogađale smo pojmove dok nismo došle do konačnog rješenja koje je bilo „Milosrđe“. Budući da nas se okupio velik broj, u manjim skupinama smo razgovarale o tome što za svaku od nas znači riječ milosrđe. A da milosrđe nije bilo kakva riječ čuli smo u katehezi o pozivu na milosrđe koji nam dolazi od Boga čije je ime Milosrđe. Tijekom kateheze pogledale smo i dva kratka videa o temi koji su nas se vrlo dojmili i potaknuli na razmišljanje o tome kako mi primamo i dajemo milosrđe drugima i zašto je to bitno činiti. Poslije toga je uslijedio vrlo zanimljiv i maštovit zadatak – pisanje našega križnog puta, prema tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa u četrnaest skupina. U kapelici samostana imali smo molitvu, a potom je slijedio ručak. Nakon okrepe s. Tajana nas je povelu u obilazak dječjeg vrtića u kojem smo doživjele vrlo lijepe i prekrasne trenutke kao u malom raj. Nakon što smo se dobro izigrale krenuli smo svi zajedno moliti križni put koji smo same napisale. Bilo je vrlo lijepo i vrijeme nas je „slušalo“, a put do Velog vrha za neke je bio malo naporan, no svi smo stigli do cilja i poslušali mons. Gabrijela Bratinu koji nas je dočekao kod kapelice, ispričao nam poučnu priču o činjenju dobra i izbjegavanju zla i blagoslovio nas.

Na povratku do samostana razgovarale smo o tome kako je dan vrlo brzo prošao, ali smo se jako dobro osjećale. Stigavši u samostan dočekao nas je ukusni kolač i osvježavajući sok, malo smo se počastile i slijedilo je još jedno iznenađenje sestara - igra za kraj. Igra je bila vrlo zanimljiva: na svakoj stolici je nešto pisalo i mi smo se spajanjem rečenica pretvorili u parove, rečenice su bile vezane za djela milosrđa, prispodobe o milosrđu i blaženstvu. Kada smo se spojili u parove, a nakon toga i u skupine, krenuli smo s igrom hodanja zavezanih očiju uz slušanje uputa. Bilo je vrlo zabavno. To je, nažalost, bila zadnja igra i došlo je vrijeme da se oprostimo od sestara i krenemo kući.

Sestre su nam predale tijekom dana neke bitne poruke za život, a svatko ih je primio na svoj način, jer je svaka od nas bila prisutna na toj duhovnoj obnovi s vlastitom dušom i srcem. Ne znam koju su rečenicu ili pouku upamtile ostale, naša je: „Budi što više milostiva, kao Bog!“ Ta rečenica nam je posebno ostala u sjećanju i želimo je kroz dobra djela i ostvariti. Još jednom veliko hvala sestrama što su nas primile i s nama podijelile puno lijepoga, kao i svima koji su nam omogućili dolazak u Rijeku i pratili nas putem i molitvom.

Magdalena M. i Blažica M.

Juniorski susret u Đakovu

U Đakovu, pri samostanu Milosrdnih sestara sv. Križa, održan je juniorski susret od 4. do 6. ožujka 2016. na temu: *Uloga i poslanje žene u Crkvi danas*. Dr. sc. Silvana Fužinato, sestra Družbe Presvetog Srca Isusova, zajedno s voditeljicom juniorata s. Finkom Tomas i sestrama juniorkama promišljale su o spomenutoj temi i pokušale još više posvijestiti važnost i ljepotu vlastitog poziva i poslanja u Crkvi. Razmatrajući biblijsku scenu „Samarijanka na zdencu“, gdje je Samarijanka predstavljena kao tražiteljica Istine i Izvora žive vode te Mariju Magdalenu, koja je bila prva navjestiteljica Isusova uskrsnuća, potaknute su još zauzetije pristupiti izazovima koji se pred njih stavlja u ovom vremenu. Svjesne stvarnosti u kojoj je često krivo interpretirana i shvaćena uloga žene osjećaju se pozvane i potaknute trezveno promatrati i donijeti „svježinu vode“ u područja koja još uvijek nisu dovoljno zahvaćena. s. D. (sestre-sv-kriza.hr)

Posjet Domu za nezbrinutu djecu „Ivana Brlić Mažuranić“

Nakon što je proglasio jubilarnu svetu Godinu milosrđa, papa Franjo pozvao je sve vjernike da čine djela milosrđa. Tjelesnim djelima milosrđa dotičemo Kristovo tijelo u našoj braći i sestrama koji trebaju hranu, odjeću, sklonište, posjet. Tijekom prva tri tjedna korizme, u suradnji s roditeljima djece iz odgojnih skupina „Anđeli“, „Leptirići“ i „Ribice“ te donacijom našega vrtića „Nazaret“, skupljali smo materijale za rad: glinamol, plastelin, flomastere, drvene bojice, voštane boje, ljepilo...

U ponedjeljak 7. ožujka četvero djece iz skupine „Anđeli“ u pratnji ravnateljice s.

Kristine Tunić i odgojiteljice Sanje Lončarić posjetili su djecu koja se nalaze u Domu za nezbrinutu djecu „Ivana Brlić Mažuranić“ na Potoku te im donirali materijale koje smo prikupili. Odgojitelji i djeca dočekali su nas pjesmom, a i mi smo njima otpjevali jednu pjesmu. Zatim su nam se djeca predstavila i pokazala igračke s kojima se vole igrati i mi smo se igrali s njima. Osmijeh im je bio na licu, a nama radost u srcima koja smo za njih otvorili. Kada smo se vratili u vrtić, pomolili smo se za naše nove prijatelje i za njihove odgojiteljice kako bi i dalje radile s velikom ljubavlju i pozornošću kao i do sada ovaj plemeniti posao.

Sanja Lončarić, odgojiteljica

Susret s roditeljima prvopričesnika

Na četvrtu korizmenu nedjelju u 9 sati nakon sv. mise imali smo susret s roditeljima ovogodišnjih prvopričesnika. Na susretu su ostala i njihova djeca prvopričesnici.

Župnik im je najprije priopćio datum svečanosti prve pričesti, a to će biti u nedjelju 5. lipnja. To je 15 dana poslije svečanosti sv. potvrde koja će biti uoči svetkovine Presvetog Trojstva 21. svibnja. Roditeljima je župnik napomenuo da su oni prvi vjeroučitelji. Svećenik – vjeroučitelj i svi drugi samo su pomoćnici u poučavanju i prenošenju vjere. Mnogi roditelji kad su bili djeca nisu imali prilike temeljitije

učiti vjeronauk i bolje se o svemu informirati. No spašavala je obitelj koja je unatoč teškoća prenosila vjeru i svjedočila u kući, ali i izvan kuće sadržaje vjere. Danas u mnogim slučajevima djeca znaju bolje vjeronauk od svojih roditelja – te sama djeca na svoj način bivaju vjeroučitelji roditeljima. Pozivamo roditelje da sa svojom djecom prođu sadržaje katekizma, dječje radove u školi što su pisala, što uče te i sami usvoje osnovna učenja kršćanske vjere. Ovo vrijeme koje nam predstoji do svečanosti Prve pričesti neka zajedno s djecom redovito budu na misi, kad god je to moguće.

Časna sestra Ljubomira je naglasila kako negativno utječe na djecu činjenica da neki od roditelja dovedu ili dovezu djecu do crkve, a ona odu u kafić ili što drugo. Takvi „primjeri“ mogu vrlo negativno djelovati na vlastito dijete, ali i na drugu djecu.

Nakon sv. mise u 11 sati krizmanicima je podijeljena knjižica vjeronaučni podsjetnik „Snagom vjere“. (zupa-otocac.hr)

Studenti teologije u Dječjem vrtiću „Nazaret“

U utorak 15. ožujka, po volji Božjoj, jedanaest studenata četvrte godine Teologije u Rijeci, podružnog studija KBF-a Zagrebu, s ciljem upoznavanja načina rada s djecom, a u sklopu metodičkih vježbi iz Katehetike, odlučili su posjetiti Dječji vrtić „Nazaret“ časnih sestara Presv. Srca Isusova. Iako nam je dužnost „skupiti potpise“, a izvršavanje dužnosti mogla bih nazvati najmanjom mjerom ljubavi, ipak moram priznati da je ovoga dana bilo sve, samo ne formalno ispunjavanje dužnosti. Uz najmanju mjeru ljubavi onih koji nisu oduševljeni radom s djecom, velika radost ispunila je one druge koji su to jedva čekali. Moramo priznati da su se ova naša očekivanja ispunila i to jednostavno zbog velike mjere ljubavi koju smo primili i od djelatnika i od same djece, i koju ćemo, zasigurno, nositi dalje sa sobom u život.

Posjetili smo skupinu „Ribice“, tj. djecu od 3 do 5 godina i „Anđele“, tj. djecu predškolske dobi s kojima smo proveli oko sat i pol u razgovoru, igri, molitvi, druženju obrađujući temu dana – svetog Josipa. U prvoj odgojnoj skupini naišli smo na veliku spontanost i otvorenost djece. Već u prvih nekoliko sekundi dotrčala je djevojčica kako bi nam se predstavila, a nije krila ni oduševljenje kad je doznala da se i studentica koja stoji ispred nje zove Marina! Brzo su nas osvojili i pokazali nam koliko oni u toj dobi, ako im se dobro organiziraju, tj. pripreve razne aktivnosti, svemu pristupaju iskreno, otvorena srca, zainteresirano, a u neku ruku i odgovorno. Također, veliko oduševljenje, i nama kolegama i djeci, priredili su bogoslovi koji su se u tren oka snašli i počeli katehezu koju su djeca odlično prihvatila. Nadamo se da će tako za koju godinu raditi i s djecom na župi!

Oni ponešto stariji, iz skupine „Anđeli“, „bacili“ su se na čekiće, drvo, ljepilo, ali i ponešto papira kako bi tatama izradili poklone. Tu smo već naišli na probleme zvane „to je moje, tek sam sad to dobio, pusti malo i meni čekić...“, ali brzo smo naučili dijeliti, biti solidarni, suosjećati. Zajedno smo izradili poneku stvarčicu, a naš bogoslov Mario na poklon im je ostavio jednoga Isusa na križu kojeg je napravio skupa s djecom.

Mališani su nas pozdravili pjesmom sv. Josipu, a oni najmlađi i molitvom „Terezijo mala“ koju su nas taj dan naučili! Na tome im velika hvala, kao i ravnateljici s. Kristini te odgojiteljicama koje su nas tako lijepo primile.

Beti Šuperina

Molitva za duhovna zvanja u Senju

Na nedjelju Dobrog pastira, 17. travnja, posjetile smo župu Uznesenja Blažene Djevice Marije u Senju gdje nas je dočekao župnik prof. dr. Richard Pavlič, članice župne molitvene zajednice, mladi i ostali vjernici s kojima smo molili za duhovna zvanja. Poslije molitve sv. krunice, večernje euharistijsko slavlje predvodio je vlč. Richard, a pjevanjem animirao zbor mladih „Ruah“. Svjedočanstvo o životu sestara i karizmi naše Družbe s vjernicima je podijelila s. Martina Vlahović, a osobno svjedočanstvo o pozivu s. Tajana Hrvatina. Nakon sv. mise zadržali smo se neko vrijeme u klanjanju pred euharistijskim Isusom koje

smo animirale zajedno s mladima na temu ovogodišnje poruke pape Franje za 53. svjetski dan molitve za duhovna zvanja „Crkva – majka zvanjâ“. U molitvi pred Presvetim zadržao se velik broj župljana od kojih smo nakon molitvenog programa mogli čuti lijepa sjećanja o nekadašnjoj prisutnosti naših sestara u ovoj župi. Iz senjske katedrale uputili smo se u župnu dvoranu gdje smo imali susret s mladima. Zahvaljujemo vlč. Richardu Pavliču, kapelanu vlč. Nikoli Prši i svim župljanima, napose mladima, na toploj dobrodošlici i trenucima provedenim u molitvi za duhovna zvanja.

s. Marijana Mohorić

Održana 41. regionalna domijada

U petak 15. travnja šahovska ekipa našega Doma u sastavu: Antonela B., kapetanica i Mikela O., u pratnji odgojiteljice Dolores C., sudjelovala je na 41. regionalnoj domijadi iz područja sporta, koja je ove godine održana u Karlovcu pod pokroviteljstvom Učeničkog doma Karlovac, ostvarivši pritom najveći mogući uspjeh. Naime, već treći put zaredom naše su učenice osvojile 1. mjesto plasiravši se pritom na Državnu domijadu, a Antonela B. je opet proglašena najboljom igračicom turnira.

Sljedećeg dana, u subotu 16. travnja, vrijedna skupina od 16 učenica, predvođena odgojiteljicama Dolores C., voditeljicom likovne skupine i Katarinom Š., voditeljicom glazbeno-scenske skupine te ravnateljicom s. Anitom Anđom Crnković, uputila se u ranim jutarnjim satima u karlovački Dom oružanih snaga RH „Zrinski“ gdje je održana 41. regionalna domijada iz područja kulture. Inače, i na sportski i na kulturni dio Domijade putovali smo organiziranim autobusnim prijevozom zajedno s učenicima iz Doma učenika Sušak, kao i njihovim odgojiteljima, tj. voditeljima.

Sve u svemu, vidjeli smo, čuli i nagradili pljeskom mnogo nadahnutih ostvarenja nadarenih učenika iz svih područja naše Regije, ponosni na činjenicu što je i naš Dom, uz neprestani nebeski zagovor naše Majke Marije Krucifikse Kozulić, imao čast biti sudionikom ovoga važnog događaja, i to u sljedećim kategorijama: glazbeno-scensko područje - kategorija glazbenog izričaja; likovno područje - kategorije crteža, slike, fotografije i skulpture te područje primijenjene umjetnosti - kategorije modnog dizajna i rukotvorina. U Učeničkom žiriju naš je Dom predstavljala Daniela Z.

Ostvarili smo sljedeći uspjeh:

- 3. mjesto prema odluci Učeničkoga žirija u kategoriji skulpture osvojila je učenica Katarina J. K. za djelo „Stablo i sjena“;

*Učenica Antonela B.
proglašena je
najboljom igračicom*

*Kirigami učenice Alberte R.
(Gradska ura)*

*Kirigami učenice Mikele O.
(Trsatska kula)*

*Kirigami učenice Mije R.
(Katedrala sv. Vida)*

*Kirigami učenice
Antonele B. (Kosi toranj)*

- 2. mjesto prema odluci Učeničkoga žirija u kategoriji fotografije osvojila je učenica Višnja K. za svoj uradak od pet fotografija „Epiteti tijela“;
- 1. mjesto prema odluci Učeničkoga žirija u kategoriji skulpture osvojile su učenice: Antonela B., Mikela O., Alberta R. i Mia R. za svoj kirigami (skulptura od papira) „Grad koji teče“;
- 1. mjesto prema odluci Učeničkoga žirija u kategoriji glazbenog izričaja osvojila je glazbena skupina „Misterij“, u sastavu: Donata V., Karla Š., Romina P., Sara S., Nicole D., Karla M., Ada O. i Anastazia Š. U., koja je izvela skladbu „O tebi“, autorsko djelo benda „Ničim izazvan“;
- 2. mjesto prema odluci Stručnoga žirija u kategoriji glazbenog izričaja osvojila je glazbena skupina „Donne“, u sastavu: Višnja K., Donata V., Karla Š., Ada O. i Anastazia Š. U., koja je izvela skladbu „Svijet iza plave maskare“, inače autorsko djelo učenice Višnje K.

Katarina Štambuk, odgojiteljica

Fotografije učenice Višnje K.

Skulptura učenice Katarine J. K.

Fotografija učenice Klare P.

Rukotvorine učenice Katarine Š.

Slika učenice Veronike M.

Prijateljski šahovski susret

U srijedu 27. travnja u goste, na prijateljsku partiju šaha, došli su nam učenici i odgojitelji Doma učenika Sušak. Ravnateljica s. Anita Anđa Crnković pozdravila je učenike i odgojitelje te im pokazala prostorije Doma.

Potom su se učenici šahovski ogledali i družili u ugodnom ozračju na našem „3. katu“, to jest u prostoriji za druženje i sastanke te se dogovarali za sljedeći susret.

odgojiteljica Dolores C.

Projekcija filma „Val“

U srijedu 4. svibnja naše učenice u pratnji odgojiteljice sudjelovale su na projekciji njemačkoga igranog filma „Val“ u Art-kinu Croatia. Film je prikazan u sklopu projekta „Škola u kinu“ te je ulaz bio besplatan. Sadržaj filma inspiriran je događajem u srednjoj školi u Kaliforniji kada je profesor povijesti proveo petodnevni eksperiment kojim je htio svojim učenicima objasniti osnove totalitarnog mišljenja i ponašanja.

Programu je prisustvovao i gradonačelnik Rijeke Vojko Obersnel i viši asistent na Odsjeku za filozofiju riječkog Filozofskog fakulteta Nebojša Zelić koji je i razgovarao s učenicima nakon pogledanog filma.

odgojiteljica Dolores C.

2. mjesto u šahu na 41. državnoj domijadi

Naša uigrana šahovska ekipa Antonela B. i Mikela O. osvojile su 2. mjesto na 41. državnoj domijadi u Rovinju koja je održana od 6. do 8. svibnja. Učenica Antonela B. proglašena je igračicom turnira. Putovanje autobusom do Rovinja i natrag bilo je u zajedništvu s Učeničkim domom „Kvarner“.

Uz druženja, upoznavanja te dobre partije šaha učenicama će ostati u sjećanju i prekrasna priroda hrvatskoga gradića, kao i mnoge dogodovštine koje su obilježile boravak na Domijadi.

odgojiteljica Dolores C.

Proslava mature u Domu

„Tebi sam predan iz materine utrobe, od krila majčina Ti si Bog moj.“ Ps 22, 11

Matura neminovno simbolizira ulazak mlade osobe u svijet zrelosti, u kojem joj je više nego ikada do tada potrebno pravo svjetlo koje će obilježiti njezin životni put, a koje je u današnje vrijeme teško vidjeti pod lažnim svjetlima svjetskih „reflektora“. Samo je jedno pravo svjetlo, a to je, naravno ono Duha Svetoga. S ovim mislima i vedrog raspoloženja u utorak 10. svibnja oprostili smo se od naših ovogodišnjih maturantica: Katarine Bulić, Katarine Puljić, Katarine J. Kuljanski, Katarine Šestan, Kristine Županec, Danijele Zgrablić, Karle Šain, Josipe Lopac, Emine Kruškić i Ivane Juričić.

Naravno, u skladu s tradicijom, svečanost je započela u 18 sati u domskoj kapeli Pre-svetog Srca Isusova sv. misom zahvalnicom za učenice, njihove obitelji te primljene milosti tijekom ove školske 2015./2016. godine. Liturgijsko slavlje, uz aktivno sudjelovanje učenica u misnom čitanju i pjevanju, predvodio je vlč. Siniša Vujčić, a koncelebrirao mons. Nikola Imbrišak. Nakon sv. mise slijedio je prigodni glazbeno-scenski program u domskoj dvorani, koji je bio popraćen velikim pljeskom naših gostiju, a zaslužno je djelo ponajviše naših učenica, članica glazbene skupine: Donate V., Višnje K., Karle Š., Danijele Z., Romine P., Ade O., Sare S., Karle M., Eni S., Nicole D. i Tine G. Voditeljica programa je bila Ines K., učenica 2. r. Medicinske škole u Rijeci. Na kraju, uz prigodnu riječ, ravnateljica Doma s. Anita, pozvala je sve nazočne na domjenak i druženje. Nije naodmet napomenuti da su i ove godine bili pozvani razrednici i ravnatelji škola koje su pohađale naše maturantice, kao i njihovi roditelji, a i jedni i drugi su se odazvali u velikom broju, tako da im i ovim putem zahvaljujemo na iskazanoj ljubaznosti!

Drage maturantice, želimo vam mnogo uspjeha na nekim novim životnim putovima! „A Bog, izvor nade, neka vam dadne potpunu radost i mir u vjeri da napredujete u nadi snagom Duha Svetoga“ (Rim 15, 13).

Katarina Štambuk, odgojiteljica

Bilo je ovo prekrasno i vrlo emotivno iskustvo, pohvaljujem i organizaciju slavlja. Osjećala sam se veoma sretnom! Taj ću događaj zauvijek pamtit!

Katarina Š., maturantica Graditeljske škole za industriju i obrt

Ovogodišnja proslava mature u Domu bila je nabijena osjećajima veselja i ljubavi. Drago nam je što smo imale priliku upoznati naše maturantice i podijeliti s njima sve trenutke proživljene u našem Domu. Želimo im puno sreće i uspjeha u daljnjem školovanju, kao i u životu!

Ana B. i Ines K., 2. r. Medicinske škole u Rijeci

Ovogodišnja svečanost proslave mature bila je, po mom mišljenju, jedna od najljepših do sada. Drago mi je zbog maturantica što su postigle željene uspjehe barem na području srednjoškolskog obrazovanja, ali istodobno, jako mi je žao što ih više neću viđati u prostorima Doma. Želim im svu sreću u daljnjem školovanju te ostvarenje cilja koji su si zacrtale!

Tamara M., 2. r. Medicinske škole u Rijeci

Sve je bilo jako lijepo i svečano: sv. misa i bogati program nakon toga, a brojni gosti koji su se odazvali pozivu pridonijeli su svečanom ozračju koje, vjerujem, nitko od nas maturantica neće tako lako zaboraviti.

Ivana J., maturantica Medicinske škole u Rijeci

Ovogodišnja proslava bila je jako dojmljiva u svakom pogledu, od sv. mise pa do priredbe, nadamo se da im je ovo bio najljepši poklon do sada! Drago nam je što smo sudjelovale u ovoj svečanosti, dobivši time priliku dostojnog oproštaja od naših maturantica.

Antonela B. i Mikela O., 3. r. Gimnazije A. Mohorovičića i Medicinske škole u Rijeci

Kao i svake godine do sada, tako smo i ove godine uživale u prekrasnoj svečanosti proslave mature u Domu. Mišljenja smo da je naš Dom odigrao vrlo važnu ulogu u životu maturantica. Sve je bilo odlično i inspirativno: od sv. mise pa do gurmanskog domjenka! Glazbenice su naročito uljepšale proslavu svojim vokalnim interpretacijama, vidio se i osjećao trud svih angažiranih... Zbog svega navedenog, veselimo se idućoj školskoj godini i proslavi naše mature!

Petra P. i Blanka P., 3. r. Medicinske škole u Rijeci

Ozračje je bilo vrlo emotivno, i za učenice i za djelatnike Doma te sve prisutne goste. Svaka učenica, a naročito maturantice, utkale su djelić sebe u ovaj Dom, ostavljajući pritom neizbrisiv trag... Drage maturantice, nećemo vas nikada zaboraviti!

Roberta K., 2. r. Medicinske škole u Rijeci

Proslavljen Duhovski utorek

Duhovski utorek, zavjetni blagdan omišaljske župe Uznesenja Marijina, počeo je onako kako su ga Omišljani stoljećima započinjali - u ranim jutarnjim satima, još za mraka u 4,30 sati, zavjetnom procesijom i pjevanjem na stari način Litanija svih svetih do grobljanske kapele sv. Duha, gdje je služena jutarnja misa i održana molitva za mrtve te blagoslov omišaljskih polja.

Iako se ne zna kakva je to pošast harala ovim krajevima zbog koje su Omišljani bili u opasnosti, sjećanje na uslišani zagovor čuvaju do današnjega dana. Taj ih je zavjet povezo i zbližio, a Duhovski utorek postao je zavjetni dan župe, zahvala i spomen na poštedu od nevolje, u kojem su prepoznali snagu Duha Svetoga. Zašto su naši preci izabrali baš utorak nakon velikoga blagdana Duhova za svoj zavjetni dan, nije nam poznato. Svi se veći crkveni blagdani slave tri dana, a i Isus je treći dan ustao od mrtvih. Možda su Omišljani upravo zato odlučili produžiti slavlje na tri dana, izabравši za svoj blagdan treći dan od rođendana Crkve, čineći tako svoj zavjet jačim i vjerodostojnijim.

Svečana Vela maša, na kojoj se okupilo dvadesetak svećenika Krčke biskupije te brojni župljani i hodočasnici, pjevana je na staroslavenskom jeziku, napjevima koji su se u ovoj drevnoj župi vjerno prenosili s naraštaja na naraštaj, a koji se i danas prenose zauzimanjem s. Valentine Marinović. Sve je počelo pjevanjem Srednjega časa i himnom Duhu Svetomu: Pridi Duše Stvoritelju/ Misli tvojih slug poseti/ Naplni višnje milosti/ Prsi, ježe ti satvori... Običaj je da svake godine sv. misu predvodi drugi svećenik. Prošle je godine to bio novoimenovani krčki biskup mons. Ivica Petanjak, a ove je godine čast pripala bivšem župniku, sada generalnom vikaru, vlč. Slavku Zecu. U svojoj je propovijedi naglasio kako nitko od nas nije isti, pa ni ljudi nisu isti kao što su bili prije sto-dvjesto godina, ali je isti Duh koji pokreće naša srca, kao što je pokretao i srca naših predaka. Obilježavanje zavjetnoga dana mijenja se prema kulturološkim okolnostima, ali ostaje duhovski. Duh Sveti je taj koji nosi naš zavjet i sve nas, zaključio je vlč. Zec.

EMA JEDRLINIĆ

Sestre Presvetog srca Isusova u Slatini

Časne sestre Presvetog srca Isusova su od svoga dolaska 1937. godine do danas bile velike suradnice u župi sv. Josipa. Pomagale su župi na sve načine i u svim prigodama: molitvom, katehizacijom u školama, radom na župnom dvoru, u vinogradu, uređivanju crkve, vodile crkveno pjevanje. Sa slatinskim su narodom proživljavale sve njegove teškoće i radosti. Jedno su vrijeme ručno izrađivale prekrivače za krevete – jorgane. Skrbile su ne samo za crkvu već i za mnogobrojne siromašne sugrađane kojima su nosile robu, hranu,

razne namirnice. U vrijeme Domovinskog rata svjedočile su stradanjima hrvatskog naroda slatinskog kraja i sudjelovale su u zbrinjavanju prognanih Hrvata. Od školske godine 1992./1993. s. Nives Stubičar pružala je katehizaciju djece u školi. Godine 1994. uredile su sestre samostansku kapelicu Majke Božje Lurdske koju je župnik blagoslovio 30. svibnja te godine. Godine 1997. obilježena je 60. obljetnica dolaska sestara u Slatinu. Tom prigodom proslavu predvodi banjalučki biskup mons. Franjo Komarica 6.7.1997. O njihovom je djelovanju u Slatini župnik Franjo Udovičić napisao te godine: „Danas je nemoguće zamisliti ulice Slatine bez njegovih sestara koje rade baš sve. One su katehisticke, orguljašice, domačice, sakristanke, savjetnice i suradnice, Snagu im daje Presveto Srce Isusovo koje kuca i u njihovoj kapelici i u njihovim srcima. Nama ništa drugo ne preostaje nego im i dalje zaželjati milost Božju za nove godine i jubileje. Našu zahvalnost neka prati Božja dobrotu. Čestitamo na ustrajnom služenju Bogu i narodu.“ Uz s. Nives Stubičar, koja je bila vjeroučiteljica u župi, godine 2005. bile su u samostanu s. Kristina Popić, zatim s. Prezantata Jagodić, s. Konzulata Kovačević i s. Anastazija Vukić. S. Nives Stubičar pomagala je svećenicima u katehezi, koordinirala i okupljala mlade. Bila je u Slatini 14 godina i ostala u srcima mnogobrojnih učenika i ostalih Slatinčana. Sada je časna majka u Rijeci.

Godine 2007. svečano je obilježena 70. obljetnica dolaska redovnica Presvetog Srca Isusova u Slatinu. Sve njihove sestre iz matične kuće u Rijeci na čelu sa časnom majkom i zamjenicom došle su slaviti zajedno sa slatinskim sestrama. Svečanu je misu u prisustvu mnogobrojnih zahvalnih Slatinčana predvodio požeški biskup dr. Antun Škvorčević u koncelebraciji sa slatinskim župnicima monsinjorom Vladimirom Škrinjarićem i Ivicom Razumovićem.

Samostan časnih sestara Presvetog Srca Isusova nalazi se u Ulici Braće Radić broj 21, gdje redovito borave tri do četiri sestre, od kojih dvije umirovljene. Časne sestre redovito uređuju župnu crkvu, a posebno su zauzete i aktivne u vrijeme velikih blagdana – održavanja velike ispovijedi u župi, u Velikom tjednu kad pripremaju crkvu za obrede, uređuju Božji grob, na Tijelovo kad uređuju sa vjernicama postaje tijelovske procesije u parku ispred crkve, u Adventu kad pripremaju crkvu i uređuju jaslance. Osim toga pripremaju djecu za primanje sakramenata, drže vjeronauk na školama, vode pjevanje i sl. Danas su u Slatini s. Anastazija Vukić (kuharica), s. Dionizija Petric (sakristanka), s. Krešimira Vuleta (vjeroučiteljica). Njihov je rad u župi, na školama, u dekoraciji crkve, u sudjelovanju pjevanjem u euharistiji stalno vidljiv. Osim toga njihova prisutnost na slatinskim ulicama duhovno je bogatstvo grada, a k tome i darovani osmijeh prolaznicima prenosi na sve osjećaj skromnosti, smirenosti i otkriva postojanje jednog drugog svijeta punog ljubavi i nade za sve ljude. Slatinčani su im iskreno zahvalni na tome. Godine 2004. dodijelilo im je Gradsko poglavarstvo Grada Slatine srebrnu plaketu za dugogodišnji humanitarni rad te posebnu brigu o djeci i mladima. (svetijosip.eu)

Živjeti u „pokretu milosrđa“

U Kući matici, 4. siječnja u poslijepodnevним satima, održana je prva ovogodišnja duhovna obnova za sestre s riječkoga područja. Četrdesetak sestara, koje su se okupile o toj prigodi, na početku je pozdravila vrhovna glavarica s. Nives Stubičar. Uslijedilo je izlaganje vlč. Marija Gerića o milosrđu koje smo pozvani živjeti u redovničkim zajednicama kako bismo ga mogli naviještati djelima ljubavi prema karizmi Družbe i izvan njezinih okvira.

O ovoj temi razmatrali smo u kontekstu liturgijskoga vremena u kojemu na poseban način slavimo otajstvo Isusova utjelovljenja. Ono je izraz beskrajne Božje ljubavi koja svoj izvor i pokret nalazi upravo u milosrđu. Isus sam je to milosrđe Očevo i kao takav on je u svojem vremenu zgražavao neke od svojih suvremenika, napose u postupcima s grešnicima ili prisposodobama na tu temu. Ništa manje Isus nije u tom smislu skandalozan i danas za one koji se smatraju *a priori* pravednima, istaknuo je vlč. Gerić. Tko to zapravo može postaviti ispravnu granicu između onoga/one tko treba davati i onoga/one tko treba primati milosrđe? Isus je došao za one koji se prepoznaju grešnicima (usp. Mk 2, 17). Za takve je stvarnost utjelovljenja spasonosno otajstvo ljubavi. Kako bi ispravno razlučivali o odgovorima na navedeno pitanje pred nama su tri izazova, istaknuo je vlč. Gerić: 1. Pozvani smo prepoznati se potrebnima Božjega milosrđa i dopustiti Bogu da nam ga iskaže; 2. Pozvani smo shvaćati zajednicu kao stvarnost satkanu od božanskoga milosrđa; 3. Pozvani smo živjeti u dinamici Božjega milosrđa (usp. Lk 15, 1-32). Nakon izlaganja slijedilo je euharistijsko klanjanje, slavljenje sakramenta pomirenja i druženje.

Vjerujemo da će nam svima ovi poticaji duhovne obnove pomoći da se milosrđe očituje još snažnije u svakodnevnom djelovanju. No otajstvo milosrđa potrebno je uvijek iznova razmatrati, kako nas potiče papa Franjo:

„Ono je izvor radosti, vedrine i mira. Ono je uvjet našega spasenja. Milosrđe: to je riječ koja objavljuje otajstvo Presvetoga Trojstva. Milosrđe: ono je posljednji i najviši čin kojim nam Bog dolazi ususret. Milosrđe: ono je temeljni zakon koji prebiva u srcu svake osobe, kada gleda iskrenim očima brata kojeg susreće na životnom putu. Milosrđe: ono je put koji sjedinjuje Boga i čovjeka, jer otvara srce nadi da smo ljubljeni zauvijek usprkos ograničenju zbog svoga grijeha.“ (*Lice milosrđa*, 2).

s. Marijana Mohorić

Ovogodišnji seminari za sestre

Vrhovna uprava Družbe svake godine organizira seminare trajne formacije za sve sestre s ciljem produbljivanja duhovnoga života, kako to predviđaju Konstitucije. Budući da se nalazimo u ovoj svetoj godini - Jubileju milosrđa, koji je papa Franjo otvorio na svetkovinu Bezgrješnog začeća, 8. prosinca 2015., tema svih seminara bila je u duhu Jubileja, a vodio ih je fra Diego Deklič, franjevac Hrvatske provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri.

Prvi seminar

Na prvom seminaru „Milosrđe među sestrama“ 16. siječnja u samostanu Presvetog Srca Isusova na Pomeriju u Rijeci sudjelovalo je 28 sestara. Pozdravljajući okupljene sestre s. Dobroslava Mlakić, predstojnica samostanske zajednice, istaknula je da je Družba sestara Presvetog Srca Isusova rođena iz milosrdne ljubavi koju je živjela utemeljiteljica, službenica Božja Majka Marija Krucifiksa Kozulić. Poželjela je svima da u ovom Jubileju milosrđa dublje urone u poniznost i više obiluju milosrdnom ljubavi, poput Majke Utemeljiteljice koja je molila Gospodina: „Udijeli mi, Gospodine, duboku poniznost i milosrdnu ljubav.“

Fra Diego je veoma zdušno govorio istaknuvši da je milosrđe uvjet našega spasenja, jer se bez Božjega milosrđa ne možemo spasiti: „Živimo od milosrdne Božje ljubavi i milosrđe je riječ koja nam govori o Božjem djelovanju prema nama. U psalmu (103, 8-10) čitamo: 'Milosrdan je i milostiv Gospodin, spor na srdžbu i vrlo dobronam. Ne postupa s nama po grijesima našim niti nam plaća po našim krivnjama'. Jer kad bi Bog uzeo samo pravедnost, ne bi se nitko spasio. Isus nas poziva: 'Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan' (Lk 6, 36). I 'Budite dakle savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski!' (Mt 5, 43-48). Ove dvije Isusove poruke usko možemo povezati i najbolje primijeniti na naš život posvećenih osoba. I Crkva gleda na posvećeni život kao na osobe milosrdne ljubavi.

Dakle, mi smo pozvani na život savršene ili milosrdne ljubavi po evanđeoskim savjetima, kako to kaže i Drugi vatikanski koncil (usp. *PC*, 1)“, istaknuo je fra Diego.

Nadalje, fra Diego je naglasio, prema riječima pape Franje u buli „Lice milosrđa“, da „Božje milosrđe ima lice, a to je osoba, ne pojam.“ Istaknuo je: „To je sam Isus Krist u čije se milosrdno lice možemo zagledati. I ova Godina milosrđa ima za cilj probuditi tu svijest, da budemo znak i oruđe Božjega milosrđa.“ Spomenuo je i da je naša zajednica nastala zato da objavljujemo lice milosrđa ovome svijetu, jer „milosrdna ljubav je u središtu naše karizme“ i dodao: „Mi nismo samo zato da nešto radimo, nego da budemo milosrdni i važno je da tu milosrdnu ljubav najprije živimo u svojim zajednicama. U biblijskom smislu milosrđe znači ono što ukazuje odnos majke i djeteta jer majčina ljubav je sinonim za ljubav kojoj nema ravne. No i majčinu ljubav nadilazi Božja ljubav, kako to kaže prorok Izaija: 'Može li žena zaboraviti svoje dojenče, ne imati sućuti za čedo utrobe svoje? Pa kad bi koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću (Iz 49, 15). Prava majka nikada ne računa na mjeru ljubavi i na uvjet oprosta. U ljubav je uključen čin volje, vjernosti, žrtve, praštanja i poniznosti. U redovničkom životu ako nema vjernosti, sigurno nema ni ljubavi. Milosrđe je izvor radosti i mira“, rekao je fra Diego.

U drugom dijelu seminara bilo je riječi o tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa također u našim redovničkim zajednicama, o kojima je fra Diego govorio vrlo korjenito, rekavši kako ćemo na kraju života biti suđeni po ljubavi. Zapravo, Isus kaže da ćemo na temelju djela milosrđa biti suđeni prema njegovim riječima: „Što god ste učinili jednom od moje najmanje braće, meni ste učinili“ (Mt 25, 40). Življenje unutar naših zajednica trebalo bi ponajprije biti prvo mjesto djela milosrđa, a potom vidljivo u našem poslanju. Za vrijeme seminara bilo je predviđeno vrijeme za sakrament sv. ispovijedi i euharistijsko

klanjanje, a završili smo euharistijskim slavljenjem u kapelici samostana.

s. Dobroslava Mlakić

Drugi seminar

U subotu 6. veljače u Kući matici na Dre-novi održan je drugi termin godišnjeg seminara u organizaciji Vrhovne uprave Družbe na kojem je sudjelovalo tridesetak sestara. Nakon molitve i pozdravnih riječi vrhovne glavarice s. Nives Stubičar, fra Diego nam je održao prvo predavanje na kojem smo razmišljale o Božjem milosrđu prema nama. Bog je kroz čitavu povijest spasenja hodao s čovjekom iskazujući svoje milosrđe i ljubav prema svima, a napose prema odbačenima, malenima i siromašnima. Nakon predavanja dobile smo upute i pitanja za rad u manjim skupinama gdje smo imale priliku i međusobno razgovarati o zadanoj temi. Potom je slijedilo izvješće rada u skupinama i drugo predavanje fra Diega koje je bilo usmjereno na konkretnije življenje milosrđa u redovničkom pozivu kroz tjelesna i duhovna djela milosrđa. U poslijepodnevnom satima smo imale priliku za osobni susret s Božjim milosrđem u sakramentu ispovijedi, a naše smo promišljanje i rad zaključili euharistijskim slavljenjem. Pred nama je milosno vrijeme korizme u kojoj ćemo, vjerujem, svakodnevno imati priliku iskazivati i primati milosrđe. Tu se očituje ljepota i veličina kršćanskoga i redovničkoga života.

s. Martina Vlahović

Treći seminar

„Življenje milosrđa unutar redovničke zajednice“ tema je jednodnevnog seminara koji je održan 13. ožujka u Kući novicijata. Nakon zajedničke molitve Srednjeg časa slijedila su predavanja o temi Božjega milosrđa. U prvom dijelu fra Diego nam je govorio o pojmu milosrđa u buli „Lice milosrđa“ pape Franje. Milosrđe je besplatan dar Božje ljubavi iz kojega sve proizlazi pa možemo zaključiti da je sve Božji dar što je uvjet našega spasenja. Kako bismo to postigli cijeli naš život treba biti uronjen u milosrđe, pa zaklju-

čujemo da, ako ne budemo težili za milosrđem i ne budemo milosrdni, ne možemo ni očekivati milosrđe.

Rad u skupinama slijedio je nakon prvoga predavanja gdje su sestre mogle izmijeniti razmišljanja o pitanjima koja su bila ponuđena, a odnosila su se na temu seminara. U drugom dijelu predavanja fra Diego se dotaknuo načina življenja milosrđa po primjeru sedam duhovnih i tjelesnih djela milosrđa. Trebali bismo biti otvorena srca za poučavanje i mijenjanje. Čovjek koji ne dopušta da ga se pouči nije spreman ni druge poučiti, jer pouku nije primio. Ako smo imali nešto neriješeno s osobama, preminulima ili još živućima, kako bismo napredovali u duhovnom životu, trebamo oprostiti, riješiti nesređene odnose. Težak je to zadatak, ali nakon toga truda i napora steći ćemo veliku milost i blagostanje duše. Svaku nepravdu i nama naneseo zlo treba strpljivo podnositi, ne biti žalosni, nego željeti biti ljubljeni i drugoga ljubiti. No kako bismo postigli ono za čime trebamo težiti, ljubav, mir, pravdu, moramo se vratiti u ono vrijeme kada smo osjetili da nam je Bog bio blizu, kada smo osjetili da nam je bio milosrdan. Kada shvatimo koliko nam je Bog tada bio milosrdan, koliko nas sada ljubi kao majka svoje dijete, tek tada možemo i mi tu ljubav darivati drugima, možemo biti navjestitelji Radosne vijesti. Bog nam se obraća kao majka svome djetetu. Kad dijete pogriješi nema te majke koja neće oprostiti svome djetetu i ponovno ga zagrliti, pa kad bi i koja majka to učinila, Bog nas i dalje beskrajno ljubi, on ostaje vjeran dovijeka. Nakon predavanja slijedilo je ručak i druženje te kasnije klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, mogućnost za svetu ispovijed te sveta misa. Nama sestrama, ovo je bilo jako lijepo iskustvo gdje smo naučile nešto novo o Božjem milosrđu, ali i o tome kako možemo sebe mijenjati, sebe „oplijeniti“ te na kraju biti radosne redovnice. Kroz buku ovoga svijeta želimo nastojati tražiti tišinu kako bismo čuli Božji, ali i svoj glas, kako bismo se dale poučili i biti poučene.

s. Mirjam Živković

Prve ovogodišnje duhovne vježbe u Lovranu

Prvi ciklus duhovnih vježbi za sestre Presvetog Srca Isusova održan je u Domu pastoralnih susreta u Lovranu od 3. do 9. travnja. Voditelj duhovnih vježbi fra Đuro Hontić, konventualac, u svojim se izlaganjima veoma sržno dotaknuo tema od neizbježne važnosti za život svake posvećene osobe. Na samome početku voditelj je istaknuo kako smo svi mi Božji „darovi“ toliko različiti i stoga moramo izići iz svojih shema kojima sprečavamo djelovanje Duha Svetoga i dati prostor razvijanju darova i poslanja. Najprije trebamo pobijediti sebi ljublje kako bismo se unatoč vlastitoj grešnosti osjećali kao ljubljena Božja djeca.

Pozvani smo čitati znakove vremena i potrebe ljudi, a ne zadovoljavati se osrednjosti, individualizmom i svjetovnošću koji nam oduzimaju vid vječnosti i sprečavaju vršenje Božje volje. Unatoč našoj grešnosti, naša prisutnost ne bi smjela odražavati našu oholost, nego ljepotu Duha Svetoga koji djeluje u nama i po nama. Stoga trebamo stati u iskrenosti pred Gospodina i tražiti Božje milosrđe, jer On je uvijek spreman dati nam drugu

priliku. Pred Bogom se ne trebamo opravdavati, nego dopustiti da milost, spasenje i opravdanje primimo od njega. Dok je ispovijed ono najdragocjenije što posjedujemo, euharistija je izvor i vrhunac našega života u kojoj se po pričesti susrećemo i sjedinjujemo s Bogom. Tim sakramentima trebamo pristupati svim umom, srcem i dušom. No kako bismo mogli oduševljeno svjedočiti svoju vjeru, moramo biti osobe molitve sposobne slušati Božju Riječ i o njoj razmišljati. Samo tako će Božja milost ulaziti u naše postupke i dati nam snagu da izbacimo farizeizam iz srca. Mi nismo dobili život da njime gospodarimo, nego njime upravljamo. Bog koji je neizmjereno bogat, dobar i milosrdan jedini je gospodar života. On je naš Put, Istina i Život, On koji je ljubav.

Kao posvećene osobe, po zavjetima smo pozvani dati Bogu najveći dokaz ljubavi po slobodi vjernosti radi blaga na nebu i predati Bogu ono naše „ništa“ da po nama izvrši svoj naum te tako uđemo u Božji život. Neka nam Gospodin oprost i sve naše slabosti i dadne srca otvorena djelovanju Duha Svetoga, da sve primljene milosti u ovim duhovnim vježbama umijemo prepoznati, prihvatiti i uložiti u izgradnju Božjega Kraljevstva među nama i onima kojima nas šalje te se tako njegovom milošću trajno suobličujemo Isusu Kristu čistom, siromašnom i poslušnom.

s. Tajana Hrvatin

Proplamsaji novosti, globalna ravnodušnost ili „ulupljena“ osoba

„Ako se naša osoba i ulupila još drži vodu (čitaj nadu)!“ Ova rečenica o. Jakova Mamića, izrečena na seminaru održanom na Krku za sestre iz raznih redova, posebno mi se svidjela. Ne sramim se ovo reći jer, uz nekoliko mlađih sestara, sve smo bile u godinama i zajedničkim življenjem „ulupljene“, no zato je nada koja nam se pruža u Godini milosrđa porasla, pa u svakom čitanju, molitvi, u psalmima uočavamo pojam „milosrđe“. Posebno mi se iznenada ukazala uloga izraza Majke milosrđa u molitvi „Zdravo Kraljice.“ Prvi dan započeli smo molitvom sv. Ambrozija iz IV. stoljeća koja ističe Božju ljubav u Kristu, a ona nikada nije zaslužena, nego je uvijek darovana. Čovjek ne ljubi jer mora, a Isus od svojih traži da žive u logici ljubavi i besplatno. Ovdje je voditelj naglasio da trebamo ljubavlju pobijediti globalnu ravnodušnost koja se, nažalost, pojavljuje i među Bogu posvećenim osobama. Evo molitve sv. Ambrozija: „Ako te rana boli, On je liječnik. Ako te vrućica peče, On je izvor. Ako te bezakonje progoni, On je pravednost. Ako te slabost umara, On je snaga. Ako te smrt plaši, On je Život. Ako te nebo privlači, On je Put. Ako te tama obuzme, On je Svjetlost. Ako te glad iscrpi, On je hrana.“

„Nebo ne očekujem, ja ga imam!“ (sv. Mala Terezija), rečenica je utješna, jer znam da Nebo ovdje imamo ili ga nemamo. Upozoreni smo na varljivost svega, čak i nas samih, a pouzdavali smo se često u oslonce koji to nisu stoga, trebamo pronaći oslonac koji ne vara. Temelj novosti nade je pouzdanje u njega - Isusa! On je tu. Nikad nismo sami. Izlaz iz svake tame je susret. Sve spoznaje, izuzev iskustva, krhke su, pa zato danas nema proplamsaja novosti ako ne evangeliziramo iz iskustva. Očito nismo odgajani za susret, nego: učini ovo, izmoli ono... Nismo otkrili prisutnost - tabernakule (misli se na ljude koje susrećemo). Danas u vremenu globalizacije sav svijet zahvaćen je bolešću ravnodušnosti. Teško je otkriti genezu, ali posljedica je individualizam, sebičnost. Čovjek traži suosjećanje – milosrđe. Ovu bolest treba pobijediti oprostom, suosjećanjem, milosrđem. U „zlim vremenima“ kako ih je voditelj seminara nazvao, ističu se tri nasilja: Nasilje nad čovjekom; Nasilje nad vrijednostima; Nasilje nad poviješću. Svaki autoritet je pao, ostao je javni mentalitet koji nameću mediji, voditelji, predstavnici interesnih grupa. Pravednosti je uvjetovana opredjeljenjem. Svaka stranka ima svoju pravednost. Dozvolite mi moje osobno razmišljanje o pojmu pravednosti: Uzmimo da osoba A treba tri kriške kruha, osoba B dvije, a osoba C samo jedan komadić. Ako se svima jednako podijeli osoba A ostade gladna, osoba B ima dovoljno, a osobi C čak previše. Tu pada ona teorija da je pravednost jednaka podjela dobara. Samo je Bog pravedan jer zna, može i hoće dati svakome, da svakom ima baš onoliko koliko mu treba kako bi bio zadovoljan. Nužno je mijenjati sliku o Bogu. Napustiti istrošene klišeje, a uvesti odgoj za zajedništvo. Ne govoriti o Bogu napamet nego iz iskustva, tada će se svijet početi otkupljivati. Svijet treba milosrđe. Oprost trebaju svi. Dajmo priliku da ljudi vide gdje će tražiti oprost. Živimo autentično!

Bolesnik kod Ovcjih vrata, želio je ozdravljenje, ali nije imao nikoga tko bi ga uronio u kupalište kad se voda uzbiba. Dok on stigne, drugi već prije njega siđe (Usp. Iv 5, 1-3a. 5-16). Isus ga ozdravlja, ali bolesnik nije znao tko je on. Čuvari zakona ne osporavaju ozdravljenje, samo naglašavaju nedopuštenost ozdravljenja u subotu. Boga slavi sloboda, ozdravljenje. Isusov govor je govor o povezanosti grijeha i bolesti. Dirnula me propovijed o viđenju Izaije proroka o vodi koja izvire iz Hrama i ozdravlja sve do kojih dopre ta voda. Visina vode je najprije do gležnja, zatim do koljena, a onda tako duboka da se mora plivati. Pliva se u dubini. Hodanje u plitkoj vodi je kao oslanjanje na nas same, na tlo i naše noge, našu materijalnu sigurnost u koju se uzdamo, na ono što nije Bog. Prvi put sam razumjela što je značilo ono: „Izvezi na pučinu“ koje je ovako objašnjeno. Izvesti na pučinu znači uzdati se u milost, u

Božji dodir, sjetiti se da smo pozvani. Cijena spasenja je Isusova smrt! Svojom redovničkom egzistencijom moramo svjedočiti da Bog želi spasenje svih ljudi. Redovništvo je povijesno ostvarenje Isusova života, preslika Isusove egzistencije u današnjem vremenu. Vi ste „povijesno Lice Isusovo“ (ne daj Bože povijeno). Bog ima drukčije lice od Boga o kojemu se danas govori. Bog ima lice Ljubavi, Majke, Milosrđa. Zato moramo njegovo lice otkrivati u Istini, mogućnosti, novosti evanđelja da ne budemo „zvrk“ koji se vrta samo oko sebe. Budimo kao potok koji teče i svatko tko je žedan pije besplatno! Bog je ponuda – nikad nije kasno! Pročitajte smo i molitvu sv. Tome Akvinskog: „Neka tvoja volja bude moja strast.“ I Sveti Otac spominje ovaj pojam. „Ako ne znaš Božju volju, biraj ono što je teže.“ Trebamo odgoj za stvarnost duhovnoga života. Ne vjerujem u duhovnost mekušaca nego u tvrdoću života, suza, mraka, bezizlaznosti. Tu se kujemo. U Tominoj pedagogiji važan je odgoj volje, a temeljna kategorija za odgoj volje je odnos – lepeza odnosa: prema sebi, molitvi, drugima, Bogu. Svetost nije zakržljalost osobe. Ona je cjelokupna razgranatost odnosa. Tu je uvijek otvoreno polje rada, napose prema sebi. Za sve bezvoljne radnje (čitaj grijeh) pouzdanje je lijek koji najduže traje. Na pitanje jedne sestre kako pomoći osobi koja nema volje ni zašto; o. Jakov je odgovorio: „Ima volje da nema volje!“ na što smo se svi nasmijali.

Pred sam kraj seminara pozvani smo na zaokret prema milosrđu, a zahtjevi i potrebe milosrđa su: prijelaz s razumijevanja na djelovanje na individualnoj i eklezijalnoj razini, na širinu odnosa, svjesnost Božjega dodira, živjeti izvan sebe. Radi se o promjeni središta od usredotočenosti na sebe, na sigurnost izvan sebe, na sigurnost milosrđa. Na izgubljenoj drahmi postoje dvije slike – cara ovozemaljština, trebamo se okrenuti slici Boga. Svijet treba drukčiju Crkvu – drukčije znakovlje. Pretpostavljam da nam je voditelj na kraju seminara htio pomoći u prepoznavanju Božjega dodira u našem životu pa je sintetizirao sva predavanja: 1. Dodir je naše rođenje: Bog nas je htio u ovom vremenu da budemo njegov otisak - izbor; 2. Sakramentalni dodiri: Krštenje, novo stvorenje prožeto Isusom Kristom; 3. Euharistija je sakrament našega bivovanja: pretvorbe, održavanja naše novosti, posvešćivanje ovih dodira. Dodir posvećenja pretvoren je u slavlje. To je potpis – ugovor u ime Crkve da ću Gospodinu trajno pripadati. Pretvorba se događa po polaganju ruku. Svetost je njegovo prelijevanje u mene. Nažalost, ne odgaja se za posvećenje, nego za vrtić, za medicinsku sestru, za... Poslanje je znakovlje djela Božjih; 4. Sveta ispovijed: dodir ozdravljenja; 5. Poziv, posvećenje i poslanje: u Crkvi ima raznih pozvanosti. Mi smo u najdubljoj dubini Crkve pozvani da povijesno uspostavimo Isusovu egzistenciju, Sina Božjega u sadašnjem vremenu. Da ljudi mogu Isusa dodirnuti po meni. To je govor prisutnosti Crkve, eshatološka dimenzija kakva će biti s onu stranu smrti. Kod Isusa subota prestaje biti zapreka dobra. U polemici između Isusa i farizeja, u odnosima Isus - Otac „Otac radi pa i ja radim“ uspostavljaju se odnosi identiteta s Ocem. Po zavjetima smo slobodni pa kažemo da je svima zajamčena sloboda. Bog nas oblikuje i postavlja za znakovlje! Čuvajte se apstraktne duhovnosti. Količina soli čuvar je kvalitete, a čuvar Božje kvalitete je ljubav. Čuvajte se duhovnog uživanja. Sve se mjeri mjerom čovjeka. Kada su mistici u tami oni izlaze i traže skrivenog Gospodina; pitaju prirodu, cvijeće, pastire, traže tragove Božje. Bog Jakovljevi je Bog hoda kroz povijest, prolaz kroz povijest. Psalmi su puni Božjih prolazaka, prolazaka Sina Božjega u povijesti.

Preispitajmo i revidirajmo svoje stavove te prihvatimo potrebne promjene na razini psihe, ponašanja, uobičajenih postupaka, od egocentrizma na oslonac milosrđa. Usvajajmo Božji stav prema svemu! Mi nemamo drugog Učitelja osim Isusa, nemamo drugog identiteta izuzev poziva! Pozvani smo skidati veo s Lica Božjega da se po nama objavi. Premjestimo oslonac na milosrđe kao kuću koja klizi. Za to je potrebno vrijeme. U Godini milosrđa ne smijemo ostati „zavareni“. „Nezavarenost“ u Godini milosrđa želi svim čitateljima

s. Bernardina Maslač

Svibanjske duhovne vježbe

Duhovne vježbe u Domu pastoralnih susreta u Lovranu, od 15. do 21. svibnja, u Godini Božjega milosrđa, održao je fra Ante Bekavac, OFM. Voditelj duhovnih vježbi u predavanjima je najviše pozornosti posvetio pitanjima identiteta posvećenih osoba u svjetlu objave milosrdnoga lica nebeskoga Oca koje nam se objavilo u riječima i djelima Isusa Krista. Posebno smo se u tom smislu pozabavili prisposodobom o milosrdnom Ocu (usp. Lk 15, 11-31).

Razmatranje opisa susreta Oca s mlađim sinom nakon povratka te odnosa starijega sina prema Ocu u tom kontekstu, dovelo nas je pred ogledalo o našem življenju milosrđa, o našim osobnim i zajedničkim stanjima izgubljenosti ili bivanja uz nebeskoga Oca, o našim odlukama o povratku k Ocu nebeskom koji ne likuje nad našom bijedom i tamama, nego nam otvara oči da vidimo njegovu dobrotu, milosrđe, praštanje, ljubav koja ima zadnju riječ nad našim traženjima i lutanjima, nad našim odlukama i povratcima. Naše stanje otkriva nam i reakcija starijega sina na povratak mlađega brata. Taj nas susret poziva na služenje u radosti, na prepoznavanje svega što nam pripada u blizini Očevoj, na blago Očeve milosrdne blizine koja nam se posve daruje. Otac nam je pokazao svoje lice milosrđa u Isusu Kristu – krenimo, sestre, nakon ovih duhovnih vježbi, na Isusov put vjere, jer samo u njemu možemo postići pomirenje s milosrdnim Ocem i biti, u svom redovničkom poslanju, graditeljice evanđeoske ljubavi, mira, i zajedništva te nositeljice dara evanđelja.

s. Stjepanka Hodić

VEZA SAVRŠENSTVA

Veza savršenstva spaja
Riječi tri bez kraja
Od njih djelo sad se rađa
Božanska je to lađa
U njoj život stanuje
Svjetlost lica pokazuje.

Vjeru, nadu, ljubav daje
Sveto Trojstvo drugi svijet
Bog dijete postao je
Nas otkupi razapet
Nazvao ga je Milina
Uskrsloga, svoga Sina.

Za tu milost Bože, hvala,
Hvala Otajstvu Trojednom
Sebe za nas ti si dao
Pridruži nas Kraljevstvu svom
Da pjevamo savršenije
Iznad svega ljubav je.

s. Mirjam Živković

Tri sina

Jedan otac imao tri sina. Kad je došlo vrijeme da svakome podijeli dio imanja koji im pripada, prva dva sina prepirali su se kome će pripasti koji dio. Kad je otac to vidio odredio je svakome po jedan dio. Prvomu sinu dao je najstariji i najbogatiji posjed zemlje te mu reče: „Ti si sin razuman, ali ako će ti trebati savjet, pozovi me.“ Drugome sinu dade voćnjak te reče: „Imaš znanje, ali pozovi me i savjetovat ću te.“ Trećemu sinu, najmlađemu, dade zemlju koju nitko od njih ne htjede jer je po polovici zemlje tekao potok te mu reče: „Ti si mi najmlađi sin, dajem ti zemlju najtežu za obraditi, ali najmiliju. Još si mlad i bojiš se, ali pozovi me i savjetovat ću te.“ Prvi sin sprijatelji se s bogatašem do njegove zemlje te poput bogataša posije žito, misleći da će steći veliko bogatstvo. Drugi sin vidje kako je godinama otac dobro obrezivao voćnjak te odluči da ove godine neće niti jedno stablo obrezati. Neka priroda slobodno diše, a možda će biti i više ploda, pomislio je. Kad je najmlađi sin vidio njivu, uhvati ga strah da neko vrijeme nije mogao obrađivati zemlju niti na njoj saditi. Tada se sjeti da mu je otac ponudio pomoć. Potraži oca i učini kako mu je otac savjetovao. Kad su prva dva sina vidjeli najmlađega kako sadi običan krumpir, podsmjehivali su mu se, ali se on njihovim govorima nije zamarao jer ih je poznavao i volio. Dakako, volio je najviše oca jer bijaše milosrdan. Proljeće i ljeto nisu bili kako su mnogi očekivali; obilna kiša padala je često. Žito je bilo u vodi, a voćnjak je postao bujan krošnjatim granama i lišćem tako da se gdjekoji plod mogao razviti. Najmlađi sin je trudom i naporom kišnicu preusmjeravao u potok te tako pazio na posađeno. Kada je došlo vrijeme sabiranja plodova, svaki sin donio je ono najbolje. Žito koje je posijao prvi sin nije dobilo zlatnu boju nego se od silne kiše razboljelo te postalo smeđe i trulo. Jabuke i drugo voće koje je svake godine bilo slatko i ukusno poput meda, sada bijaše sitno i bez okusa. Došao je red na trećeg sina. Okusi otac krumpir te nakon nekoliko trenutaka reče: „Ljepote i savršenog oblika na ovome plodu nema, ali je plod ukusan.“

Svakome od nas Bog je dao jedinstven dar te nas poslao na svoju njivu. Nije dovoljno posjedovati darove i misliti da nam ne treba više pomoći, trebali bismo uvijek težiti za napretkom i dati se poučiti. S molitvom i osobnim susretom s Bogom možemo prevladati svaki strah, dok bez Gospodina naš rad nema blagoslova i bez njega ne možemo ništa učiniti (Iv 15, 5). U svemu što činimo dodajmo uvijek ljubav, poput najmlađega sina, jer s ljubavi sve postaje lakše i ima smisla.

s. Mirjam Živković

ISUSOV GOVOR U HODU PREMA CVJETNOJ GALILEJI

Moj ti je govor uvijek i ljudski,
K'o misao u tuzi i boli,
U poljupcu kao i pljuski,
Razumije onaj tko voli!

„Tko će nam odvaliti kamen?“
Na putu prema grobu pitaju žene.
Kamena nema, rekoh im. Amen!
Ostaje vam vjera u mene.

Anđeli, ubrus i prazan grob,
Uskrsnuća su moga znamen.
Ne budi više nevjere rob.
Aleluja reci! Vjerujem! Amen!

Idite! Recite mojoj braći,
Posebno recite Petru;
„Da uzme vjere Put, kraći:
A nevjeru prepusti vjetru.“

U Galileju nek' idu smjerno
Opet ćemo se tamo sresti.
Živjeti zajedno, čudesno, vjerno,
I Novi će Sveti Kruh jesti.

U Galileju cvjetnu otkud i dolaze,
S novim srcem, ne s onim od prije,
Idite. Stara srca neka prolaze
U Novim nek' vjera i ljubav vrije!

Po djelima želim govoriti;
Da uskrsnuh i opet sam s njima!
Zajednicu Novu želim stvoriti,
Koja će biti vidljiva svima.

U njoj ostajem do kraja svijeta;
U Duhu, Ljubavi, u Svetom Kruhu.
Neka prividna odsutnost ne smeta,
To moj je govor srcu - svakome uhu.

s. Bernardina Maslač

U nadi Uskrsa

Stope su tvoje svuda
 Jer ti si moj Put,
 Ako ponekad i ne znam kuda
 I izgubim tvoj put.
 Strmine lake bit će meni
 Jer ti si moj cilj,
 Ja vratit ću se opet tebi
 I s tobom kročiti.

Stazama tvojim uskim
 Ja neću klonuti,
 Jer ljubav bit će snaga moja
 Sve patnje ću nadići.
 Ni tmine neće biti tamne
 Jer nada će vodit' me,
 Vjera će meni tada sjati
 Kad strah prolomi se.

Tajna je vječne sreće
 U nadi Uskrsa,
 Živjeti u svijetu
 al' ne biti od svijeta.
 Pronosit svijetom Božju ljubav
 Što se dariva,
 Kristonosci biti svima
 To je cijena spasenja.

I radost bit ćeš moja
 Što vječno trajat će,
 Jer je radost ljubav tvoja
 Kojom ljubiš me.
 Nigdje na ovom svijetu
 Nema mira, sreće te,
 Osim u srcu koje ljubi
 Kojem otkrio si se.

Ti si moje sunce
 Što tjera oblake,
 I plavom bojom vedriš nebo
 Što k tebi zove me.

I slavim tebe u tom raj
 Jer raj i zemlja je,

Kad u srcu mome dišeš
 I živim za tebe.

Tajna je vječne sreće
 U nadi Uskrsa,
 Živjeti u svijetu
 al' ne biti od svijeta.
 Pronosit svijetom Božju ljubav
 Što se dariva,
 Kristonosci biti svima
 To je cijena spasenja.

Preda mnom ti ideš
 Gdje i ja ću jednom doć',
 I uživat' nježnost tvoga Srca
 Ovozemnog puta plod.
 Sve će tuge strane biti
 Sumnje nestat će,
 Kada usnem u tvom miru
 I tebe susretnem.

I nema veće sreće
 Nigdje na zemlji toj,
 Kada duša k tebi dođe
 Vрати se u vječni dom.
 Licem u lice gledat će se
 Čovjek i njegov Bog,
 I u punini spoznat će
 Ljubav Stvoritelja svog.

Tajna je vječne sreće
 U nadi Uskrsa,
 Živjeti u svijetu
 al' ne biti od svijeta.
 Pronosit svijetom Božju ljubav
 Što se dariva,
 Kristonosci biti svima
 To je cijena spasenja.

Da Ljubav bude ljubljena...
 U svim srcima.

s. Tajana Hrvatinić

U skrovištu Srca

Sakrij me, Bože, u svoje Srce –
u skrovište svoje ljubavi.
Obasjaj sve moje tmine
I mome progovori srcu.
Pročisti i sačuvaj sve čežnje srca moga
Za novo proljeće Tvoje ljubavi.

s. Tajana Hrvatin

Zagledani u Nebo

Kada se osjećamo bespomoćno začahureni
u tami vlastite slabosti,
jedino što trebamo jest
prepustiti se Onome koji nas je prvi uzljubio;
jer On vidi svu našu patnju.
On će učiniti preobrazbu
naših misli, osjećaja i srca
jer zna da ga ljubimo.

Neka nas vjera u snagu Kristove ljubavi
s nadom vodi kroz život
da uvijek iznova imamo pouzdanja
otvoriti svoja slabašna srca
neizmjernom Božjem milosrđu i
prepustiti se djelovanju njegove spasenjske logike.

Neka nam Gospodin otvori oči
Za ljepotu njegove stvarne prisutnosti i
Učvrsti klecave korake
Dok koracamo perivojem ovozemaljskog života
Srcem zagledani u Nebo.

Danas je trenutak vječnosti;
prilika koju nam Bog daje,
korak po korak,
da vjerno slijedeći put njegova Sina,
na zemlji uprisutnimo raj.

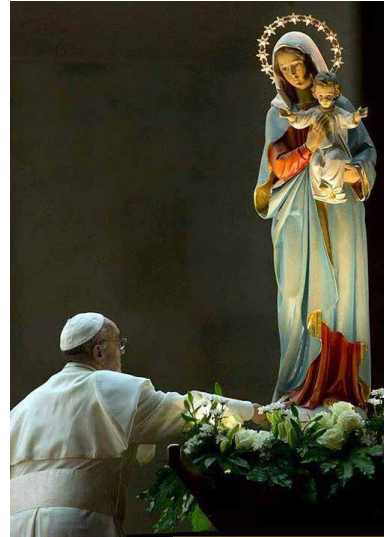
s. Tajana Hrvatin

Molitva za nova duhovna zvanja

Svakog **19. u mjesecu** naša Družba se pridružuje molitvi za nova duhovna zvanja prema dogovoru s Povjerenstvom za promicanje redovničkih zvanja pri HKVRPP. Toga dana neka se u našim zajednicama organiziraju molitveni susreti.

Molimo i dalje Gospodina kako nas potiče i papa Franjo: „Milosrdni Oče, koji si dao svoga Sina za naše spasenje i trajno nas podupireš darovima svoga Duha, daj nam žive, gorljive i radosne kršćanske zajednice, koje su izvori bratskoga života i koje kod mladih bude želju da se posvete Tebi i djelu evangelizacije. Podupri te zajednice u njihovu nastojanju da ponude odgovarajuću katehezu zvanja i putove posebnog posvećenja. Udijeli mudrost potrebnu za razlučivanje zvanja, tako da u svemu sja veličina tvoje milosrdne ljubavi. Neka Marija, Isusova Majka i odgojiteljica, zagovara za svaku kršćansku zajednicu, da, postavši plodnom po Duhu Svetom, bude izvor pravih zvanja u službi svetoga Božjeg naroda.“ (Iz Poruke za 53. svjetski dan molitve za duhovna zvanja)

Pastoral mladih i animacija zvanja

Preporučujemo
časopis za promicanje redovničkog života „Susret“,
koji možete naručiti na kontakt adresi:
urednistvo@susret.net

Za sve informacije i dogovore
o susretima i duhovnim obnovama za mlade
možete se javiti na adresu:
Povjerenstvo za pastoral mladih i animaciju zvanja
Cvetkov trg 5, 51 000 Rijeka - Tel. 051 254 266
e-mail: zov.srca@gmail.com

Jubilarna slavlja naših sestara

U subotu **13. kolovoza 2016.** zahvalit ćemo Gospodinu za naše sestre koje ove godine slave svoje redovničke jubileje.

Dijamantni redovnički jubilej slave:

s. Benigna Prelec
s. Cecilija Sabljak
s. Tarzicija Žižić

Zlatni redovnički jubilej slave:

s. Anđelina Tirić
s. Ciprijana Koščak
s. Genoveva Ercegovac
s. Magdalena Šmuc
s. Nikolina Ištuk
s. Patricija Stubičar
s. Salezija Slatina
s. Velimira Marinović

Slavlju prethodne duhovne vježbe za sestre koje će se održati u Kući matici na Drenovi od 5. do 11. kolovoza 2016. navečer, a predvodit će ih o. Nikola Stanković, SJ.

Redovnički dani u 2016.

U organizaciji Povjerenstva za trajnu formaciju redovnika i redovnica Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica redovnički dani u 2016. godini održat će se u sljedećim terminima:

- ↪ 3. rujna – Dubrovnik
- ↪ 10. rujna – Rijeka
- ↪ 23. i 24. rujna – Split
- ↪ 30. rujna - 1. listopada – Zagreb
- ↪ 8. listopada - Đakovo

Neki ljudi dolaze
u tvoj život kao
blagoslov,
a neki kao lekcija.

Bl. Majka Terezija

Obavijesti možete pratiti i na mrežnim stranicama Družbe:

www.sestre-scj.hr

s. Eugenija Marija Vračić

*Pa da mi je i dolinom
smrti proći,
zla se ne bojim, jer si ti sa
mnom.*

*Tvoj štap i palica tvoja
utjeha su meni.*

Ps 23, 4

U Bibliji nalazimo redak „Bog ljubi vesela darivatelja“ (2 Kor 9, 7). Ovaj redak se s pravom može primijeniti na s. Eugeniju. Rado i s ljubavlju obavljala je svoje dužnosti i često se šalila, pa i na svoj račun, prepričavajući svoje doživljaje s brojnih župa na kojima je djelovala.

Sestra Eugenija, krsnim imenom Marija, rođena je 28. siječnja 1929. godine u Bučju kod Pleternice od oca Andrije i majke Kate r. Andrašić. U Družbu sestara Presvetog Srca Isusova stupila je 6. studenoga 1957. u Crikvenici, a 3. listopada 1959. položila je prve zavjete. Djelovala je na mnogim župama: Kosinju, Klancu, Ogulinu, Saborskom, Ravnoj Gori, a najviše će biti zapamćena po svom djelovanju u župi Oštarije. Ondje je usko surađivala s biskupom Josipom Pavlišićem koji je boravio u Ogulinu. U Saborskom su je ljudi nazivali „svojim cvijećem“. U svom životu nije se štedjela ni sustezala od teških poslova. Nije joj bilo teško ni orati, žeti, zidati... Kada su joj poglavari povjerali službu sviranja i pjevanja, rado je to prihvatila i svim srcem predvodila je pjevanje na mnogim župama. U knjizi o povijesti naše Družbe zapisano je kako je s. Eugenija vodila i sprovod u Saborskom, a u Oštarijama za Uskrs blagoslivljala i jelo. Uvijek je bila spremna za Boga i ljude učiniti sve. Duže vrijeme bila je u Crikvenici i unatoč visokoj dobi obavljala

kućanske poslove. Kada joj se stanje pogoršalo, jedno vrijeme bila je u Hospiciju na oporavku. Od 19. svibnja 2015. boravila je u Dobrinju u našem samostanu „Moj mir“. Sestre su joj bile na usluzi u svim njezinim potrebama. Strpljiva u patnjama, bila je zahvalna za sve što je primala. Radovala se svakom posjetu, rado molila krunicu i pjevala čistim i jasnim glasom. Iako u zadnje vrijeme nije vidjela, po glasu je prepoznavala sestre. Kako je bolest napredovala i ona se pomalo gasila, ali je do konca molila, i svoje patnje koje nisu bile male i lake, prikazivala je za Družbu, sestre, nova duhovna zvanja i svećenike. Na poseban način sjećala se onih svećenika s kojima je bila na župi ili koje je pratila na putu do svećeništva. Kada sam je jednom prilikom posjetila i pitala je koju molitvu bi željela da zajedno izmolimo, bez mnogo razmišljanja rekla je: „Gospodine Isuse Kriste, ti si rekao: Žetva je velika, a radnika malo...“ i jasnim glasom do kraja izmolila molitvu za duhovna zvanja. Osnažena svetim sakramentima i okružena sestrama koje su molile uz nju i za nju, s. Eugenija preselila se Gospodinu u srijedu 3. veljače 2016. u 87. godini života i 57. godini redovništva.

Sprovodne obrede 5. veljače predvodio je vlč. Nikica Jurić, župnik BDM Karmelske, a misu zadušnicu vlč. Mile Šajfar, župnik iz Drežnika s kojim je bila na župi u Oštarijama. U koncelecijaciji je bilo još šest svećenika s kojima s. Eugenijom bila povezana. Zahvalni smo Bogu za dar života i svjedočanstvo s. Eugenije. Za sve lijepo neka je Gospodin nagradi, a ono što je po ljudskoj slabosti učinila loše, neka joj milosrdni Otac oprost i uvede je u zajedništvo svojih svetih.

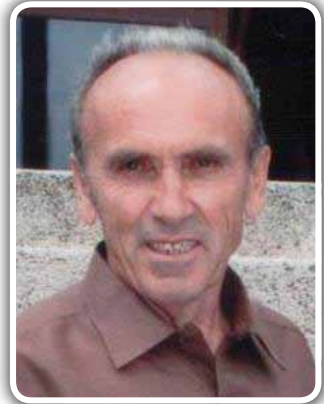
Pokoj vječni daruj joj, Gospodine! I svjetlost vječna svjetlila joj! Počivala u miru Božjem! Amen!

s. Nives Stubičar

Tihi primjer

Na blagdan Nevine dječice, 28. prosinca 2015., u Uroševcu u 15,40 sati milosrdni Otac pozvao je k sebi Djona Tunića. Rođen je 18. lipnja 1939. u blizini Marijanskog svetišta Letnica. Ubrzo nakon rođenja umrla mu je majka tako da je od najranije dobi ostao bez njezine nježne ljubavi. Prošavši vrlo teško djetinjstvo oženio se 1970. s Anđelinom Mark i u braku s njom imao četiri kćeri. Bio je vrlo nježan otac, pun ljubavi, tih i samozatajan. Metoda njegova odgoja bila je, gotovo u potpunosti, metoda primjera, uz vrlo malo riječi. Kad sam izrazila želju i odluku da svoj život posvetim Gospodinu u redovništvu, očinski me podržao i kao iskreni vjernik blagoslovio. Svi koji su ga poznavali, znali su ga kao tihog i poštenog radnika koji redovito ide u crkvu. Zaista je takav i bio, cijeli svoj radni vijek proživio je između obitelji, crkve i posla. Uvijek je bio spreman pomoći bilo kome koga je vidio u potrebi. Kada je prestao raditi, još se više posvetio obitelji, molitvi i crkvi. Posebnu pobožnost njegovao je prema nebeskoj Majci. Za njega je sv. misa imala neizmjernu vrijednost i značenje kao središte kršćanskog života; u njoj je dobivao snagu i milosti, stoga joj je gotovo svakodnevno prisustvovao i pristupao sv. pričesti. Dan nakon proslave Božića, vidjevši da mu nije dobro, supruga i kći su mu predložile da ostane kod kuće i da taj dan ne ide na sv. misu. Usprotivio se riječima: „Znate li vi kolika je vrijednost jedne mise“, i otišao je na sv. misu. Toga istoga dana doživio je moždani udar nakon kojega se nije uspio oporaviti i dva dana kasnije preminuo je blago u Gospodinu okrijepljen svetim sakramentima.

U propovijedi na sprovodnoj misi svećenik je njegovoj obitelji rekao: „Mislim da na vašim licima ne bi trebalo biti suza, no ako ih i ima, neka to budu suze radosnice i suze ponosa jer je vaš suprug i otac, kako kaže sv. Pavao: ‘dobar boj bio, trku završio i vjeru sačuvao’“, te je nastavio: „Džon, ovaj naš brat, bio je dobar primjer ne samo svojoj djeci i obitelji, nego i svim župljanima, čak i svećenicima koji su u ovoj župi djelovali. Pristupao je sakramentu svete pričesti s takvom vjerom kakva se rijetko viđa.“ Zadnja izgovorena riječ moga tate bila je „Hvala“.

Ovom prilikom i ja izričem zahvalu, vama sestrama, koje ste u vrijeme bolesti moga tate za njega molile, a nakon smrti bile sa mnom toplim riječima sućuti. Zahvaljujem i sestrama Kćeri Božje ljubavi koje su u velikom broju došle na zadnji ispraćaj. Zahvaljujem od srca župniku vlč. Viktoru Sopi koji je vodio sprovod, a također i župnikovu bratu vlč. Mikelju za divne riječi u propovijedi na misi zadušnici. Hvala i vlč. Lorencu Sopi koji je također bio na sprovodu. Iskrenu zahvalu upućujem i svojoj rodbini te svim župljanima i prijateljima koji su bili na zadnjem ispraćaju i pružili veliku potporu našoj obitelji u ovim trenucima.

Svim svojim bićem izričem hvalu Ocu nebeskom što mi je dao na zemlji ovakvoga oca koji mi je svojom ljubavlju, pozornošću, brigom i primjerom osigurao mirno i lijepo djetinjstvo. Moj tihi, dobri tata svojim životom i djelom, makar blijedom slikom, pokazao mi je sliku nebeskog Oca koji je savršena ljubav i dobrotu.

s. Kristina Tunić

Peter Söhngen

*Štogod na zemlji
pokloniš, to će te na nebu
pratiti.*

Veliki prijatelj sestara naše Družbe Presvetog Srca Isusova, dobročinitelj Rijeke, jedan od četvorice članova takozvane „četveročlane bande“ koju su s njime činili: Karl Josef Uhe, župnik i dekan Jochen Koenig i Peter Gronsfield koji su svojim dobrim djelima zadužili našu Družbu, grad Rijeku i našu Domovinu.

Više godina imao je ozbiljnih problema s bubrezima. Zadnjih godina išao je na dijalizu tri puta tjedno. U ponedjeljak 25. siječnja 2016. za vrijeme dijalize imao je zastoje srca. Unatoč svim naporima liječnika, predao je dušu Gospodinu 26. siječnja 2016. u bolnici u Düsseldorfu (Njemačka). Za njim tuguju supruga Ursula, sin Stefan sa suprugom i kćerka Angelika te unučica Anna Maria kojoj se iznimno radovao.

Po zanimanju pravnik, u Gradu Neussu radio je kao gradonačelnik (Erster Beigeordneter). Vodio je resor socijale, odgoja i obrazovanja, međunarodne suradnje i financija. Bio je potpredsjednik streljačkog društva (Schutzenfest Verein), koji okuplja cijeli grad Neuss jednom u godini, rekli

bismo na „Volkfest“, zatim njemu omiljeli Njemački crveni križ kojem je bio predsjednik do konca života. U resor socijale pripadao je i Dom Srca Isusova (Herz-Jesu Heim) koji su od 7. rujna 1968. do 31. prosinca 2010. vodile naše sestre te se brinule o njezi starijih i bolesnih stanovnika grada Neussa. O dugogodišnjoj službi naših sestara u Domu Srca Isusova, gospodin Söhngen je rekao: „Od tada je prošlo 40 godina. U tom razdoblju hrvatske sestre izvršavale su svoj zahtjevni rad velikom predanošću i ljubavlju na dobro povjerenim ih ljudima. Svojim su neumornim zalaganjem ostavile trajni znak i u visokoj mjeri pridonijele da današnji Dom Srca Isusova za njegu starijih i bolesnih osoba zbog vaše srdačne brige kod građanstva Neussa uživa veliki ugled. S tim u vezi treba ukazati i na to, da je uspostava partnerstva gradova Neussa i Rijeke 1990. godine, uglavnom uslijedila zbog dobrih i intenzivnih kontakata između Družbe Sestara Presvetog Srca Isusova i grada Neussa. Na svemu tome grad Neuss vam je neizmjerljivo zahvalan.“¹

Poštujući i vrednujući predan i stručan rad Sestara Presvetog Srca Isusova, bolje se upoznao i s našim gradom Rijkom i Domovinom. Zahvaljujući njegovoj naklonosti prema našem kraju, ali isto tako i njegovoj sposobnosti da kao čovjek i pravnik brzo procijeni stvarnu situaciju u vrijeme Domovinskog rata, dobili smo vrijedne donacije i preko 20 humanitarnih transporta iz Neussa.

1 Usp. s. D. MLAKIĆ, *Sestre Presvetog Srca Isusova u Neussu 1969.-2009.*, Družba sestara Presv. Srca Isusova, Rijeka – Neuss, 2010., str. 35.

Obitelj Söhngen je katolička i praktični su vjernici. Iz vjere u Boga gospodin Peter Söhngen crpio je snagu za sve obveze koje je imao u gradu Neussu. Godine 2008. dodijeljena mu je Zlatna plaketa „Grb Grada Rijeke“, za posebne zasluge u stvaranju i produblivanju prijateljskih odnosa između Neussa i Rijeke, a 2013. godine dobio je nagradu Hermann-von-Hessen, koju dobivaju rijetke i vrlo zaslužne osobe u Neussu.

Gospodin Peter Söhngen pokopan je 4. veljače 2016. na groblju u Düsseldorfu gdje je i rođen 8. studenoga 1944. godine. Budući da je u Neussu proveo više od 30 godina, u prepunoj manjoj bazilici (basilici minor) sv. Kvirina slavljena je sv. misa. Na sprovodu su sudjelovale naše sestre Bernardina Maslač i Zvonimira Marojević. Zahvaljujemo našim poglavaricama što su nam to omogućile.

Gospodin mu bio milosrdan i primio ga u svoj vječni zagrljaj.

s. Zvonimira Marojević

Matija Badrov, rođ. Pervan

Matija Badrov, majka naše s. Svjetlane, blago je u Gospodinu preminula 18. ožujka 2016. u 98. godini života, u Lopatincu, župa Vidoše, gdje je rođena 28. ožujka 1918. godine od oca Mate i majke Ruže. Bilo ih je petero djece. Udala se u Srđeviće kod Livna za Jozu Badrova koji je u drugom svjetskom ratu izgubio oca na talijanskoj fronti, pa mu je djetinjstvo bilo teško. Majka Mara usadila mu je u srce vjeru u Boga. Matija je također bila pobožna supruga, tako da su oni sve obiteljske poteškoće rješavali uzdajući se u pomoć Božju i zagovor Blažene Djevice Marije. Imali su sedmero djece koju su s ljubavlju odgajali u vjeri. Svaku večer molili su s njima sv. krunicu, a Litanije Majci Božjoj klečeći. Nedjeljom su redovito išli na sv. misu. Nisu se bojali života. Mama ih je preporučivala Bogu. Njezina najdraža pomagala za vrijeme bolesti i nemoći bila su krunica i radio Mir Međugorje čije su je duhovne emisije krijepile.

Kad je onemoćala i više se nije mogla brinuti sama za sebe, njegovala ju je pet godina kći Ruža koja je živjela i radila sa svojom obitelji u Njemačkoj. Nakon Ruže došla je kći Mara iz Australije. Nakon dvije godine morala se vratiti k svojoj djeci, pa je brigu za mamu preuzela s. Svjetlana i ostala tri godine i pet mjeseci.

Djeca su nakon toga namjeravala mamu smjestiti u dom za starije i nemoćne osobe, ali se ona s time nije mogla nikako pomiriti. Tada su je smjestili u obitelj sina njezina pokojnog brata u Lopatinac, tako da su se nećak Zdravko Pervan i njegova žena Janja brinuli o njoj sve do njezine smrti. Mami Matiji pružili su ljubav i pozornost i bila je sretna u njihovoj obitelji. Kad se vidjelo da joj je kraj blizu, došle su joj kćeri Ruža i s. Svjetlana. Otišla je okrijepljena sv. sakramentima, tiho, kako je i živjela. Ostavila je neizbrisive tragove u svojoj djeci koju je učila da žive pošteno i skromno, da vole ljude i dragoga Boga.

Pokopana je u Srđevićima gdje je patron kapelice na starom groblju sv. Ivo Krstitelj. Srđevići pripadaju velikoj župi Bila. Tu počiva zajedno sa svojim Jozom. Pokopana je na blagdan sv. Josipa, zaštitnika sretne smrti, 19. ožujka. Sprovod je vodio župnik fra Ćiro Lovrić. Uz njega

je na sprovodu bio i fra Tvrtko Vrdoljak iz franjevačkog samostana na Gorici u Livnu. Nakon sprovoda služena je sv. misa zadušnica. Ispratila su je na zadnji počinak njezina djeca: sinovi Ante i Mirko, kćeri Mara, Ruža, Janja s obiteljima i s. Svjetlana (krsnim imenom Kata) te unuci, praunuci, rodbina, prijatelji i mještani. Uz naše sestre Celestinu, Mihaelu, Blaženku i Lidiju pogrebnoj povorci pridružile su se i četiri sestre franjevke iz Livna.

Dug život je Božji dar, a posebno kada se dobro iskoristi. Život pokojne Matije bio je ovjenčan radom, molitvom i žrtvom. Molimo i zazivamo milosrđe Božje njezinoj duši da joj milosrdni Krist udijeli potpuno oprostjenje i spas, a našoj sestri Svjetlani i njezinoj braći i sestrama izražavamo sestrinsku sućut. Počivala u miru Božjem.

* * *

Sa svojom braćom i sestrama zahvaljujem vrhovnoj glavarici s. Nives za utješne riječi i što je omogućila sestrama da dođu na pogreb. Zahvaljujem i sestrama te svima koji su se molili te nam usmeno ili pismeno izrazili sućut. Posebna hvala krčkom biskupu mons. Ivici Petanjku i drugim svećenicima koji su za mamu slavili sv. misu.

s. Svjetlana Badrov

U dolini suza sve ima svoj kraj.
Suze nestaju, bol prolazi.
Jedno samo ostaje, i to trajno ostaje,
to je ljubav prema Tebi, o moj Gospodine.

Sv. Faustina Kowalska

MILOSRĐE MEĐU SESTRAMA

1. Uvod

U buli najave jubileja milosrđa papa Franjo je ustvrdio da je milosrđe ono koje:

- **objavljuje otajstvo Presvetog Trojstva** – po milosrdnoj ljubavi mi tek možemo upoznati Božji identitet. Ujedno se spominjemo kako se Bog objavio Mojsiju kao „Bog milosrdan i milostiv“,
- **uvjet našega spasenja** – ako ne budemo na zemlji bili milosrdni, nećemo se moći spasiti, jer „nemilosrdan je sud onome koji ne čini milosrđa“, kako piše sv. Jakov u svojoj poslanici,
- **riječ koja opisuje Božje djelovanje prema nama** – cijeli naš život je uronjen u besplatnost njegove ljubavi i sve je dar – ne postoji ništa što nam nije darovano, počevši od prvog dara – dara života,

- **posljednji čin kojim nam Bog dolazi u susret i uvjet našeg spasenja** – budući da smo svi grešnici, bez Božjeg milosrđa i oprostjenja ne može se nitko spasiti („Ako se Gospodine grijeha budeš spominjao, Gospodine, tko će opstati.“ Ps 130),
- **i temeljni zakon onoga koji želi slijediti Isusa** – to je ono što proizlazi iz Isusove želje: *Budite milosrdni, kao što je Otac vaš milosrdan*. Po nasljedovanju Isusa i Božjeg milosrđa koje se u njemu očituje, ne možemo se predstaviti kao Božja djeca i Isusovi učenici. Pozvani smo *biti kao Bog*, postati njemu slični po milosrdnoj ljubavi. Papa naglašava da je milosrđe kriterij po kojem Bog utvrđuje tko su njegova prava djeca (MV).

Milosrdna ljubav samo je srce kršćanske vjere. Evanđelje je objava Božjeg milosrđa koje nam se otkriva u Isusu Kristu. Ova godina milosrđa ima za cilj probuditi u srcima vjernika tu svijest. Papa je u jednoj propovijedi izrekao: „Ova je Sveta godina milosrđa, na osobit način, vrijeme za Crkvu da ponovno pronađe smisao poslanja koje joj je Gospodin povjerio na dan uskrsnuća: biti **znak** (on nešto pokazuje!) i **oruđe** (njime se nešto ostvaruje!) Božjeg milosrđa“. Crkva koju je Isus utemeljio mora biti kuća milosrđa.

Budući da su posvećene osobe one koje radikalno žive kršćanski poziv, ne samo da se to i njih tiče nego ih se posebno tiče, jer su pozvane u ovom svijetu biti slika Isusa (*Perfectae caritatis*) koji je sam bio lice milosrđa nebeskog Oca.

Tim više, Sestre Presvetoga Srca Isusova utemeljene su kao konkretan znak ljubavi Isusova Srca za napuštene i malene (djevojčice) kako je željela službenica Božja Majka Marija Krucifiksa Kozulić. Milosrdna ljubav je dakle u samom temelju karizme ove Družbe.

Međutim, da bi naše djelovanje „ad extra“ – prema vani bilo autentično, potrebno je da ono bude identično i „ad intra“ – prema unutra. Nije moguće biti milosrdan udaljenima ako nismo milosrdni prema najbližima, to jest, jedni prema drugima unutar naših redovničkih (kršćanskih!) zajednica. Kada nam Isus stavlja na srce (zapovijed) da budemo milosrdni kao Bog, onda je ona neograničena, nije usmjerena samo prema nekoj ciljanoj skupini nego obuhvaća sve. A lakše je biti milosrdan prema nekom daleko nego prema onom koji mi je najbliži. No valja se potruditi!

2. Pojam milosrđa u Bibliji

Obično se ono u svakodnevnom govoru poistovjećuje samo s opraštanjem, ali ono je sveobuhvatnije. Ne samo da nam Bog prašta nego i u onome što nam daje bez ikakvih naših zasluga sjaji njegovo milosrđe. Netko lijepo reče da se Božje milosrđe očituje u tome da nam ne daje ono što smo (griehom) zaslužili, a daje nam ono što nismo zaslužili (milosti). Pođimo najprije od biblijskog pojma milosrđa. U Starome zavjetu se koriste razni izrazi kada se govori o milosrđu, od kojih su najvažnije dvije riječi rahamim i hesed.

Rahamim - može se prevesti kao „utroba“ (majčina); označava duboki osjećaj ljubavi koji povezuje dvije osobe u krvnom srodstvu (majku ili oca i dijete). Riječ *rahamim* na poseban način doziva u pamet majčino krilo i pomaže nam shvatiti Božju ljubav prema njegovu narodu koja je poput ljubavi majke prema svom djetetu. Ovako nam je predstavlja prorok Izaija: „Može li žena zaboravit’ svoje dojenče, ne imat’ sućuti za čedo utrobe svoje? Pa kad bi koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću“ (Iz 49, 15). Veza između majke i ploda njezine utrobe ne prekida se kad dijete iziđe iz njezine utrobe. Ta veza ostaje trajna i čvrsta bez obzira na sve što život donosi. Ipak, sve što je ljudsko nesavršeno je, zato i Bog govori na usta proroka da, ako bi i ta veza bila prekinuta, kod njega je to nemogu-

će. Takva ljubav je potpuno **darovana**, nije plod nikakve zasluge, uključuje **nježnost** i **suosjećanje** – sućut (trpjeti i radovati se s ljubljenom osobom), ali i sposobnost **oprosta**.

Hesed - izriče čvrstu privrženost osoba, ali nije toliko spontani osjećaj koliko slobodni, svjesni, **hotimični stav** u odnosu na drugu osobu koji se očituje u **vjernosti**. Vjernost je drugo ime za ljubav. Ako nema vjernosti, ne može se govoriti o ljubavi (ni u braku, ni u posvećenom životu). Kada se u Starom zavjetu riječ hesed primjenjuje na Boga onda je to uvijek u vezi sa Savezom koji je sklopio s Izraelom. Kada bi jedna od dviju strana prekršila savez, druga strana bi bila oslobođena od vjernosti savezu. Izrael mnogo puta krši savez, a Bog mu unatoč svemu uvijek ostaje vjeran. Hesed tako izražava Božju neumornu **vjernost** savezu s njegovim narodom kojeg on ljubi i kojemu vječno oprašta. Božja ljubav je jača od izdaje, njegova milost je moćnija od grijeha.

Važno je ovdje usput primijetiti da je vjernost **čin volje** koja potvrđuje autentičnost ljubavi koja nije samo osjećaj. Milosrđe nije samo neka nagonaska dobrota – jer takva dobrota obuhvaća samo one prema kojima osjećamo naklonost dakle koji i nas ljube (ako samo to činimo, što osobito činimo?) – to je hotimična dobrota koja uključuje volju (a ne mora nužno uključivati osjećaje).

Dakle, u biblijskom pojmu milosrđa uključena je konkretnost ljubavi koja je - **besplatna (nezaslužena)**, - **nježna**, - **sućutna**, - **vjerna** i - koja **oprašta**. Milosrđe „nije neka apstraktna ideja, već konkretna stvarnost kojom Bog objavljuje svoju ljubav kao ljubav oca i majke koji osjećaju duboku ljubav i privrženost prema svome djetetu. [...] Ona izvire iz dubine bića kao duboki, prirodni osjećaj, satkan od **nježnosti** i **suosjećanja**, oprosta i **oproštenja**“ (*Misericordiae vultus*, 6). Ljubav i ne može nikada biti apstraktna. Ona je po svojoj naravi konkretna: namjere, stavovi, vladanja koja se pokazuju u svakodnevnom djelovanju.

3. Povijest spasenja

Budući da je Bog najviše dobro i beskrajna ljubav, on je „Otac milosrđa“ (2 Kor 1, 3) i njegovo je milosrđe neizmjereno. Počevši od stvaranja, obećanja spasenja nakon pada praroditelja nadalje, čitava povijest spasenja isprepletana je Božjim milosrđem. U njemu je milosrđe nad svakim drugim razlogom, budući da je ono prvi pokretač svih božanskih djela. Bog se objavljuje kao Bog milosrđa: kad Mojsije želi vidjeti slavu Jahvinu, on mu se objavljuje kao „Bog milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću“ (Izl 34, 6).

U povijesti spasenja Božje milosrđe nije nikad neka apstraktna stvarnost. Upravo milosrđe, naglašava Papa, čini Božju povijest s Izraelom poviješću spasenja! Božji narod Izrael često je u Božjim djelima, koja je činio za svoj narod, u kojima je stao u njegovu obranu, u kojima ih je oslobađao od neprijatelja i davao im blagostanje i sretan život, čitao konkretni znak njegove milosrdne ljubavi. U njegovim djelima najčešće dobrota prevladava nad kaznom i uništenjem. Često se u psalmima slavi Božje milosrđe i opisuje njegova ljubav kao ljubav oca i majke koji osjećaju duboku ljubav i privrženost prema svome djetetu: *Milosrdan je i milostiv Gospodin..., kao što je otac nježan prema sinovima, tako je Gospodin nježan prema onima koji ga se boje..., on je milosrdan svim djelima svojim.*

Pred nevjernošću i tvrdoglavošću naroda koji je iskusio velika dobročinstva i kome je mnogo puta bilo oprošteno, Bog se ne zamara jer razumije, odnosno zna da je čovjeku ograničenost urođena, da je promjenljivost dio njegova stila, da su ponovni padovi dionice njegova zemaljskog putovanja. Upravo zbog toga što je on Bog, a ne čovjek (usp. Hoš 11, 9) razumije čovjeka i obavlja ga milosrđem.

Božje milosrđe nije ograničeno samo na Izrael. Pripovijest o Joni pokazuje da je ono univerzalno i da ne poznaje granica.

Međutim, Božje je milosrđe „postalo živo, vidljivo i doseglo svoj vrhunac u Isusu iz Nazareta“ (*Misericordiae vultus*). U njegovoj osobi, njegovim riječima, djelima, načinu života, objavila se „dobroćivost i čovjekoljublje Spasitelja našega Boga“ (Tit 3, 4), postalo je vidljivo kakav je Bog. Božja ljubav prema čovjeku postala je vidljiva i opipljiva. Njegova je osoba sama ljubav koja se daruje. A tko vidi Isusa, vidi i Oca, kakav je Isus, takav je Bog! U Isusu smo *upoznali ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovali joj* (jesmo li?).

U Novom zavjetu se govori o Božjem milosrđu kao sintezi djela koje je Isus došao izvršiti u svijetu u Očevo ime. Milosrđe našega Gospodine posebno je vidljivo kada se on milostivo priginje nad ljudsku bijedu i pokazuje svoju samilost prema onima koji su potrebiti razumijevanja, ozdravljenja i opraštanja (deset puta u evanđeljima se spominje kako se Isus sažali). Sve u Isusu govori o milosrđu. Štoviše, on sâm je milosrđe. On slabosti naše uze na se i boli ponese (Iz 53, 4).

Upravo u milosrđu se očituje Božja svećmoć: molitva u Rimskom misalu koja potječe još iz osmog stoljeća to nam potvrđuje: Bože, ti svoju svećmoć očituješ najviše praštanjem i milosrđem. To potvrđuje i sv. Toma Akvinski koji kaže da se upravo u milosrđu na poseban način očituje njegova svećmoć. Milosrđe tako nije znak slabosti nego upravo suprotno.

U petnaestom poglavlju Lukina evanđelja nalazimo tri prispodobe o milosrđu: o izgubljenoj ovci, o izgubljenoj drahmi i onu koja je poznata kao prispodoba o „rasipnom sinu“. U te tri prispodobe pogađa nas Božja radost, radost koja ga obuzima kada nađe grešnika i oprašta mu. Božja je radost opraštanje! Tu je sažetak cijelog evanđelja.

Križ je najrječitiji znak Božjeg milosrđa! Potvrđuje nam da je mjera Božje ljubavi prema čovjeku ljubiti neizmjereno! U križu možemo dotaći Božje milosrđe i biti dotaknuti njegovim milosrđem! U Gospodinu, koji je dao svoj život za nas na križu, uvijek ćemo

naći bezuvjetnu ljubav koja priznaje naš život kao dobro i uvijek nam daje priliku za novi početak.

4. Božje milosrđe u životu Crkve i posvećenom životu

Nakon svoga uskrsnuća Isus želi da Crkva – mi, nastavimo njegovo djelo, da donosimo njegovo milosrđe svima. To je radosna vijest koju će Crkva, zajednica Isusovih učenika i učenica pronositi kroz sve vjekove – do Kristova ponovnog dolaska u slavi.

Milosrđe je temelj na kome počiva život Crkve: cijelo njezino djelovanje treba biti obavljeno nježnošću kojom obznanjuje Božju nježnost prema ljudima, „kada ljude privodi vrelima Spasiteljeva milosrđa, kojega je ona čuvarica i djeliteljica“ (Ivan Pavao II., *Dives in misericordia*), kada živi ljubav koja oprašta i izražava se kroz sebedarje (MV), a u tome se očituje i njezina vjerodostojnost.

Božje milosrđe je stvarno i svi smo pozvani osobno to iskusiti. Mi ga tražimo, ali on je uvijek ispred nas, uvijek nas traži i prvo on nalazi nas. Osnovno polazište duhovnog života je iskustvo Božje (bezuovjetne) ljubavi. Tek kad osoba to doživi može postati milosrdna. Možda Bog baš zato dopušta da ponekad padamo i u teže grijeh, da bismo naučili kako mi sami ovisimo o njegovu milosrđu i kako u njegovu opraštenju možemo učiti biti osobe koje imaju strpljivosti, razumijevanja i „širine“ za druge i njihove slabosti pa i grijeh (osuđujemo grijeh, ali ne i grešnika!).

Papa Franjo dovodi u izravnu vezu milosrđe i Božje riječi: Kako bismo bili sposobni za milosrđe moramo se, u prvom redu, oraspoložiti za slušanje Božje riječi. Po istinskom susretu s njom u svakodnevnom razmatranju, dopuštamo da nas njegova riječ trgne, probudi, opomene i potakne. No dobar susret s Božjom riječju podrazumijeva i otkrivanje vrijednosti šutnje kao pogodnog ozračja za to.

Božje milosrđe stoji na početku našega redovničkog poziva. Ono nije ničim zasluže-

no, nego je čisti Božji dar nama – za Crkvu, za ljude. Darovavši nam poziv na posvećeni život, Bog nas je počastio na najveći mogući način, darovavši nam mogućnost da već na zemlji započnemo živjeti ono što će svi živjeti u nebu: svoju posvemašnju posvećenost i usmjerenost cijele osobe prema njemu kao najvećem Dobru.

Grubost i mržnja, prezir i hladnoća samo nas čine sve više nezadovoljnima, frustriranim i ogorčenim osobama. A „milosrđe je izvor radosti, vedrine i mira“ (MV): to znači da živeći milosrđe i djelujući milosrdno možemo postići onaj duboki unutarnji mir i zadovoljstvo za kojim čeznemo. No ono podrazumijeva predanost i žrtvu kako bismo hrabro ustrajali na putu postizanja te vrednote.

5. Konkretni pokušaj primjene djela milosrđa u posvećenom životu

U buli *Misericordiae vultus* Papa navodi tri etape koje Isus pokazuje kako bi se došlo do cilja:

- **Ne suditi i ne osuđivati** - *Ne sudite i nećete biti suđeni. Ne osuđujte i nećete biti osuđeni.* Ako želimo izbjeći Božji sud, ne smijemo se stavljati na Božje mjesto suca, jer će on koristiti naš kriterij za prosuđivanje našeg života. A mi nikada nemamo uvid u punu istinu o osobama. Ne suditi, u pozitivnom smislu, znači znati otkriti ono što je dobro u svakoj osobi.
- **Praštati** – *Praštajte i oprostite će vam se.* Opraštanje uvreda je najočitiji izraz milosrdne ljubavi i za kršćane nezaobilazni imperativ. A ujedno je i teško. No njime se postiže radost: odbaciti mržnju, srdžbu, nasilje i osvetu, nužan je uvjet za sretan život!
- **Dati** – *Dajte i dat će vam se.* Nakon što smo oprostili, postoji i treća- herojska razina, a ta je dati, darovati se - sebedarje. Ne ograničiti se čak ni samo na opraštenje, nego biti spreman živjeti za te osobe

i dijeliti s njima život. Bog daruje cijeloga sebe i to zauvijek i ne traži ništa zauzvat.

U dvadeset petom poglavlju Matejeva evanđelja Isus nam predstavlja djela milosrđa i kaže da ćemo na temelju njih biti suđeni na Posljednjem sudu. Sv. Ivan od Križa to izriče: Uvečer našega života bit ćemo suđeni po ljubavi. Pokušajmo u svjetlu svakodnevnog redovničkog života čitati tjelesna i duhovna djela milosrđa:

- **gladna nahraniti i žedna napojiti** - u redovničkim zajednicama vjerojatno danas nema tjelesno gladnih i žednih, ali ima onih koji gladuju i žeđaju za ljudskom blizinom, za razumijevanjem, za oprostjenjem, za životom u kojem neće biti samo nekih napetosti; posvetiti nekomu dio svoga vremena, saslušati ga - može značiti utažiti njegovu glad i žeđ;
  - **siromaha odjenuti** - u našim zajednicama se može naići na nejednakost – diskriminaciju: neki si mogu priuštiti sve što požele, a neki ne.... siromasi su i oni koji nemaju neki posebni „ugled“ ili „zaleđe“ u zajednici..., priznati i poštivati svakomu njegovo ljudsko dostojanstvo znači odjenuti ga;
  - **stranca primiti** - stvarati u zajednici takvo ozračje u kojem nema „naših i vaših“, domaćih i stranaca, ne stvarati podjele nego rušiti zidove predrasuda i ljudske ograničenosti i gluposti...
  - **bolesna dvoriti** - biti strpljiv sa starijima i bolesnim članovima zajednice i njihovim ograničenostima, nesvjesnim pogreškama, ponavljanjima u govoru, slaboga sluha; nositi im riječ i gestu utjehe kojom ćemo im pokazati da su iako bolesni i nemoćni itekako vrijedni i važni za našu zajednicu;
  - **utamničena pohoditi** - imati umijeća i sposobnosti „ući“ u tuđu ograničenost, shvaćanje, u njegove predrasude u kojima je zarobljen i iz kojih ne može izići.
- Nisu sve osobe zrele i slobodne iznutra. Mi bismo trebali biti sposobni susretati, prihvaćati i živjeti sa svima, a ne samo sa „savršenima“ ili onima koji nam odgovaraju;
- **mrtva pokopati** - kad umre neki član zajednice, jako je važno da s njim pokopamo sve nesuglasice, netrpeljivost, osuđivanje. To nije ono: *O mrtvima samo dobro*, nego kršćanski oprost i doslovno odrješenje pokojnika, da slobodni bez nekih zadržki kojima ih ovdje „držimo“ mogu poći pred Boga;
  - **dvoumna savjetovati** - biti otvoreni da nam se drugi mogu povjeriti, a to uključuje diskreciju - čuvanje tajne; ujedno je važno biti svjestan da možemo dati savjet jedino ako smo spremni prihvatiti tuđi savjet;
  - **neuka poučiti** - biti spreman svoje znanje, stručnost, talente podijeliti s drugima – ne sebično zadržavati za sebe. Ima ih koji ne žele svoje znanje podijeliti s drugima iz sebičnog straha da drugi ne bi ugrozili njihov položaj ili službu...
  - **grešnika pokarati** - milosrđe uključuje istinu – lagati i prešućivati ne znači voljeti. Ipak, treba paziti na način kako je izrećemo. Reći istinu u ljubavi, jedan je od vrhunskih djela milosrđa! Sudionici smo u tuđim grijesima onda kada ih prešutno odobravamo ili još gore – branimo i odobravamo (a toga itekako ima!); ovo je i teška obveza poglavara u zajednici da ne prelazi prešutno preko onog što je zlo i protivno evanđelju i pravilima redovničke zajednice;
  - **žalosna i nevoljna utješiti** - biti potpora onima kojima je teško, ne biti ravnodušan za tuđu bol (često upravo ona bol koju smo mi pretrpjeli omekša nam srce da postanemo osjetljiviji za tuđu bol);
  - **uvredu oprostiti** - jedno od djela milosrđa koje je možda i najteže provesti u djelo: oprostiti onome koji nas je povrijedio, onome koji nam je učinio zlo, onome

koga smatramo svojim neprijateljem: „Kako je ponekad teško oprostiti! A ipak, odbaciti mržnju, srdžbu, nasilje i osvetu predstavljaju nužne uvjete za sretan život“ (*Misericordiae vultus*, 9);

- **nepravdu strpljivo podnositi** - sa sviješću da ako dobro činimo nitko nam istinski ne može nauditi jer Božja riječ i njegov sud je zadnji;
- **za žive i mrtve Boga moliti** - i molitva je djelo milosrđa. Koliko su nam tuđe nakane i potrebe na srcu, koliko se borimo s Bogom za ljude, a koliko samo za sebe i svoje potrebe (ili potrebe samo svoje rodbine?), molitva za duše u čistilištu je jedino moguće djelo milosrđa pokojnima!...

Poruka Božjeg milosrđa predstavlja daleko vrlo konkretan i zahtjevan program života jer uključuje djelovanje. Biti milosrdan ne znači biti jednostavno dobra osoba – „dobričina“, niti je to puka sentimentalnost. Milosrdnošću se naime mjeri naša vjerodostojnost kao Isusovih učenika, naša uvjerljivost kao posvećenih osoba u današnjem svijetu. Bit ćemo doista sretni samo ako uđemo u Božju logiku dara, besplatne ljubavi, ako otkrijemo da nas je Bog beskrajno ljubio kako bi nas učinio sposobnima ljubiti poput njega.

Molitva sv. Faustine Kowalske

Pomozi mi, Gospodine, da moje oči budu milosrdne, da nikada ne budem sumnjičava i ne sudim po vanjštini, već da uvijek znam otkriti ono što je lijepo u duši moga bližnjega i da mu budem od pomoći.

Pomozi mi, Gospodine, da moje uši budu milosrdne, da budem pozorna na potrebe svojih bližnjih, a ne ravnodušna na njihove boli i jecaje.

Pomozi mi, Gospodine, da moj jezik bude milosrdan i nikada ne govori loše o drugima, već da za sve ima riječ utjehe i praštanja.

Pomozi mi, Gospodine, da moje ruke budu milosrdne i pune dobrih djela.

Pomozi mi, Gospodine, da moje noge budu milosrdne, tako da uvijek hitam bližnjemu u pomoć, ma koliko iscrpljena i umorna bila.

Pomozi mi, Gospodine, da moje srce bude milosrdno, tako da sudjeluje u svim patnjama bližnjega.

Pitanja za razmišljanje

- Na koji način odgovaram na Božje milosrđe koje mi je iskazao darovavši mi poziv na posvećeni život?
- Kako ja mogu pridonijeti da moja zajednica postane oaza milosrđa za sve sestre i za „vanjske“ osobe s kojima dolazimo u kontakt?
- Možemo li govoriti o autentičnom načinu života ako kao posvećene osobe ne iskazujemo djela milosrđa prema svima s kojima se susrećemo?
- Što za mene znači Isusov poziv da budemo milosrdni kao Otac?
- Na koji način ja mogu iskazati milosrđe prema svojim sestrama?
- Što / tko me priječi da iskažem milosrđe prema svojim sestrama?
- Što me „osposobljava“ da mogu živjeti milosrđe na koje sam pozvana?
- Milosrđe uključuje nježnost, suosjećanje i praštanje prema bližnjima. Koji aspekt milosrđa mi je najteže živjeti u vlastitoj zajednici i zašto?
- Mogu li pogledati unatrag u svoj život i prizvati u sjećanje događaj kada mi je Gospodin na poseban način iskazao svoje milosrđe?
- Koje mi je djelo milosrđa najlakše pretvoriti u praksu, a koje mi je najteže?
- Koja se djela milosrđa unutar naših zajednica najčešće izbjegavaju i zašto?
- Prepoznajem li u križu, u patnji izraz Božjeg milosrđa?

fra Diego Deklić, OFM

“Najvažnije je da Sveta Euharistija postane žarište našeg života: Da Spasitelj u euharistiji bude središte našeg postojanja, da svaki dan primite iz Njegove ruke i posvećujete dan njemu; da o svim događanjima kroz dan raspravljate s njim. Na taj način Bogu je pružena najbolja prilika da ga čujete u vašem srcu, da vam formira dušu, i da vaše sposobnosti budu pronicljive i oprezne za nadnaravno.”

Sv. Terezija Benedikta od Križa

„Tko hoće shvatiti veliku dubinu,
neka najprije promatra prirodu.“

Sv. Kolumban

